

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU EŁKU DO ROKU 2016

AKTUALIZACJA
ROK 2010

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku

opracowana przez Urząd Miasta w Ełku,

Wydział Strategii i Rozwoju

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Marek Chojnowski

Renata Anna Samełko

Kamila Hołubowicz

SPIS TREŚCI

1. Potrzeba Aktualizacji Strategii	5
2. Założenia Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko – Mazurskiego do roku 2020.	7
3. Stan Realizacji „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku” w latach 2004 – 2009	9
4. Diagnoza Stanu Rozwoju Miasta w latach 2004 – 2006	16
4.1. Sytuacja Społeczna	19
4.1.1. Rynek Pracy	19
4.1.2. Edukacja.....	20
4.1.3. Ochrona Zdrowia	32
4.1.4. Kultura	33
4.1.5. Sport.....	40
4.1.6. Mieszkalnictwo	43
4.1.7. Pomoc Społeczna.....	46
4.1.8. Bezpieczeństwo Publiczne	51
4.2. Infrastruktura Techniczna i Komunalna	58
4.2.2. Transport Kolejowy	60
4.2.3. Wodociągi i Kanalizacja	62
4.2.4. Elektroenergetyka.....	64
4.2.5. Gazownictwo	64
4.2.6. Ciepłownictwo.....	64
4.2.7. Ochrona Powierzchni Ziemi	65
4.2.8. Ochrona Zabytków.....	68
4.3. Potencjał Gospodarczo – Ekonomiczny	71
4.3.1. Turystyka.....	71
4.3.2. Rozwój i Wspieranie Przedsiębiorczości.....	76
4.4. Możliwości Finansowe Rozwoju Miasta Ełk	78
4.5. Wyniki Ankiety Sondażowej przygotowanej dla mieszkańców Miasta Ełku	81

5.	Syntetyczna Ocena Uwarunkowań i Problemów Rozwoju Miasta Ełk	96
5.1.	Zidentyfikowane Problemy	97
5.2.	Analiza SWOT	101
6.	Wizja Rozwoju – Ełk 2016.....	110
7.	Cel Główny Strategii.....	112
8.	Cele Strategiczne.....	113
9.	Cele Operacyjne i Działania	114
9.1.	Ład Gospodarczy	117
9.2.	Ład Społeczny	121
9.3.	Ład Przestrzenny	124
9.4.	Ład Środowiskowy	127
10.	Zarys Planu Operacyjnego Strategii Miasta Ełku	131
10.1.	Ład Gospodarczy.....	131
10.2.	Ład Społeczny	147
10.3.	Ład Przestrzenny.....	157
10.4.	Ład Środowiskowy.....	165
11.	System Zarządzania Strategią	173
12.	Tabele Wskaźników	175

**WSPÓŁTWÓRCY STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
MIASTA EŁK**

1. Andrukiewicz Tomasz	22. Hołubowicz Kamila	41. Romanowski Jerzy
2. Arciszewski Paweł	23. Hołubowicz Mirosław	42. Samełko Renata
3. Baklarz Dariusz	24. Janik Agata	43. Semeńczuk Andrzej
4. Baranowski Jarosław	25. Jassak Wojciech,	44. Skiba Krzysztof
5. Baranowski Romuald	26. Klepacki Mariusz,	45. Sokołowska Bronisława
6. Bednarek Cecylia	27. Kobylińska Szkatuła Joanna,	46. Tarajda Kazimierz
7. Bender Halina	28. Kwiatkowski Wojciech,	47. Tyszkiewicz Barbara
8. Bobowik Alfons	29. Litwinko Sławomir,	48. Tyszkiewicz Michał
9. Bujnowski Andrzej	30. Łapińska – Tchórzewska	49. Urbański Artur
10. Burakiewicz Mirosław	Danuta	50. Uściłowicz Katarzyna
11. Chojnowski Marek	31. Makowski Tomasz	51. Wenda Cezary
12. Czepułkowski Jerzy	32. Maksymiuk Kazimierz	52. Werla Aneta
13. Czuper Emilia	33. Marzewski Robert	53. Wisowaty Bogusław
14. Detkiewicz Bartosz	34. Michniewicz Jerzy	54. Wnorowski Robert
15. Dobrowolska Urszula	35. Nowakowska Iwona	55. Wojciechowska Anna
16. Domitrz Cezary	36. Olszewski Henryk	56. Wojciechowska Maria
17. Gałaszewska Maria	37. Pieńkowski Waldemar	57. Wojciechowski Maciej
18. Gierałtowska Zofia	38. Pruchnicka Ewa	58. Wszyńska Anna Renata
19. Głowacki Paweł	39. Radziłowicz Marcin	59. Zalewski Stanisław
20. Godzieba Leszek	40. Romanowska Teresa	60. Zdanowski Andrzej
21. Grygo Stanisław		

1. POTRZEBA AKTUALIZACJI STRATEGII

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku została przyjęta przez Radę Miasta w 2004 roku. Stanowi ona kompleksową, perspektywiczną koncepcję określającą cele rozwoju oraz warunki, zasady i etapy ich osiągnięcia. Instrument ten umożliwia podejmowanie decyzji w najbliższej przyszłości i w odległej perspektywie (10 – 15 lat). W przypadku strategii miasta Ełku do wyznaczonych celów szuka się odpowiednich metod i instrumentów realizacji, co w przypadku strategii zrównoważonego rozwoju wg procedury Agendy 21 prowadzi do szukania dróg równoważących procesy ekonomiczne, ekologiczne i społeczne.

Wejście Polski do Unii Europejskiej dało wiele możliwości dla całego kraju. Lata 2004 – 2006 pokazały, że członkostwo Polski w UE, dzięki możliwości korzystania z Funduszy Strukturalnych sprzyja tworzeniu warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej i gospodarczej. Lata 2004 – 2007 pokazały że Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku spełniła swoją rolę. Wiele z nakreślonych celów udało się zrealizować, a sformułowane w strategii działania i projekty są realizowane i kontynuowane. Powstały nowe narzędzia operacyjnego zarządzania rozwojem miasta, jakimi są Program Rozwoju Lokalnego, Program Rewitalizacji Ełku, Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego w Ełku, gdzie zostały rozpisane działania ujęte w strategii na konkretne zadania i projekty. Miasto Ełk w latach 2004 – 2006 pozyskało środki unijne ze wsparcia Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację inwestycji w zakresie modernizacji dróg, rewitalizacji obszarów miejskich, kultury, informatyzacji oraz ochrony środowiska.

Konieczność przeprowadzenia w 2008 roku aktualizacji w/w dokumentu wynikała m.in. ze zmian w zakresie uwarunkowań zewnętrznych rozwoju, spowodowanych wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz czynników wewnętrznych związanych z korektą części założonych w pierwotnej strategii działań czy też pełną lub fragmentaryczną realizacją określonych w niej konkretnych inicjatyw, zadań i przedsięwzięć. Na lata 2007 – 2013 został opracowany rządowy dokument strategiczny

Narodowa Strategia Spójności – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia - określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu wspólnoty na lata 2007 – 2013. Jednym z niezbędnych elementów polityki rozwoju było posiadanie dokumentów strategicznych, programów i planów rozwojowych, które będą spójne ze strategią kraju oraz regionu. Niezbędne tak więc stało się przystosowanie dokumentów rozwojowych miasta Ełku do nowych uwarunkowań. W uchwalonej w 2008 roku Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku, przy ścisłej współpracy z mieszkańcami Ełku, określono nowe cele operacyjne, działania oraz wizję i misję miasta Ełku.

W związku z wejściem w życie w dniu 15 listopada 2008 r. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), nastąpiła konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu strategii. Aby móc rozpocząć proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w myśl zapisów art.50 w/w ustawy należy wprowadzić zmiany do przyjętej uchwałą Nr XX/190/09 Rady Miasta Ełku z dnia 29 stycznia 2008 r. Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku. Zmiany jakie dokonano w obecnej wersji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku dotyczą diagnozy stanu rozwoju społeczno – gospodarczego Ełku oraz wskaźników do poszczególnych celów operacyjnych. Dodano jeden cel operacyjny tj. *E.IX. Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest*, natomiast pozostałe cele i działania nie uległy zmianie. Wizja i misja miasta Ełku – bez zmian.

2. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2016 jest spójna ze strategią województwa i w pełni uwzględnia cele i priorytety w niej zawarte. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego jest podstawowym dokumentem który tworzy ramy programowe dla Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2016.

Celem głównym strategii województwa warmińsko – mazurskiego jest:

Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy

Spójność ekonomiczna – to wzrost gospodarczy, umożliwiający województwu warmińsko – mazurskiemu zmniejszenie dystansu rozwojowego w stosunku do innych regionów kraju i Europy.

Spójność społeczna – to tworzenie nowych miejsc pracy i poprawa szeroko rozumianych warunków życia ludności.

Spójność przestrzenna – oznacza włączenie się województwa do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych, a także poprawę powiązań komunikacyjnych wewnątrz regionu.

Osiągnięcie powyższych celów strategicznych wymaga podejmowania działań nie tylko w wymiarze zewnętrznych, ale także w wymiarze wewnątrzregionalnym. W wymiarze wewnątrzregionalnym duże znaczenie przypisywane jest wzmocnieniu roli miast jako ośrodków rozwoju lokalnego i ponadlokalnego, w tym centrów subregionalnych – Elbląga i Ełku. Szczególnego uwzględnienia wymaga wzmocnienie funkcji metropolitalnej Olsztyna oraz jego znaczenia w stosunku do innych stolic województw w Polsce.

Strategia rozwoju przewiduje, że w horyzoncie jej obowiązywania (do 2020 roku) działania podejmowane będą w trzech obszarach priorytetowych: Konkurencyjna Gospodarka, Otwarte Społeczeństwo, Nowoczesne Sieci.

Strategia Województwa została opracowana w oparciu o ważne dokumenty krajowe oraz unijne, które mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju województwa warmińsko – mazurskiego, do których można zaliczyć:

- Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 – 2013,
- Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego,
- Koncepcję Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,
- krajowe strategie sektorowe, które również nie pozostają obojętne wobec sytuacji na Warmii i Mazurach,
- priorytety i rozwiązania europejskiej polityki spójności obowiązujące w latach 2007 – 2013,
- Strategią Lizbońską,
- Raport Europejskiej Sieci Obserwacyjnej Planowania Przestrzennego (ESPON).

3. STAN REALIZACJI „STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU EŁKU”

W LATACH 2004 – 2009

Podstawą rozwoju miasta są uchwalone przez Radę Miasta dokumenty:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Ełku przyjęta uchwałą Nr XX/190/09 Rady Miasta Ełku z dnia 29 stycznia 2008 r.,
- Program Rewitalizacji Ełku przyjęty uchwałą Nr XXXIX/373/09 Rady Miasta Ełku z dnia 30 czerwca 2009 roku,
- Programu Rozwoju Lokalnego 2004 – 2016 uchwałą Nr XXIII/211/04 Rady Miasta Ełku z dnia 9 lipca 2004 roku.

Zgodnie z zapisami w strategii Prezydent Miasta Ełku zdaje Radzie Miasta Ełku sprawozdanie z postępów w realizacji strategii. Monitoring realizacji strategii umożliwia dokonywanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażania zadań dla życia społeczno – gospodarczego miasta. W związku z tym Wydział Strategii i Rozwoju prowadzi monitoring i analizę kluczowych parametrów i uwarunkowań rozwoju oraz bieżącej realizacji strategii i sporządza informacje o poszczególnych przedsięwzięciach. Na początku 2009 r. Prezydent Ełku przedstawił Radzie Miasta sprawozdanie z inwestycji, które otrzymały bądź nie dofinansowanie ze środków zewnętrznych oraz sprawozdanie w formie wskaźnikowej z realizacji zadań ujętych w strategii.

Samorząd miasta w okresie ostatnich lat realizowały główne cele, zadania i przedsięwzięcia przyjęte w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku 2004 – 2016”, następnie w ostatnim roku – zadania ujęte w zaktualizowanej „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2016”. Tak więc, można było zauważyć znaczny postęp w rozwoju miasta Ełku. Nowy okres programowania 2007 – 2013, w którym Polska otrzymała z Unii Europejskiej dużą pulę środków znacznie przyczynił się do rozwoju Ełku.

Wieloletni program inwestycyjny przyjęty przez Radę Miasta zakłada kontynuację zadań rozpoczętych, jak również rozpoczęcie nowych zadań oraz przygotowanie dokumentacji technicznej dla zadań przewidzianych do realizacji z udziałem środków Unii Europejskiej, które w znaczny sposób przyczyniły się i przyczynią się do realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Ełku.

Podkreślenia wymaga fakt, że w ostatnich latach została zrealizowana większość zaplanowanych do wykonania przedsięwzięć. Wśród nich najważniejsze to:

- budowa obwodnicy I, II i V etap, z udziałem środków pomocowych uzyskanych w latach funkcjonowania programów PHARE 2001 i 2003 oraz przygotowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do zakończenia budowy obwodnicy w III i IV etapie,
- budowa Szkoły Podstawowej nr 5 na osiedlu „Jeziorna” wraz z budową hali widowiskowo - sportowej współfinansowanej z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej,
- adaptacja budynku przy ul. Armii Krajowej 21 na potrzeby Szkoły Artystycznej współfinansowana ze środków miasta oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,
- realizacja programu „Modernizacja systemu transportu publicznego w mieście Ełk” dofinansowanego w ramach ZPORR a obejmującego modernizację bazy MZK, częściową wymianę taboru (25% autobusów), przebudowa części dróg miejskich w celu usprawnienia komunikacji zbiorowej (ul. M. Kolbego oraz ul. Baranki),
- zakończenie budowy Miejskiej Biblioteki Publicznej realizowanej w ramach kontraktu wojewódzkiego,
- rozbudowa Ełckiego Centrum Kultury w Ełku, w ramach programu PHARE 2002,
- kontynuacja rozbudowy Szpitala Miejskiego w ramach kontraktu wojewódzkiego poprzez wykonanie i wyposażenie centralnej sterylizatorni,
- sukcesywna modernizacja ulic na istniejących osiedlach mieszkaniowych: os. Wczasowa – zmodernizowano wszystkie ulice; os. Zatorze – ul. Powstańców Śląskich, Owocowa, Rzemieślnicza, Bursztynowa; os. Kochanowskiego – ul. Krzywa i Emilii Plater, os. Centrum – ul. Mickiewicza i ul. Świeckiego Sępa; os. Jeziorna – ul. Jana Pawła II,
- sukcesywna budowa ulic w ramach uzbrojenia nowych terenów inwestycyjnych: os. Jeziorna – ul. Wielkanocna, Matki Teresy z Kalkuty, Św. M. M. Kolbe, Bp. E. Samsela; os. Kajki – ul. Baczyńskiego i Brzechwy,
- budowa II etapu promenady nad Jeziorem Ełk, która była realizowana w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego przy udziale środków Unii Europejskiej oraz z Budżetu Państwa,
- kontynuacja wykonania iluminacji obiektów zabytkowych miasta realizująca dekoracyjne oświetlenie Wieży Ciśnień i Szkoły Artystycznej,
- budowa obiektu Skate Parku przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ełku,

- modernizacja górnej płyty boiska stadionu miejskiego przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ełku,
- podniesienie poziom bezpieczeństwa wprowadzając monitoring miasta przez kamery telewizyjne, w ramach realizacji programu prewencyjnego „Bezpieczna Warmia i Mazury” ,
- rozwój Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej obecnie na jej terenie działa 27 przedsiębiorstw, w których zatrudniono 1 780 osób,
- Kompleksowe przygotowanie terenu pod inwestycje w Miejskiej Strefie Rozwoju TECHNO-PARK – I etap zrealizowany w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej, kolejny ze środków RPO Warmia i Mazury 2007 – 2013,
- Budowa budynków socjalnych przy ul. Sikorskiego ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Modernizacja Parku Solidarności,
- Modernizacja placu Jana Pawła II,
- Budowa boiska do piłki nożnej w ramach programu “Blisko boisko” w pobliżu Gimnazjum nr 3 i Szkoły Podstawowej nr 9,
- Modernizacja stadionu miejskiego przy ul. Piłsudskiego,
- Zastosowanie odnawialnych źródeł energii na potrzeby ogrzewania budynku Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku,
- Zagospodarowanie turystyczne terenu przy promenadzie nad jeziorem Ełckim przy Centrum Edukacji Ekologicznej,
- Modernizacja Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby turystyki,

Zmiany w zakresie planowania przestrzennego dokonywały się w zgodzie z uchwalonym przez Radę Miasta prawem miejscowym. Przystąpiono do opracowania następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – KAJKI”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – KAJKI (ASNYKA),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – PÓŁWYSEP”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – KONOPNICKIEJ”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – GDAŃSKA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – ŁUKASIEWICZA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – KONIECZKI”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – SKLEJKI”,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – SKLEJKI II”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – LENPOL”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – 2 PODSTREFA SSSE”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – PODMIEJSKA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – NORWIDA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – PARK”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – TARGOWA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – CMENTARNA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – PARKOWA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – CYPEL”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – NADJEZIORNA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – PIĘKNA KOSZYKOWA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – ZAMKOWA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – DĄBROWSKIEJ”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – JEZIORNA”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – BARANKI”.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego w przygotowaniu:

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Norwida zieleń”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Obwodnica Północna”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Kajki – Kajki II”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Norwida”
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Gdańska”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Konieczki”,
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Konopnickiej”,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Ełk – Ciepła”.

Najważniejsze inwestycje i przedsięwzięcia modernizacyjne zrealizowane przez samorząd Miasta Ełku w roku 2009 i będące w trakcie realizacji :

Modernizacje i budowy ulic, chodników, parkingów i oświetlenia

- Modernizacja ulicy Ogrodowej i Sportowej na os. Zatorze,
- Modernizacja łącznika - przejścia i schodów na os. Północ II przy ul. Wileńskiej,
- Budowa chodnika z oświetleniem przy drodze dojazdowej do szpitala miejskiego ul. Baranki na os. Jeziorna prowadzącej do szpitala miejskiego,
- Budowa ponad 2,5 km dróg, oświetlenia, kanalizacji deszczowej, ściekowej, wodociągu, infrastruktury telekomunikacyjnej w obszarze Techno-Park przy ul. Przemysłowej i Podmiejskiej - inwestycja współfinansowana z funduszy Unii Europejskiej
- Budowa ul. św. Ojca Pio, parkingów i oświetlenia na os. Jeziorna,
- Modernizacja ul. Wrzosowej i Konwaliowej na os. Pod Lasem,
- Modernizacja ul. Wańkowicza i Nałkowskiej na os. Kochanowskiego,
- Budowa ul. Bpa Samsela na os. Jeziorna,
- Modernizacja ul. Bahrkego na os. Konieczki,
- Budowa ul. Tuwima na os. Kajki II,
- Modernizacja ul. Piękną na odcinku od ul. Koszykowej do zjazdu na plażę miejską,
- Modernizacja chodników i parkingów w centrum miasta m.in. przy ul. Gdańskiej 15 A, Słowackiego,
- Budowa parkingów za Urzędem Miasta,
- Zakończenie prac nad dokumentacją techniczną, pozwoleniami na zakończenie budowy III i IV etapu obwodnicy miasta,

Parki, skwery, ścieżki rowerowe

- Modernizacja i rewitalizacja Parku Solidarności w centrum miasta,
- Budowa skweru przy ul. Jana Pawła II na os. Jeziorna (alejki, ławki, latarnie, kosze, drzewa, krzewy, trawniki, fontanna, plac zabaw dla dzieci),
- Modernizacja Placu Jana Pawła II (budowa podwyższenia z przeznaczeniem na scenę i ołtarz; budowa fontanny, montaż piaskowej lub marmurowej tablicy upamiętniającej wizytę Ojca Świętego Jana Pawła II w Ełku w 10 rocznicę tego wydarzenia,
- Budowa Ścieżki rowerowej od ul. Zamkowej do zielonego mostku przy PTTK oraz modernizacja starej promenady na odcinku od ul. Zamkowej do zielonego mostku przy PTTK,

- Budowa ścieżki rowerowej i ciągu pieszego na os. Jeziorna - I etap pomiędzy ul. Wielkanocną i Matki Teresy z Kalkuty,

Renowacja zabytkowych kamienic i zaniedbanych budynków, mostów, iluminacje

- Renowacja części mostu na jeziorze Ełckim i jego ,
- Iluminacja budynków Szkoły Podstawowej nr 2 i Gimnazjum nr 1,
- Renowacja kamienicy przy ul. Piłsudskiego 2 i ozdobienie jej iluminacją świetlną,
- Renowacja elewacji XIX/XX w. budynków mieszkalnych w centrum Ełku przy ul.: Wawelskiej 2, Mickiewicza 28, Armii Krajowej,
- Renowacja budynków komunalnych na promenadzie przy ul. Pułaskiego 2, Wojska Polskiego 69.

Budownictwo i mieszkania socjalne

- Wybudowanie i oddanie do użytku pierwszego budynku socjalnego z 16 mieszkaniami przy ul. Sikorskiego,

Boiska ze sztuczną nawierzchnią do gry w piłkę nożną, boiska wielofunkcyjne, place zabaw, modernizacja stadionu, budowa amfiteatru

- Budowa boiska ze sztuczną trawą do gry w piłkę nożną wraz z ogrodzeniem i oświetleniem na os. Konieczki,
- Budowa boiska do gry w piłkę nożną ze sztuczną nawierzchnią oraz boisk wielofunkcyjnych ze sztuczną nawierzchnią do gry w piłkę siatkową, ręczną i koszykową wraz z oświetleniem i budynkiem szatni oraz sanitariatami na os. Kilińskiego,
- Budowa 3 kolejnych boisk do gry w streetball na ełckich podwórkach,
- Budowa placów zabaw (m.in.: ul. Orzeszkowej/Mickiewicza, Piłsudskiego przed Urzędem Miasta, Wawelska, skwer przy promenadzie nad jez. Ełckim,
- Modernizacja stadionu miejskiego.

Dom Środowiskowy dla osób niepełnosprawnych i udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w budynku Urzędu Miasta

- Oddanie do użytku Środowiskowego Domu Samopomocy dla 30 osób niepełnosprawnych intelektualnie w zmodernizowanym budynku pokoszarowym,
- Przebudowa schodów i montaż windy w głównym budynku Urzędu Miasta, zapewniającej dostęp do ratusza dla osób niepełnosprawnych, starszych i rodziców z wózkami,

Ochrona środowiska, gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa

- Budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów w Siedliskach - inwestycja współfinansowana z Funduszu Spójności Unii Europejskiej,
- Rewitalizacja sieci wodno-kanalizacyjnej aglomeracji miasta Ełku – inwestycja współfinansowana z Funduszu Spójności Unii Europejskiej;

4. DIAGNOZA STANU ROZWOJU MIASTA W LATACH 2004 – 2008

Elk jest miastem powiatowym położonym w północno-wschodniej części Polski i wchodzi w skład województwa warmińsko-mazurskiego. Usytuowane jest w centrum Powiatu Elckiego. Spełnia rolę centralnego ośrodka miejskiego w podregionie elckim NUTS III (zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych do Celów statystycznych – NUTS, województwo dzieli się na trzy podregiony: elbląski, olsztyński i elcki). W Elku zlokalizowane są między innymi delegatury i oddziały urzędów: wojewódzkiego, marszałkowskiego, Kuratorium Oświaty, Państwowej Inspekcji Pracy, Państwowej Inspekcji Handlowej, Narodowego Funduszu Zdrowia co podkreśla ponadlokalny charakter Elku.

Rysunek 1.

Elk na tle województwa warmińsko – mazurskiego

Źródło: opracowanie własne Urząd Miasta Elku

Rysunek 2.
Powiat ełcki z podziałem na gminy

Źródło: <http://www.ego.mazury.pl/>

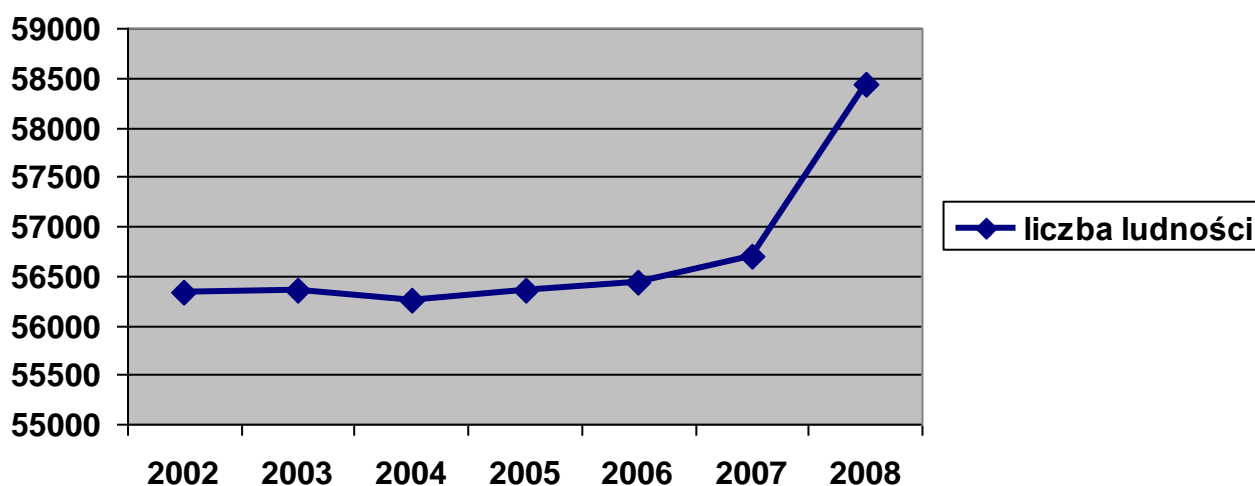
Tabela 1.
Sytuacja demograficzna miasta Ełk w latach 2002 – 2008

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stan ludności w dniu 1 stycznia	56 095	56 331	56 363	56 251	56 356	56 435	56 698
Przyrost naturalny	232	245	165	220	146	176	524
Urodzenia	667	640	593	626	577	1051	1124
Zgony	435	395	428	406	431	599	600
Saldo migracji	4	- 213	- 277	- 115	- 67	-189	1 217
Zmiana	236	32	- 112	105	79	263	1 741
Stan ludności w dniu 31 grudnia	56 331	56 363	56 251	56 356	56 435	56 698	58 439

Źródło: Ewidencja ludności miasta Ełk, Urząd Stanu Cywilnego w Ełku.

Ełk na koniec 2008 roku zamieszkiwało 58 439 osób, co stanowi 4,09% ludności województwa warmińsko - mazurskiego. Tak duża liczba mieszkańców na obszarze miasta liczącym 21,05 km² (wraz z powierzchnią jeziora) daje wysoką gęstość zaludnienia wynoszącą 2 776 osób/km². Powierzchnia Ełku po wyłączeniu jeziora wynosi 16,06 km² wskutek czego miasto osiągnęło realną gęstość zaludnienia w wysokości 3 325 os/km² co odpowiada zagęszczeniu wielkich miast (Warszawa 3 300 os/km², Kraków 2 137 os/km², Poznań 2 213 os/km²) i znacznie przewyższa zagęszczenie podobnych miast (Kalisz 1 921 os/km², Leszno 1 952 os/km², Konin 1 021 os/km², Olsztyn 1 989 os/km²).

Wykres 1: Przyrost mieszkańców Miasta Ełku w latach 2002-2008

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

Rezultatem przemian demograficznych jest gwałtowne zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym zmalała w ciągu pięciu lat o 2500 osób i wynosi 26% ogółu mieszkańców. Z drugiej strony liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła o 2300 do poziomu 62,5%. Zmiany te odpowiadają dynamiką zjawiskom na poziomie krajowym. Istotne też jest zwiększenie się grupy osób w wieku poprodukcyjnym – około 300 osób w ciągu 5 lat. Takie zmiany struktury wiekowej ludności określane są jako starzenie się społeczeństwa.

4.1. SYTUACJA SPOŁECZNA

4.1.1. RYNEK PRACY

Według stanu na dzień 31.12.2008 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku wynosiła 6 094 osób, w tym 3 235 kobiet, które stanowią 53,1% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Z bezrobotnych pozostających w ewidencji PUP w Ełku zdecydowaną większość stanowiły osoby pochodzące z miasta Ełku – 3 519. Zarejestrowanych było ogółem 1 247 osób poniżej 25 roku życia. Wskaźnik stopy bezrobocia na koniec grudnia 2008 roku w powiecie ełckim kształtował się na poziomie: 20,0%.

Według danych z ewidencji PUP w Ełku na koniec grudnia 2008 r. w ewidencji PUP w Ełku figurowało 1 357 osób z prawem do zasiłku, co stanowiło 22,27% ogółu bezrobotnych (784 osób to mieszkańcy miasta Ełku).

Tabela 2.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Ełku uwzględniając wykształcenie (stan na koniec roku)

Wykształcenie	2006	2008
Gimnazjalne i poniżej	2 498	2 244
Zasadnicze zawodowe	1 652	1 522
Średnie ogólnokształcące	670	641
Policealne i średnie zawodowe	1 401	1 320
Wyższe	331	367

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2008 roku liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym, zawodowym i średnim zarejestrowanych w PUP uległa zmniejszeniu porównując do roku 2006. Niestety liczba osób z wykształceniem wyższym zwiększyła się o 11,1%.

4.1.2. EDUKACJA

Przedszkola

W Ełku funkcjonuje 7 przedszkoli publicznych, do których uczęszcza ok.1 200 wychowanków w wieku od 3 do 6 lat. Ponadto od września 2008r. otworzono pierwsze Niepubliczne Przedszkole "Promyk".

Sieć przedszkoli publicznych w Ełku przedstawia się następująco:

1. Miejskie Przedszkole i Żłobek „Ekoludki” - przy ul. J. Kilińskiego 48,
2. Przedszkole Samorządowe Nr 2 im. Jana Brzechwy – przy ul. Armii Krajowej 4,
3. Miejskie Przedszkole „Niezapominajka” - przy ul. Słowackiego 18,
4. Miejskie Przedszkole „Bajka” - przy ul. Ks. J. Popiełuszki 6,
5. Przedszkole Samorządowe Nr 6 – przy ul. Toruńskiej 8a,
6. Miejskie Przedszkole „Mali Odkrywcy” - przy ul. M. Kajki 8a,
7. Miejskie Przedszkole „Słoneczna Ósemka” - przy ul. Mjr H. Dobrzańskiego.

Tabela 3.

Struktura organizacyjna przedszkoli publicznych w Ełku w/g stanu na 31 marca 2009 r.

Przedszkole	Adres przedszkola	Liczba oddziałów	Liczba wychowanków
Nr 2	ul. Armii Krajowej 4	5	140
MP „Niezapominajka”	ul. J. Słowackiego 18	5	149
MPIŻ „Ekoludki”	ul. J. Kilińskiego 48	10	264
MP „Bajka”	ul. Ks. J. Popiełuszki 6	6	159
Nr 6	ul. Toruńska 8a	5	130
MP „Mali Odkrywcy”	ul. M. Kajki 8a	6	176
MP „Słoneczna Ósemka”	ul. Mjr H.	6	156
Ogółem:		43	1 174

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

W przedszkolach na terenie miasta Ełku trwa realizacja nowatorskiego projektu „Mogę wiele tylko mi pomóc” współfinansowanego ze środków EFS. Projekt obejmuje swym działaniem ponad 380 dzieci w wieku 3-5 lat i stawia sobie za cel: wyrównywanie dysproporcji i szans edukacyjnych dzieci w Ełku oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych na terenie miasta poprzez dodatkowe zajęcia wyrównawcze i specjalistyczne. Jednym z głównych założeń projektu jest powstanie 7 programów rozwojowych przedszkoli. W projekcie bierze udział 40 rodziców. Ich uczestnictwo ma na celu wskazanie nowatorskich metod pracy z dzieckiem. Dzięki udziałowi w projekcie, dzieci w wieku od 3 do 5 lat poprawią umiejętności komunikacyjne, sprawności ruchowe, manualne, nastąpi wzrost samooceny i pewności siebie. Na koniec projektu dzieci przedstawiać będą zdobyte umiejętności w formie przedstawień teatralnych, wystaw plastycznych, konkursów muzycznych.

Szkoły Podstawowe

W Ełku funkcjonuje 7 szkół podstawowych, do których uczęszcza ok. 3 600 uczniów w 152 oddziałach. Przy poszczególnych szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne (tzw. „zerowe”) w liczbie –16, do których uczęszcza ok. 400 wychowanków (dzieci sześcioletnich).

Sieć oddziałów zerowych jest zorganizowana w sposób umożliwiający dzieciom sześcioletnim spełnianie obowiązku jednorocznego przygotowania przedszkolnego.

Tabela 4.

**Struktura organizacyjna oddziałów „zerowych” przy szkołach podstawowych w Ełku
w/g stanu na 31 marca 2009 r.**

Wyszczególnienie	SP nr 2	SP nr 3	SP nr 4	SP nr 5	ZSzS-SP	SP nr 7	SP nr 9	Razem
Liczba uczniów	82	69	49	65	31	47	36	379
Liczba oddziałów „0”	3	3	2	3	1	2	2	16

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

Sieć szkół podstawowych w Ełku jest zorganizowana w sposób umożliwiający uczniom realizację obowiązku szkolnego w szkołach tzw. obwodowych.

1. Szkoła Podstawowa nr 2 im. I Dywizji T. Kościuszki - przy ul. J. i H. Małeckich 1,
2. Szkoła Podstawowa nr 3 im. H. Sienkiewicza - przy ul. Grodzieńskiej 1,
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. prof. Wł. Szafera - przy ul. Wojska Polskiego 64,
4. Szkoła Podstawowa nr 5 - przy ul. Św. Maksymiliana M. Kolbego 11,
5. Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi – przy ul. ul. J. Kilińskiego 48,
6. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Pawła II - przy ul. Mjr J. Piwnika „Ponurego” 1.

Tabela 5.

Struktura organizacyjna szkół podstawowych w Ełku w/g stanu na 31 marca 2009 r.

Wyszczególnienie	SP nr 2	SP nr 3	SP nr 4	SP nr 5	ZSzS- SP	SP nr 7	SP nr 9	Razem
Liczba uczniów	794	473	632	592	243	492	388	3 615
Liczba oddziałów	35	18	24	24	12	22	17	152

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

W strukturze organizacyjnej szkół podstawowych funkcjonują m.in.: klasy sportowe (9), klasy integracyjne (11) i klasa „przyszpitalna”.

Gimnazja

Miasto Ełk jest organem prowadzącym dla 4 gimnazjów publicznych, do których uczęszcza ok. 2 000 uczniów w 73 oddziałach. Ponadto w strukturze Powiatu Ełckiego funkcjonują w Ełku: Gimnazjum Powiatowe oraz Gimnazjum dla uczniów w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Ełku.

Sieć miejskich gimnazjów przedstawia się następująco:

1. Gimnazjum nr 1 - przy ul. J. i H. Małeckich 1,
2. Gimnazjum nr 2 – przy ul. ul. J. Kilińskiego 48,
3. Gimnazjum nr 3 im. Kard. Stefana Wyszyńskiego - przy ul. Mjr J. Piwnika „Ponurego” 1,
4. Gimnazjum nr 4 - przy ul. Grodzieńskiej 1.

Tabela 6.

Struktura organizacyjna gimnazjów w Ełku prowadzonych przez Miasto Ełk w/g stanu na 31 marca 2009

Wyszczególnienie	Gimnazjum nr 1	Gimnazjum nr 1	Gimnazjum nr 1	Gimnazjum nr 1	Razem
Liczba uczniów	509	516	380	577	1 982
Liczba oddziałów	20	19	16	18	73

Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

W strukturze organizacyjnej szkół gimnazjalnych funkcjonuje 8 klas sportowych.

Szkolnictwo Ponadgimnazjalne

1. Zespół Szkół Samorządowych w Ełku (LO)

Poza przedszkolami, szkołami podstawowymi oraz gimnazjami – Miasto Ełk jest organem prowadzącym Samorządowe Liceum Ogólnokształcące będące w strukturze organizacyjnej Zespołu Szkół Samorządowych w Ełku przy ulicy Suwalskiej 15.

W/g stanu na 31 marca 2009 do Liceum Samorządowego w Zespole Szkół Samorządowych w Ełku uczęszczało 382 uczniów. Kształcenie odbywa się w systemie dziennym 3 letnim. Zajęcia prowadzone są w pięciu rozszerzonych blokach tematycznych z uwzględnieniem dwóch języków obcych, angielskiego i niemieckiego z możliwością wyboru stopnia zaawansowania nauki:

- A** – matematyka, geografia, informatyka,
- B** – język polski, historia, język niemiecki,
- C** – język polski, historia, język angielski,
- D** – język polski, historia, wiedza o społeczeństwie,
- E** – geografia, język angielski, przedsiębiorczość.

W ostatnim czasie Liceum przystąpiło do prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Ełku projektu pod hasłem „To lubię”, w zakresie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych.

2. Zespół Szkół nr 1 imienia Jędrzeja Śniadeckiego w Ełku

Przy Zespole Szkół nr 1 funkcjonują 3 szkoły o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadający 18 oddziałów do których uczęszcza ok. 422 uczniów (rok szkolny 2008/2009):

- I Liceum Profilowane – profil/zawód (socjalny, usługowo-gospodarczy),
- Technikum nr 1 – profil/zawód (technik technologii żywności, technik ochrony środowiska, obsługi turystycznej),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 – profil/zawód (wielozawodowa, rzeźnik/wędliniarz).

3. Zespół Szkół nr 2 imienia Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Ełku

Przy Zespole Szkół nr 2 funkcjonują 3 szkoły o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadający 32 oddziały do których uczęszcza ok. 873 uczniów (rok szkolny 2008/2009):

- II Liceum Ogólnokształcące – profil: matematyczno – informatyczny, biologiczno – chemiczny, humanistyczny, plastyczno – sportowy, dziennikarski, prawny, matematyczno-geograficzny, matematyczno- architektoniczny, matematyczno – fizyczny, językowy z rozszerzonym językiem angielskim, ogólny, ekonomiczny, prawny, turystyczny, dziennikarski),
- Technikum nr 2 – zawód (technik budownictwa, technik urządzeń sanitarnych),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 – profil/zawód (murarz, monter instalacji sanitarnych, stolarz).

4. Zespół Szkół nr 3 imienia Jana i Hieronima Małeckich w Ełku

Przy Zespole Szkół nr 3 funkcjonują 4 szkoły (rok szkolny 2008/2009) o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadających 24 w tym (6 gimnazjalnych) oddziałów, do których uczęszcza ok. 554 uczniów w tym (167 gimnazjalistów):

- Technikum nr 3 – profil/zawód (technikum hotelarstwa, technik technologii odzieży; technik logistyki; technik logistyki; technik architektury krajobrazu),
- III Profilowane Liceum w Ełku – profil/zawód), usługowo-gospodarczy
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa – brak naboru
- Powiatowe Gimnazjum nr 1.

5. Zespół Szkół nr 5 imienia Karola Brzostowskiego w Ełku

Przy Zespole Szkół nr 5 funkcjonują 4 szkoły o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadających 24 oddziały do których uczęszcza 533 uczniów (rok szkolny 2008/2009):

- V Liceum Profilowane – profil/zawód (ekonomiczno-administracyjny),
- Technikum nr 5 – profil/zawód (technik ekonomista, technik handlowiec, technik informatyk, technik żywienia i gospodarstwa domowego),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 – sprzedawca,
- Szkoła Policealna nr 5 (szkoła zaoczna) – profil/zawód (technik informatyk, technik administracji, technik ekonomista).

6. Zespół Szkół nr 6 imienia Macieja Rataja w Ełku.

Przy Zespole Szkół nr 6 funkcjonują 3 szkoły o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadających 20 oddziały do których uczęszcza ok. 495 uczniów (rok szkolny 2008/2009):

- IV Liceum Ogólnokształcące o profilu – ogólnym, rozszerzonym językiem angielskim,
- IV Liceum Profilowane – profil/zawód (zarządzanie informacją),
- Technikum nr 4 – profil/zawód (technik organizacji usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik ekonomista, kelner,)

7. I Liceum Ogólnokształcące imienia Stefana Żeromskiego w Ełku

W placówce tej funkcjonują 23 oddziały dydaktyczne o różnych profilach, do których uczęszcza ok.673 uczniów (rok szkolny 2008/2009). Zajęcia prowadzone są w kilku rozszerzonych blokach tematycznych z uwzględnieniem dwóch języków obcych (angielskiego, niemieckiego) z możliwością wyboru stopnia zaawansowania nauki:

- matematyczno – fizyczny,
- matematyczno – informatyczny,
- matematyczno – geograficzny,
- biologiczno – chemiczny,
- humanistyczny z językiem angielskim i niemieckim,
- matematyczny z językiem angielskim,
- historyczny.

8. Zespół Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Ełku

Przy Zespole Szkół Mechaniczno – Elektrycznych funkcjonuje 3 szkoły o różnych profilach i przygotowaniach zawodowych, posiadających 23 oddziały do których uczęszcza ok. 501 uczniów (rok szkolny 2008/2009):

- Technikum nr 6 – profil/zawód (technik elektronik, technik mechanik, technik elektryk, technik mechatronik)
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 – profil/zawód (mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych,)
- Technikum Uzupełniające nr 4 – profil/zawód (technik mechanik),

9. Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Ełku (CKPIU) – rok 2008/2009

- Szkoła Policealna nr 7 (dla dorosłych) – profil/zawód (technik handlowiec, technik ochrony fizycznej osób i mienia, technik BHP, technik prac biurowych, pracownik socjalny),
- V Liceum Ogólnokształcące (dla dorosłych),
- VII Liceum Profilowane (dla dorosłych) – profil/zawód (ekonomiczno-administracyjny),
- Gimnazjum dla Dorosłych.

10. Szkoła Policealna w Ełku

Szkoła Policealna w Ełku jest państwową szkołą publiczną prowadzoną przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Nadzór pedagogiczny nad działaniem Szkoły sprawuje Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty w Olsztynie.

Szkoła rozpoczęła działalność 3 września 1973 r. Pierwszym wydziałem był Wydział Pielęgniarstwa, z którym do tej pory starsi mieszkańcy Ełku kojarzą Studium Medyczne. W ciągu następnych lat powstawały coraz to nowe wydziały kształcące w zawodach medycznych: Wydział Asystentek Pielęgniarstwa, Wydział Higieny Szkolnej, Wydział Opiekunki Dziecięcej, Wydział Analityki Medycznej, Wydział Położnych.

W szkole działały: Koło Promocji Zdrowia, Koło Miłośniczek Zawodu, Szkolne Koło PCK. Słuchaczki Wydziału Pielęgniarstwa brały udział w Olimpiadach Pielęgniarskich, gdzie zajmowały wysokie miejsca na szczeblu wojewódzkim.

W roku szkolnym 2008/2009 ogłoszony był nabór na kierunkach:

- ratownik medyczny - dzienna, 2 lata,
- technik farmaceutyczny - dzienna, 2 lata,
- higienistka stomatologiczna - dzienna, 2 lata,
- technik masażysta - dzienna, 2 lata,
- technik usług kosmetycznych - dzienna, 2 lata,
- asystent osoby niepełnosprawnej - zaoczna, 1 rok,
- opiekunka środowiskowa – zaoczna, 1 rok
- opiekun medyczny – zaoczna, 1 rok,
- opiekunka dziecięca- zaoczna, 2 lata.

Słuchacze mają dostęp do pracowni i sal nowocześnie wyposażonych. Mają możliwość korzystania z siłowni na terenie szkoły, z pracowni komputerowej ze stałym dostępem do Internetu. Osoby zainteresowane działaniem na rzecz drugiego człowieka mogą sprawdzić się w wolontariacie.

Szkolnictwo Wyższe

Szkolnictwo wyższe w Ełku reprezentują 4 uczelnie Są to zazwyczaj filie lub ośrodki uczelni z innych miast (Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku z Filią w Ełku, Regionalny Ośrodek Edukacyjny w Ełku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie z jednostką ogólnouczelnianą pod nazwą Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku oraz Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Ełckiej). Kształcą się w nich około 2 tys. studentów na kierunkach stacjonarnych i w trybie niestacjonarnym.

1. Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku (WSFiZ)

Filia w Ełku Wyższej Szkoły Finansów Zarządzania w Białymstoku została utworzona w roku 2001. Studia są realizowane w systemie dziennych studiów stacjonarnych i studiów zaocznych. Na kierunku Zarządzanie nauka kończy się uzyskaniem dyplomu Licencjata Zarządzania i Marketingu. Absolwenci tego kierunku mają gwarancję przyjęcia na 1,5 roczne studia magisterskie w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Uczelnia prowadzi również studia podyplomowe.

Kierunki studiów oraz specjalności w Ełku w roku akademickim 2008/2009:

- Zarządzanie – zarządzanie marketingowe w przedsiębiorstwie, zarządzanie finansami przedsiębiorstw, turystyka i hotelarstwo, zarządzania w administracji publicznej, zarządzania logistyką,
- Filologia – filologia angielska, filologia angielska z przedsiębiorczością i językiem biznesu,
- Budownictwo – studia inżynierskie,
- Informatyka – studia inżynierskie,
- Elektrotechnika – studia inżynierskie.

Studia podyplomowe:

- Administracja Publiczna,
- Audyt Energetyczny,
- Audyt wewnętrzny w teorii i praktyce: Audyt funduszy unijnych,
- Bankowość i Doradztwo Finansowe,
- Bezpieczeństwo i higiena pracy,
- Bezpieczeństwo Publiczne,
- Informatyka,
- Kadry i Płace,
- Komunikacja społeczna i public relations,
- Logistyka,
- Marketing,
- Menedżerskie,
- Podyplomowe Studium Negocjacji i Mediacji,
- Orientacja i poradnictwo zawodowe,
- Prawo Podatkowe i Rachunkowość Podatkowa,
- Rachunkowość i finanse,
- Resocjalizacja,
- System Zarządzania Jakością w teorii i praktyce,
- Turystyka i hotelarstwo,
- Zarządzanie Finansami Osobistymi,
- Podyplomowe Studia Zarządzania Informacją,
- Zarządzanie i organizacja pomocy społecznej,
- Zarządzanie oświatą,

- Zarządzanie potencjałem ludzkim w organizacji i doradztwo personalne
- Zarządzanie w Ochronie Zdrowia

2. Regionalny Ośrodek Edukacyjny w Ełku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy

Po konsultacjach przeprowadzonych przez Wyższą Szkołę Gospodarki w Bydgoszczy z otoczeniem gospodarczym i instytucjami publicznymi Uczelnia podjęła decyzję o powołaniu Regionalnego Ośrodka Edukacyjnego WSG w Ełku.

Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy prowadzi w Ełku studia licencjackie w trybie niestacjonarnym (studia zaoczne) na kierunku Turystyka i Rekreacja o trzech specjalnościach:

- zarządzanie turystyką i hotelarstwo
- zarządzanie gastronomią i dietetyka
- transport osobowy i logistyka

3. Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku (CSB)

Centrum Studiów Bałtyckich w Ełku, powstało 1 października 2000 roku, jest jednostką ogólnouczelnianą Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie. Celem działalności Centrum jest integracja regionu warmińsko – mazurskiego oraz zagwarantowanie jego mieszkańcom pełnego rozwoju we wszystkich obszarach poprzez prowadzenie różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz stworzenie warunków do rozwoju kadry naukowej. Centrum dysponuje czytelnią oraz pracownią informatyczną.

Kierunki kształcenia na studiach dziennych i zaocznych w roku akademickim 2008/2009:

- Administracja,
- Prawo,
- Politologia,
- Pedagogika,
- Filologia polska,
- Edukacja techniczno – informatyczna.

Dużą aktywnością w życiu uczelni wyróżnia się samorząd studencki. Dzięki ich działalności w 2002 roku, pierwszy raz w historii Ełku, odbyły się Juwenalia studenckie.

4. Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Ełckiej

Najstarszą Ełcką uczelnią jest Wyższe Seminarium Duchowne w Ełku, które swoją działalność zainaugurowało po raz pierwszy 16 lat temu. W bieżącym roku akademickim studia rozpoczęło w niej 10 alumnów przygotowujących się do kapłaństwa.

63 alumnów WSD w Ełku formalnie jest studentami Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie. Studia magisterskie przygotowujące kandydatów do kapłaństwa trwają 6 lat (12 semestrów). Dodatkowa specjalizacja nauczycielska, realizowana w toku studiów, umożliwia absolwentom podjęcie pracy w szkołach i innych placówkach objętych systemem oświaty.

Zarząd seminarium tworzą: rektor, wicerektor, wychowawcy (prefekci), ojcowie duchowni oraz dyrektor ds. administracyjnych. Ich liczba zależy od liczby alumnów. Obowiązki oraz status przełożonych należy dokładnie określić statutem seminarium lub oddzielnym dekretem biskupa diecezjalnego.

Placówki opiekuńcze i oświatowo – wychowawcze

1. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Ełku

30 stycznia 2009 r. Ośrodek obchodził 50-lecie swojego istnienia. Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Ełku jest placówką, która stwarza możliwości nauki, wychowania i opieki dzieciom niepełnosprawnym intelektualnie. Dzieciom, które ze względu na obniżony poziom intelektualny, deficyty rozwojowe nie są w stanie realizować obowiązku szkolnego w szkołach masowych. W Ośrodku funkcjonują: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 2, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Szkoła Przesposabiająca do Pracy oraz internat. W ramach Ośrodka działają 23 oddziały do których uczęszcza ok. 285 uczniów.

23 lutego 2009 r. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 zainaugurowała realizację projektu "Zawód szansą na lepsze życie", finansowanego z środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 - 2013. Autorem i realizatorem projektu jest firma INDYGO POLSKA Sp. z o.o. z Warszawy. Projekt skierowany jest do młodzieży szkoły zawodowej. Jego celem jest podniesienie jakości procesu kształcenia, poprzez umożliwienie młodzieży zdobycia nowych umiejętności, takich jak: obsługa komputera, znajomość języków obcych, prezentacja własnej osoby, pisanie cv, aktywne poszukiwanie pracy, znajomość zasad prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstaw nowej wiedzy zawodowej (usługi cateringowe i obsługa przyjęć okolicznościowych, opiekun, opiekunka, wolontariusz medyczny, rękodzielnictwo).

2. Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna i Gimnazjum Specjalne Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek – „TĘCZOWY DOM”

"Tęczowy Dom" zamieszkuje 110 wychowanków, większość ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Znajdują tu całoroczną opiekę, specjalne nauczanie i rehabilitację.

Szkoła Podstawowa Specjalna i Gimnazjum Specjalne mieszczące się przy ul. Kilińskiego 2 w Ełku, są placówką prowadzącą działalność wychowawczą, edukacyjną, terapeutyczną i opiekuńczą. Szkoły realizują cele i zadania określone w ustawie o systemie oświaty i odpowiednich przepisach wykonawczych. Sposób realizacji tych celów oparty jest na zasadach pedagogiki specjalnej dostosowanych do indywidualnych możliwości i potrzeb poszczególnych dzieci i młodzieży. Obie Szkoły otaczają obecnie oddziaływaniami edukacyjnymi 77 uczniów z upośledzeniem umysłowym. W Gimnazjum funkcjonuje jeden zespół edukacyjno-terapeutyczny, natomiast w Szkole Podstawowej 4 zespoły edukacyjno-terapeutyczne (dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym) i 7 zespołów rewalidacyjno-wychowawczych (dla dzieci i młodzieży z głębokim upośledzeniem umysłowym).

Dom dysponuje salą gimnastyczną, krytym basenem, gabinetami fizjoterapii, siłownią, gabinetem hydromasażu, miękką salą zabaw terapeutycznych, Salą Doświadczenia Świata, gabinetami logopedów i psychologa oraz gabinetami medycznymi.

Pomieszczenia mieszkalne "Tęczowego Domu" są stale modernizowane. Już ponad połowa chłopców mieszka w estetycznych (2 – 4) osobowych pokojach z przystosowanymi do ich potrzeb łazienkami. Piętra domu są połączone nowoczesną windą. Wszystkie te działania mają doprowadzić do polepszenia warunków mieszkaniowo – dydaktyczno – opiekuńczych wszystkich lokatorów ośrodka.

3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Ełku

Istnieje od 1973 roku. Zatrudnia specjalistów pedagogów, psychologów i logopedów, którzy stale doskonalą swój warsztat pracy. Poradnia zajmuje się m.in.: udzielaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka, terapią zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych, pomocą uczniom w dokonywaniu wyboru kierunku kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej, pomocą rodzicom i nauczycielom w diagnozowaniu i rozwijaniu potencjalnych możliwości oraz mocnych stron uczniów, wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny.

Oferta ełckiej poradni zawiera m.in.: zajęcia terapeutyczne, warsztaty, wykłady, treningi umiejętności wychowawczych, porady indywidualne, pokazy sprzętu specjalistycznego, konsultacje, konferencje, grupy wsparcia, oraz spotkania dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.

4.1.3. OCHRONA ZDROWIA

W mieście Ełk funkcjonują 22 Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, 78 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich oraz Stacja Pogotowia Ratunkowego (dysponuje 6 karetkami oraz 2 karetkami wypadkowymi). Znajdują się także dwa duże szpitale które dysponują 507 łózkami, co stanowi 8,9 łóżka na 1000 mieszkańców.

- Pierwszy z nich to Mazurskie Centrum Zdrowia „Pro – Medica” Sp z o.o. w którym pracuje 111 lekarzy oraz 249 pielęgniarek i położnych. Prężnie działa 12 dobrze wyposażonych oddziałów, 2 pododdziały i 2 zakłady. Łączna liczba łóżek to 330. Mazurskie Centrum Zdrowia „Pro – Medica” to spółka w której Miasto Ełk posiada 100% udziałów.

Na początku 2009 r. w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie została podpisana umowa na dofinansowanie projekt p.t. “Wyposażenie Mazurskiego Centrum Zdrowia ZOZ w Ełku - “Pro-Medica” w Ełku sp. z o.o. w nowoczesną aparaturę do diagnostyki obrazowej”. Złożony przez “Pro-Medica” wniosek o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007 – 2013 otrzymał 90,5 % maksymalnej liczby punktów w ocenie, co dało 1 miejsce. Całkowita wartość projektu to 1 435 455, 54 zł. Wkład własny to 287 091,11 zł (89 000 zł - budżet miasta; 198 091,11 zł - “Pro-Medica”). Pieniądze zostaną przeznaczone na wymianę starego sprzętu radiologicznego. W przychodni przy ulicy Konopnickiej w Ełku pojawi się nowy aparat RTG wraz z zestawem do cyfrowej obróbki zdjęć. Aparat zostanie zamontowany w nowym miejscu po dostosowaniu pomieszczeń. Identyczny zestaw trafi do miejskiego szpitala przy ul. Baranki 24, gdzie dodatkowo zakupiony zostanie także nowy aparat USG.

- 108 Szpital Wojskowy z Przychodnią Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ełku. Zatrudnionych jest 43 lekarzy, 136 pielęgniarek i położnych, a ogólna liczba łóżek przygotowanych dla pacjentów to 177. W strukturach szpitala funkcjonuje 8 specjalistycznych oddziałów, 4 pododdziały, 25 poradni, 7 pracowni, 4 zakłady i Szpitalny Oddział Ratunkowy. Oba szpitale dysponują 507 łózkami, co stanowi 8,9 łóżka na 1000 mieszkańców.

4.1.4. KULTURA

1. Miejska Biblioteka Publiczna (MBP)

W dniach 2-3 maja 1946 podpisany został "Akt założenia Biblioteki Powiatowej". Zorganizowano zbiórkę pieniężną na zakup książek do powstałej placówki. Początek zbiorów bibliotecznych naszego miasta to ok. 520 woluminów. W 1948 roku z Biblioteki Powiatowej wyłoniono Oddział Miejski, który został przekształcony w Bibliotekę Miejską. W latach 1955-1975 Biblioteka Powiatowa i Biblioteka Miejska stały się jedną placówką o nazwie Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna. Miejska Biblioteka Publiczna w latach 1971 – 2003 zajmowała pomieszczenia w Ełckim Centrum Kultury, z końcem 2003 roku przeniosła się do budynku przy ul. Armii Krajowej 17B o łącznej powierzchni użytkowej 1 430 m² przystosowanej dla osób niepełnosprawnych. MBP w swojej strukturze biblioteka posiada cztery filie:

- nr 1, ul. Jana Pawła II 7
- nr 2 (popularnonaukowa), ul. Toruńska 8A
- nr 3 (szkolno - publiczna), ul. Piwnika Ponurego 1
- nr 4, ul. Wojska Polskiego 56

Biblioteka posiada bogaty księgozbiór (blisko 120 tys. woluminów) literatury pięknej polskiej i zagranicznej, książki naukowe, podręczniki akademickie, słowniki, encyklopedie i leksykony. Prowadzi prace oświatowe i edukacyjne dla dzieci i młodzieży, przysposobienie czytelnicze dla szkół i przedszkoli w formie wycieczek i lekcji bibliotecznych – z tych form średniorocznie korzysta ponad 8.000 osób. Książki wypożyczają się nieodpłatnie, zarejestrowanych jest 10.219 czytelników. Od czytelników spoza Ełku pobierana jest kaucja. Dokumentem uprawniającym do korzystania z wypożyczalni jest karta biblioteczna. W ciągu roku rejestruje się prawie 150 tys. wypożyczeń. Biblioteka posiada 15 stanowisk komputerowych z bezpłatnym (dla czytelników) dostępem do internetu; miesięcznie korzysta średnio 600 czytelników, przy czym obserwuje się ciągły wzrost liczby osób korzystających z tej usługi w bibliotece.

Miejska Biblioteka Publiczna będzie realizowała projekt "Kulturalny, edukacyjny i informacyjny puls miasta". Całkowity koszt jego realizacji wynosi 140 tys. zł, z czego 100 tys. zł udało się pozyskać z ministerstwa kultury. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do sprzętu i nowych technologii, wymiana komputerów, zwiększenie ilości stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, stworzenie kina malucha - wyświetlanie filmów dla dzieci oraz kącika małego czytelnika (zakup zabawek i stolików dla dzieci). W ramach projektu zakupione zostaną m.in. dwa wielkoformatowe telewizory plazmowe 65 i 60 calowe, komputery, filmy, sprzęt multimedialny, stoliki i zabawki.

2. Warmińsko – Mazurska Biblioteka Pedagogiczna Filia w Ełku

Już od ponad 50 lat służy kadrze oświatowej miasta i okolic - czasami nawet bardzo odległych. Oferuje bogaty księgozbiór (ponad 30 tys. woluminów) z dziedziny pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych, ale także: prawa, historii, historii literatury, nauk matematyczno-przyrodniczych i innych. Stan księgozbioru na początku 2009 r. wynosił 33 371 woluminów oraz 507 jednostek zbiorów specjalnych. W czytelni Biblioteki jest dostępny kilkutyśięczny zbiór czasopism pedagogicznych i metodycznych, gromadzony od wielu lat. Aktualnie w ofercie znajduje się prawie 50 tytułów czasopism bieżących, nie tylko "branżowych", ale także innych użytecznych w pracy dydaktyczno-oświatowej (np. "Aura", "Psychologia w Szkole", "Problemy Narkomanii", "Remedium", "Świat Problemów"). Ponadto - zbiór kaset wideo z programami edukacyjnymi.

Ilość wypożyczeń średnio rocznie – ok. 25 350 woluminów. Z biblioteki korzysta ok. 2 000 stałych czytelników, a od 2004 roku skorzystało z biblioteki 7 000 osób.

Od 13 lutego 2006 r. w Bibliotece funkcjonuje *Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej*. Do dyspozycji oddano 3 komputery oraz urządzenie wielofunkcyjne (skaner, drukarka, kopiarka). Każdy komputer pracuje w systemie operacyjnym Windows XP, ma zainstalowany pakiet Office 2003 oraz oprogramowanie multimedialne m.in.: "Wielki Multimedialny Atlas Świata", "Encyklopedia PWN", "Słowniki PWN". Wszystkie stanowiska komputerowe posiadają dostęp do Internetu. Z ICIM można korzystać w celach edukacyjnych, kształcenia ustawicznego oraz samokształcenia.

3. Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego

Siedzibą biblioteki jest budynek Wyższego Seminarium Duchownego w Ełku. Biblioteka służy alumnom WSD, wykładowcom, personelowi pomocniczemu, duchowieństwu diecezji, katechetom, studentom teologii i również osobom świeckim. Większość zbiorów biblioteki pochodzi z darów, ale także dokonuje się zakupów książek z budżetu przeznaczonego na ten cel.

Do biblioteki zapisanych jest ok. 990 czytelników, natomiast księgozbiór liczył 24 517 woluminów. Struktura wydawnictw zwartych przedstawiała się następująco: literatura piękna – 2 520 wol., literatura teologiczna – 12 933 wol., literatura w językach obcych – 6 040 wol. Resztę stanowią książki z innych dziedzin wiedzy.

Oprócz książek biblioteka posiada także zbiór medialny: 9 kaset audio, 34 płyty CD i 122 kaset o tematyce oscylującej wokół religii – pielgrzymki Jana Pawła II, kolędy, pieśni kościelne, homilie Jana Pawła II, żywoty świętych, a także filmy historyczne, obyczajowe i lektury szkolne. Woluminy znajdują się w trzech magazynach biblioteki o łącznej powierzchni 88,1 m².

Księgozbiór podręczny biblioteki liczy 1 155 woluminów i jest udostępniony w czytelni książek. Jest to głównie literatura teologiczna. W czytelni czasopism znajduje się większy zbiór czasopism biblioteki – zarówno bieżących, jak i roczników archiwalnych. Czasopisma bieżące to 86 tytułów, z których 35 pochodzi z prenumeraty, natomiast 51 z darów. Ogółem w zbiorach biblioteki znajduje się 120 tytułów. Około 90% tytułów czytelni czasopism to periodyki związane tematycznie z charakterem zbiorów biblioteki, czyli ogólnie rzecz biorąc – z religią i Kościołem katolickim, życiem duchowym itp.

Na miejscu starych magazynów po byłym zakładzie Sklejki w niedalekiej przyszłości ma stanąć w pełni nowoczesny budynek Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Ełckiej. Będzie to nowoczesne zaplecze książkowe i multimedialne, z dostępem do internetu i dużo większą niż obecnie przestrzenią na książki i dla czytelników. Nowa biblioteka zostanie dopasowana architektonicznie do otoczenia z oddzielnym wejściem dla świeckich i połączenie z gmachem WSD.

4. Ełckie Centrum Kultury

Celem działalności merytorycznej ECK jest stworzenie jak najszerszej oferty działań kulturalnych dla mieszkańców Ełku jak również gości i wczasowiczów przebywających na Mazurach. Proponowane usługi obejmują różnorodne dziedziny artystyczne tj. teatr, film, muzykę poważną, muzykę rozrywkową, plastykę, taniec ludowy, ceramikę, itd. Ze stałych form pracy twórczej korzysta przeciętnie 600 osób miesięcznie.

Obecnie w ECK funkcjonują: Mazurski Zespół Pieśni i Tańca EŁK (117 osób), Kawiarnia Artystyczna ECK, Galeria „Ślad”, Galeria „Holl”, Pracownia fotograficzna, muzyczna i studio nagrań, modelarska, ceramiczno – plastyczna, otwarta pracownia plastyki i reklamy, *Teatr Trzydziestu Minut*, Młodzieżowy Teatr Poezji, Teatrzyk „Paczka”, Dyskusyjny klub Filmowy „KINOMAN” oraz zespoły muzyczne.

- Mazurski Zespół Pieśni i Tańca EŁK (dawniej Dzieci Ełku) jest wizytówką miasta, uświetnia wiele działań. Repertuar grup jest bogaty, tańczymy folklor wielu regionów Polski. Zespół posiada kostiumy: małopolskie (krakowskie), śląskie, opoczyńskie, warmińskie, kaszubskie, podlaskie, suknie księstwa warszawskiego oraz kontusze dla grupy męskiej. Zespół to trzy grupy taneczne, dwie wokalne (młodzieżowa i dorosła) i kapela. W czerwcu 2008 r. zespół

po raz kolejny uzyskał światowy certyfikat jakości wydanego przez międzynarodową organizację CIOFF. W 2008 r. zespół wystąpił m.in.: w Oleckim Centrum Kultury, w Miejskim Domu Kultury w Gołdapi, na spotkaniu zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski w Rynie. Brał udział w Ogólnopolskim Festiwalu Folkloru Sekcji Polskiej CIOFF w Puławach, gdzie zdobył I wyróżnienie w kat. tańców regionalnych i III wyróżnienie w kat. tańców narodowych. Wystąpił również w Podbrodziu na Litwie podczas Festiwalu Folkloru, na festynie w Kętrzynie, podczas Festiwalu w Voru w Estonii, na Festiwalu Folkloru Liptowska Teplicka na Słowacji oraz podczas Festiwalu Folkloru w Zaragossie w Hiszpanii.

- Ełcki Teatr Tańca powstał na skutek zainteresowań muzyką i tańcem współczesnym dużej grupy ełczan. W lutym 2008 r. teatr wznowił muzyczny spektakl „Hallo Szpicbródka”. Oferta skierowana była do szkół. Spektakl obejrzało ok. 2 500 uczniów. Wznowiony został również spektakl z 2007 roku „Topicha”, który zaprezentowano gościom z Niemiec podczas Dni Nettetal w Ełku. W listopadzie 2008 Ełcki Teatr Tańca obchodził 5-lecie swojej działalności, podczas którego odbyła się wystawa multimedialna, pokazy filmów ze spektakli: „Moje włosy”, „Carmen”, „Topicha”, „Halo Szpicbródka”. Odbył się również koncert jubileuszowy, podczas którego zaprezentowano fragmenty realizowanych przez ETT spektakli muzycznych.

W czasie obrad Sesji Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego (28 maja 2009 r.) Radni Sejmiku podjęli uchwałę w sprawie udzielenia Miastu Ełk pomocy finansowej w formie datacji celowej na dofinansowanie w 2009 r. działalności prowadzonej przez Ełckie Centrum Kultury w Mazurskim Zespole Pieśni i Tańca Ełk oraz Teatrze im. J. Węgrzyna w Ełku. Na ten cel miasto Ełk otrzyma 160 tys. zł. Pieniądze zostaną przeznaczone między innymi na: zakup strojów tanecznych i kostiumów teatralnych, warsztaty taneczne i teatralne, wykonanie scenografii, elementów dekoracji oraz rekwizytów, a także na kampanię promującą obie grupy artystyczne. Pieniądze pokryją także koszty związane z obsługą techniczną występów oraz transportem w czasie występów zamiejscowych.

ECK od kilku lat jest organizatorem Mazurskiego Lata Kabaretowego „MULATKA”, który uzyskał aprobatę mieszkańców Ełku. Przegląd ma na celu promocję różnorodnych form kabaretowych, inspirowanie kabaretów rozpoczynających swoją działalność do poszukiwania nowych form wypowiedzi oraz podnoszenie umiejętności warsztatowych w kontakcie z już uznanymi twórcami kabaretu. W 2008 r. oprócz kabaretów biorących udział w konkursie o Grand Prix, wystąpiły takie gwiazdy sceny kabaretowej jak: Maria Czubaszek, Andrzej Poniedziałki, Jacek Fedorowicz, Janusz Majewski, Artur Andrus, Kabaret ŻŹŹŹŹ, HLYNUR, ADIN, MADE IN CHINA.

Aby przedstawić widzom repertuar innych teatrów, na scenie ECK zaprezentowano 18 spektakli dla dorosłych i dzieci w wykonaniu m.in.: aktorów z Kielc, aktorów Narodowego Teatru Edukacji we Wrocławiu i aktorów Teatru Plenerowego z Elbląga. Rok 2008 bogaty był również w koncerty, wystawy, festiwale, widowiska plenerowe i konkursy. Elczanie bawili się na 39 koncertach (w tym 3 plenerowych). W Galerii ŚLAD i Galerii HOLL zaprezentowano łącznie 14 wystaw o różnorodnej tematyce. ECK zorganizowało 3 festyny: „Dni Elku”, „Potyczki rodzinne”, „Spotkajmy się na elckiej promenadzie”. W różnego rodzaju konkursach, pokazach, warsztatach, koncertach, ogółem wzięło udział ponad 5 tys. osób.

Elckie Centrum Kultury otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację trzech projektów: "Termomodernizacja i remont elewacji", "Letnie kino pod gwiazdami", „Akademia Młodego Artysty". Na pierwszy projekt modernizacji nieestetycznej i spękanej elewacji budynku w samym centrum miasta minister przyznał 500 tys. zł. Miasto i ECK dołożą do tego 300 tys. zł. W ramach tego przedsięwzięcia do końca 2009 roku wykonany zostanie III etap modernizacji elewacji frontowej i bocznej. Tylna część elewacji będzie wykonywana w ramach budowy amfiteatru. Oczekiwaniem władz miasta jest, by nowa elewacja nawiązywała swoim wyglądem do historycznej zabudowy ulicy Wojska Polskiego. Znajduje się przy niej wiele kamienic wybudowanych w stylu secesyjnym i eklektycznym na początku XX w. Front elewacji budynku ECK zostanie podświetlony. Drugi projekt, na który ECK otrzymało dofinansowanie dotyczy realizacji zajęć kulturalnych w ramach akademii młodego artysty. Na jego realizację udało się pozyskać 50 tys. zł. Udało się również pozyskać 50 tys. zł na realizację letniego kina pod gwiazdami, które jest kontynuacją projektu, na który Urząd Miasta pozyskał pieniądze w 2008 roku (zakup projektora, komputerów, ekranu i licencji filmowych).

5. Spółdzielczy Dom Kultury „OKRĄGLAK” i Klub „SAGITA”

SDK „Okrażlak” powstał w 1988 r. z inicjatywy Spółdzielni Mieszkaniowej „Świt” w Elku. Praca odbywa się w oparciu o stałe sekcje: fotograficzną, plastyczną, szachową, muzyczną i Kluby: Seniora, Esperanto, Honorowych Dawców Krwi. Dotychczasowa działalność społeczno – wychowawcza została rozszerzona o współpracę z innymi ośrodkami i organizacjami kulturalnymi i edukacyjnymi nie tylko na terenie miasta ale i kraju. Spółdzielczy Dom Kultury utrzymuje stały kontakt z twórcami różnych dziedzin sztuki odnośnie wymiany pomysłów i doświadczeń oraz współpracuje z mediami. SDK jest organizatorem ogólnopolskiego konkursu fotograficznego „Złap oddech Zielonych Płuc Polski”. Prowadzi również coroczne plenery malarskie. Organizuje liczne wystawy.

W 1933 r. na osiedlu „Konieczki”, utworzony został prowadzący działalność społeczno – wychowawczą Klub „Sagita” w ramach którego działa sekcja wietnamskiej sztuki walki „VIET – VO DAO”. W okresie wakacyjnym roku szkolnego 2006/2007 Klub „Sagita” zaproponował dzieciom bogatą ofertę rozrywek m.in.: turniej tenisa stołowego, konkurs malarskim pt.: „Wakacje moich marzeń”, konkurs „Mistrz warcaby” i układania puzzli, zabawach edukacyjnych i sportowych, wycieczce pieszej PN. „Czy znam swoje miast?” – w programie wycieczki było zwiedzanie Wieży Ciśnień, spacer ulicami miasta, lody i zabawa na pływalni.

6. Stowarzyszenia i inne instytucje kultury

Ełk to miasto liderów lokalnych i ludzi, którzy aktywnie i z sukcesami działają na rzecz społeczności lokalnej. Na terenie miasta działa szereg stowarzyszeń, które w swoich celach mają za zadanie upowszechnienie wszelkich form szeroko rozumianej kultury. W Ełku jest 100 organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych) działa na rzecz mieszkańców Ełku w zakresie kultury, sportu, turystyki, oświaty, ekologii, zdrowia i pomocy społecznej, profilaktyka uzależnień.

Współpraca samorządu miasta Ełku z sektorem pozarządowym określona jest w Ełckiej Karcie Współpracy Samorządu Miasta w Ełku z Sektorem Pozarządowym w latach 2007 – 2016 (Uchwała Nr VI/55/07 Rady Miasta Ełku z dnia 27 lutego 2007 roku). Dokument, wypracowany w procesie konsultacji społecznych określa kluczowe obszary współpracy finansowej i niefinansowej w perspektywie 2007-2016. Współpraca opiera się również na strategii zrównoważonego rozwoju miasta Ełku, programów z niej wynikających.

Corocznie, wypracowywany również w procesie konsultacji społecznych, przyjmowany jest przez Radę Miasta Ełk, Roczny Program Współpracy, określający m.in. środki finansowe przewidziane w budżecie samorządu na realizację zadań publicznych w ramach konkursu ofert (zgodnej z zapisami Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie); formy i procedury określające obszary, terminy współpracy niefinansowej (m.in. Konferencje Sektora Pozarządowego Miasta Ełku; Kongres Sektora Pozarządowego Miasta Ełku, szkolenia, warsztaty, seminaria, konsultacje, udzielanie rekomendacji, użytkowanie lokali będących mieniem samorządu, partnerstwo publiczno-społeczne).

W okresie 2007 - II kwartał 2008 podpisanych zostało 290 umów dotacyjnych na łączną kwotę 1 800 000 zł – m.in. imprezy sportowe, koncerty, zajęcia dla dzieci, ferie zimowe i wakacje, pomoc niepełnosprawnym – wydarzenia rangi od regionalnej do międzynarodowej; udzielonych zostało 30 rekomendacji niezbędnych do aplikowania o zewnętrzne środki pomocowe. Samorząd miasta Ełku

zorganizował 15 szkoleń i warsztatów dla przedstawicieli ełckich organizacji pozarządowych z zakresu aplikowania o środki pomocowe, źródeł finansowania działalności sektora pozarządowego, zasad rachunkowości i sprawozdawczości, ekonomii społecznej, pozyskiwania sponsorów, zawiązywania partnerstw lokalnych, wizerunku i public relations, wykorzystania nowoczesnych technologii teleinformatycznych. Udzielonych zostało 230 konsultacji indywidualnych organizacjom pozarządowym w zakresie realizacji projektów, zarządzania organizacją, sprawozdawczością i rachunkowością oraz zawiązywaniem partnerstw.

Na potrzeby współpracy i efektywnej realizacji projektów, inicjatyw i programów społecznych samorząd miasta Ełku uruchomił portal dla ełckich organizacji pozarządowych - www.ngo.elk.pl.

Wspólnie z organizacjami pozarządowymi samorząd miasta Ełku realizował i realizuje na rzecz społeczności lokalnej m.in. programy:

- Projekt „Ogniwa” - edukacja międzykulturowa i międzypokoleniowa
- Program edukacji antykorupcyjnej „Młodzi w Przejrzystej Polsce”
- Powołanie Ełckiej Koalicji Społecznej.
- Projekty składane do Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i do programów współpracy transgranicznej na rzecz mieszkańców Ełku.

Ełckie organizacje pozarządowe uczestniczą rocznie w blisko 30 wydarzeniach o charakterze masowym organizowanych przez samorząd miasta Ełku prezentując społeczności lokalnej swoje działania i dokonania (m.in. święta narodowe i państwowe, Dni Rodziny, Dni Ełku, Chochla Prezydenta „Podróż ze Smakiem”, „Biała Lilia”).

4.1.5. SPORT

Dbłość o prawidłowy rozwój psychofizyczny mieszkańców, zaspakajanie istniejących i pobudzenie nowych potrzeb w zakresie kultury fizycznej to cele, które realizowane są w szczególności poprzez: wychowanie fizyczne, sport, rekreację ruchową i rehabilitację ruchową. Są one realizowane przez szkoły i placówki oświatowe w ramach wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych, przy stowarzyszeniu kultury fizycznej, w tym uczniowskie kluby sportowe.

Działalność w sferze sportu i rekreacji prowadzi wiele jednostek, począwszy od szkół, poprzez organizacje młodzieżowe, placówki kulturalno – oświatowe, aż do różnego rodzaju związków i stowarzyszeń. Zakres tej działalności jest bardzo szeroki i skierowany do różnych grup wiekowych i środowisk.

Na terenie miasta działa 30 różnych klubów sportowych (w tym Uczniowskie Kluby Sportowe) skupiających blisko 2000 osób, a swoją działalnością obejmujących znaczną część mieszkańców miasta – głównie dzieci i młodzieży. Do najważniejszych dyscyplin sportowych należą: piłka nożna, kolarstwo, boks, piłka ręczna, piłka siatkowa, dżudo, karate, wioślarstwo, lekkoatletyka.

1. MOS (Międzyszkolny Ośrodek Sportowy)

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Ełku jest powiatową placówką wychowania pozaszkolnego. Istnieje od 14 lat i prowadzi całoroczne zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 – 20 lat w zakresie sportów wodnych (wioślarstwo, żeglarstwo, windsurfing, pływanie).

Baza Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Ełku w swojej ofercie posiada:

- ✓ basen wioślarski,
- ✓ siłownia – w pełni wyposażona
- ✓ boisko do piłki koszykowej,
- ✓ profesjonalny sprzęt sportowy: łodzie wioślarskie, żagłówki kl. OPTIMIST i kl. „CADET”, deski z żaglem
- ✓ wodny sprzęt rekreacyjny: kajaki, rowery wodne, łodzie wiosłowe.

Do zadań ośrodka należy rozwijanie, pogłębianie i rozszerzanie wiedzy wykraczającej poza szkolne programy. Ośrodek umożliwia rozwijania sprawności fizycznej, rozwijanie i kształtowanie czynnego wypoczynku oraz uprawianie wybranej dyscypliny sportu. MOS uczestniczy w programach: „ NIVEA Błękitne Żagle”, „ Bądź bezpieczny na wodzie. Bezpiecznie pomagaj innym”, „Sporty wodne w Krainie Bociana”, „Miejski program profilaktyki i resocjalizacji”. Ośrodek czynnie bierze udział

w imprezach organizowanych w mieście: Sprzątanie Świata – sploty ekologiczny, Powiatowych Obchodach Dni Rodziny, Dni Ełku.

Uczestnicy zajęć Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Ełku biorą udział m.in. w zawodach: Mistrzostw Polski Juniorów, Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, RŻ Puchar Mazur, RŻ Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, Międzynarodowych Zawodach Pływackich, Mitingu klubów pływackich itp. W roku 2007 odbyło się 30 wyjazdów na regaty i zawody sportowe.

Kadrę ośrodka stanowią profesjonalni nauczyciele – instruktorzy: wioślarstwa, żeglarstwa, windsurfingu i pływania. O ich klasie świadczą osiągnięte wyniki. Młodzi wioślarze w 2006 roku zdobyli wiele medali – 3 złote, 7 srebrnych i 3 brązowe.

2. MOSiR (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji)

MOSiR – Ełk oferuje niezwykle szeroki wachlarz usług rekreacyjnych, który z pewnością zaspakaja potrzeby wszystkich mieszkańców Ełku, od maluchów do seniorów. Do dyspozycji wszystkich mieszkańców miasta oraz osób przyjezdnych MOSiR oddaje nowoczesne i bogato wyposażone: halę sportową, stadion miejski, fitness club, camping nr 62, pływalnię, ełcką kolejkę wąskotorową i informację turystyczną. W każdym z tych obiektów pracuje profesjonalna kadra pracowników, która dba o sprawność, komfort i bezpieczeństwo.

Pływalnia Miejska w Ełku jest nowoczesnym obiektem sportowo - rekreacyjnym, powstałym w grudniu 1999 roku. Do dyspozycji wszystkich osób jest basen sportowy (25 m x 16 m i gł. 2 m), basen rekreacyjny z podświetlaną taflą wody (wyposażony w kurtynę wodną, tryskacze rurowe, hydromasaże ściennie i denne, przeciwprądy, grzybek wodny, zjeżdżalnie dziecięcą), zjeżdżalnia rurowa o dł. 106 m, jakuzzi 5 - osobowe. Na pływalni odbywa się wiele imprez sportowych m.in. Ełcka Liga Pływacka, Mistrzostwa Szkół Ponadgimnazjalnych, Podstawowych, Gimnazjalnych, Puchar Prezydenta Miasta Ełku. W 2006 roku z pływalni łącznie skorzystały 62 664 osoby indywidualne i grupy zorganizowane.

Hala sportowa posiada boisko do gry w piłkę ręczną (40m/20m), dwa boiska do piłki siatkowej i boisko do piłki koszykowej. Przez cały rok organizowanych jest wiele zawodów międzyszkolnych, na których młodzież rozwija swoje umiejętności sportowe i przy okazji zdobywa nagrody.

Przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Ełku w roku 2007 zostało pobudowane nowe boisko wielofunkcyjne które zostało dofinansowane ze środków Funduszu Kultury Fizycznej. Boisko posiada nawierzchnię syntetyczną i spełnia wiele funkcji:

- boisko do siatkówki,
- korty tenisowe,
- boisko do koszykówki,
- boisko do piłki ręcznej.

Miasto Ełk dysponuje stadionem miejskim, na którym usytuowane są boiska sportowe (pełnowymiarowe piłkarskie o nawierzchni trawiastej, boisko żużlowe, boisko do piłki siatkowej, kort tenisowy), szatnie, prysznice i WC. W 2009 roku rozpocznie się kompleksowa modernizacja obiektu, której wartość opiewa na kwotę 6 736 431 zł, a zakończenie projektu zaplanowano na 2011 rok. Na realizację inwestycji Urząd Miasta otrzymał dofinansowanie w wysokości około 1,5 mln zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. W 2009 r. planuje się wykonanie następujących zadań:

- modernizacja głównej płyty boiska piłkarsko-lekkoatletycznego oraz sześciotorowej bieżni lekkoatletycznej, która wykonana będzie z tworzywa poliuretanowego (w tym odcinek z rowem z wodą)
- ogrodzenie bieżni, czyli tzw. części sportowej,
- umocnienie istniejącej skarpy okalającej północną część stadionu murami oporowymi.

W 2010 r. planuje się wykonać budowę, rozbudowę oraz remont trybun. Na trybunach zadaszonych ma powstać 2 000 miejsc, a niezadaszonych - 720 miejsc. W 2011 r. zadania obejmują budowę ciągów komunikacyjnych pieszo-jezdnymi.

Ponadto teren położony przy MOSiR w Ełku jest niewystarczająco zagospodarowany. W latach 2009 – 2011 planowana jest realizacja inwestycja pt. „Kompleksowa modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych przy MOSiR w Ełku dla rozwoju turystyki”. Całkowita wartość projektu wynosi 5,8 mln zł, z czego prawie 4 mln zł pochodzi z dotacji UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury. Inwestycja obejmuje budowę i wyposażenie nowych wielofunkcyjnych obiektów sportowo – rekreacyjnych wraz z budową obiektów małej architektury:

- Boisko piłkarskie dla młodzieży o nawierzchni syntetycznej,
- Boisko o nawierzchni syntetycznej jako 2 korty tenisowe w okresie zimowym wykorzystywane jako plac pod rozstawienie sezonowego lodowiska 30x20 m,
- Budynek zaplecza lodowiska z funkcjami: sanitariatu, szatni – przebieralni, wypożyczalni łyżew ze stanowiskiem kasowym oraz barem,

- Plac zabaw dla dzieci młodszych,
- Boisko wielofunkcyjne gier zespołowych dzieci młodszych (do lat 12),
- Teren rekreacyjny ze stolikami do szachów terenowych, wyznaczonym miejscem do gry w kule (boule) oraz lokalizacją stanowisk minigolfa,
- Wyposażenie nowo powstałych obiektów sportowo – rekreacyjnych.

4.1.6. MIESZKALNICTWO

Mieszkalnictwo Ełku obejmuje budynki wielorodzinne spółdzielcze, komunalne oraz osób fizycznych (developerów) i jednorodzinne. Zasoby mieszkaniowe Miasta Ełk w budynkach jednorodzinnych to osiedla: Zatorze, Szyba, Leśna-Wczasowa, Jeziorna, Baranki, Grunwaldzkie, Kochanowskiego, Pod Lasem.

W 2007 r. w Ełku było ogółem 19 760 mieszkań, z czego 2 293 lokali stanowiło własność Gminy Miasto Ełk, 10 518 lokale - własność spółdzielni mieszkaniowych, 479 lokale - własność zakładów pracy, 6 297 mieszkań - własność osób fizycznych, 173 mieszkań – własność innych podmiotów. Liczba mieszkań w mieście Ełk w latach 2004-2007 wykazuje tendencję wzrostową. W roku 2007 było o 543 mieszkania więcej w porównaniu z rokiem 2006. Liczba mieszkań stanowiących własność gminy maleje (mniej o 363 mieszkania w roku 2007 w porównaniu z rokiem 2004). Z roku na rok wzrasta natomiast liczba mieszkań stanowiących własność osób fizycznych. W latach 2004 - 2007 najczęściej oddano do użytku mieszkań w roku 2005 (563), najmniej zaś w roku 2004 (289), natomiast jeśli chodzi o nowe budynki to do użytku najczęściej oddano budynków w roku 2005 (62), najmniej zaś w roku 2006 (43). Szczegółowe dane dotyczące gospodarki mieszkaniowej w mieście w latach 2004-2007 przedstawia tabela.

Tabela 7.

Gospodarka mieszkaniowa w mieście Elk w latach 2004-2007, wybrane cechy

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Zasoby mieszkaniowe ogółem/liczba mieszkań:	18 265	18 822	19 217	19 760
1. stanowiące własność gminy	2 656	2 495	2 495	2 293
2. stanowiące własność spółdzielni mieszkaniowych	10 855	10 853	10 933	10 518
3. stanowiące własność zakładów pracy	847	574	574	479
4. stanowiące własność osób fizycznych	3 757	4 727	4 875	6 297
5. stanowiące własność innych podmiotów	150	173	340	173
Mieszkania oddane do użytku ogółem/liczba mieszkań	289	563	395	543
Budynki nowe oddane do użytku ogółem/liczba budynków	56	62	43	50
Budownictwo indywidualne (w tym mieszkalne)	49 (44)	54 (46)	37 (22)	30 (24)

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Elku

Przeciętna powierzchnia użytkowa ogółem na 1 mieszkanie wyniosła 57 m², a na osobę przeciętnie przypadło 19 m².

Stan wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje jest wysoki. Instalację wodociągową posiada 19 708 mieszkań (99,7%), 19 055 mieszkań (96,4%) posiada łazienkę, 18 140 – centralne ogrzewanie (92%).

Stan techniczny budynków oraz lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasto Elk jest ściśle związany z okresem ich wybudowania oraz stopniem wyposażenia w media. Stwierdza się, że wiele budynków wymaga przeprowadzenia remontów kapitalnych, przebudów i modernizacji, w tym wymiany instalacji technicznych wewnątrz budynków, remontu ścian zewnętrznych, naprawy dachu oraz podniesienia ogólnego standardu użytkowania i estetycznego wyglądu.

W 2007 roku została zakończona budowa budynku mieszkalnego o 12 mieszkaniach przy ulicy E. Orzeszkowej 9. Mieszkania zostały rozdysponowane oczekującym na nie rodzinom z listy

przydziałów i zamian mieszkań. W 2008 r przy ulicy Sikorskiego w Ełku nastąpiło przekazanie placu pod budowę dwóch budynków socjalnych. Pierwsze lokale mieszkalne zostaną oddane do użytku już za rok. W budynkach powstanie 32 mieszkania. Koszt inwestycji to 4 675 508 zł. Z tego 20 % inwestycji pokryje Bank Gospodarstwa Krajowego. Planowane oddanie pierwszego budynku do użytku nastąpi jesienią 2009 r., natomiast drugi zostanie oddany w czerwcu 2010 r.

Zagospodarowanie lokali mieszkalnych zasobu gminnego odbywa się wg ustalonej listy przez Społeczną Komisję Mieszkaniową powołaną przez Prezydenta Miasta, która opiniuje wnioski rodzin ubiegających się o mieszkania zgodnie z kryteriami określonymi w uchwale Nr XXI/198/08 Rady Miasta Ełku z dnia 26 listopada 2008 roku. W 2008 roku wpłynęło łącznie 218 wniosków, w tym:

- o przydział lokalu socjalnego – 49,
- o przydział lokalu mieszkalnego – 133,
- o zmianę mieszkania – 36.

Tabela 8.

Gospodarka lokalami mieszkalnymi w mieście Ełk w latach 2002-2008

ROK	ILOŚĆ WNIOSKÓW O PRZYDZIAŁ I ZAMIANĘ MIESZKAŃ	PRZYDZIELONE LOKALE MIESZKALNE	PRZYDZIELONE LOKALE SOCJALNE	DOKONANE ZAMIANY MIESZKAŃ	PRZYDZIELONE LOKALE SOCJALNE WYROKIEM SĄDU	DOKONANE WZAJEMNE ZAMIANY MIESZKAŃ
2002	189	18	6	10	5	-
2003	265	32	7	11	9	20
2004	-	18	10	7	12	20
2005	-	8	9	10	20	29
2006	228	16	-	11	11	16
2007	-	14	8	12	5	13
2008	218	9	10	1	3	11

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Ełku

Gospodarka mieszkaniowym zasobem Gminy powinna zmierzać w kierunku poprawy obecnego stanu technicznego budynków między innymi, poprzez:

- a) systematyczne przeglądy i ekspertyzy stanu technicznego,
- b) wykonywanie remontów bieżących,
- c) wykonywanie modernizacji i remontów kapitalnych,
- d) podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się istniejącego stanu technicznego,
- e) wyburzanie budynków o bardzo złym stanie technicznym nie nadających się do dalszej eksploatacji lub ich sprzedaż prywatnym inwestorom posiadających możliwość sfinansowania remontów.

4.1.7. POMOC SPOŁECZNA

Z punktu widzenia odbiorcy świadczeń, podstawowym organizatorem pomocy społecznej na terenie Ełku jest samorząd gminny i powiatowy. Ustawa o pomocy społecznej określa katalog zadań z zakresu pomocy społecznej przyporządkowanych gminie i powiatowi. Do najważniejszych z nich należy:

- opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych: gminnej (profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i innych) i powiatowej (wspieranie osób niepełnosprawnych),
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia,
- organizowanie różnych form pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach realizacji zadań pomocy społecznej istnieje współpraca między poszczególnymi instytucjami, stowarzyszeniami, towarzystwami, związkami, fundacjami mającymi w swych statutach działalność charytatywną, ukierunkowaną na pomoc osobom bezdomnym, ubogim, chorym.

1. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku (MOPS)

Wobec pogłębiania się pauperyzacji mieszkańców Ełku w ostatnich latach, o czym świadczy wzrost przyznawanych świadczeń, istotnym zadaniem MOPS jest diagnozowanie sytuacji rodzin potrzebujących wsparcia w środowisku lokalnym i wypracowanie skutecznych metod przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W 2008 roku Ośrodek udzielił pomocy 1 619 rodzinom (gospodarstwom domowym). Liczba osób w tych rodzinach – 3 868. Świadczenia przyznano 2 439 osobom w tym:

1. W ramach zadań zleconych przyznano pomoc 279 osobom z 276 gospodarstw domowych, liczba osób w tych gospodarstwach – 371,
2. W ramach zadań własnych przyznano pomoc 2 395 osobom z 1 547 gospodarstw domowych, liczba osób w tych gospodarstwach – 3 774,
3. Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 2476 rodzinom (liczba osób w tych gospodarstwach – 5902), w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 857 rodzin (liczba osób w tych gospodarstwach – 2045) nie korzystających z innych form pomocy.

Tabela 9.
Problemy występujące na terenie Ełku (rok 2008)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2007r.
sieroctwo	3	6	- 25
bezdomność	39	39	- 29,1
potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	282	1 442	+ 46,23
	250	1 344	+ 31,25
bezrobocie	904	2 504	- 14,4
niepełnosprawność	803	1 619	+ 16,4
długotrwała choroba	1 126	2 400	+ 2,4
bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	429	1 408	- 11,4
rodziny niepełne	426	1 396	- 6,4

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	% liczby rodzin w stosunku do 2007r.
rodziny wielodzietne	3	13	- 92,5
alkoholizm	174	318	+ 10,1
narkomania	22	45	+ 57,1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	36	56	+ 38,5
zdarzenie losowe	8	23	- 76,5
kłęska żywiołowa lub ekologiczna	6	17	- 951,2
przemoc w rodzinie	6	21	- 81,2

Źródło: Opracowanie MOPS

Tabela 10.

Pomoc finansowa i rzeczowa udzielana w ramach zadań zleconych i własnych gminy

Formy pomocy		Ilość osób	% wzrostu w stosunku do 2007r.
ZADANIA ZLECONE			
1	zasiłki stałe	276	+ 18,5
2	składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych	201	+ 3,1
3	usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania	50	+ 47,1
4	zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną	0	0
5	orzekanie o przyznaniu uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	3	+ 100
6	Środowiskowy Dom Samopomocy (forma wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie).	23	+ 100
ZADANIA WŁASNE			
1	zasiłki celowe	1317	- 2
	w tym: w formie talonów żywnościowych	84	+ 1,2
	zasiłki specjalne	259	+ 65
2	zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenie losowego	8	- 76,5

Formy pomocy		Ilość osób	% wzrostu w stosunku do 2007r.
3	zasiłki okresowe	603	- 22,9
4	usługi opiekuńcze	117	- 7,1
5	Pochówki	6	- 14,3
6	pomoc usługowa w formie posiłków w tym : obiady szkolne posiłki w stołówce MOPS	920	- 12,1
		850	- 12,5
		70	- 61
7	udzielenie schronienia przez „Noclegownie” lub schroniska dla bezdomnych	39	+ 29,4
8	wnioskowanie w przyjęciu dziecka do środowiskowego domu samopomocy	32	- 8,6
9	realizacja pomocy w formie biletu kredytowanego	39	+ 18,2
10	skierowanie do DPS	12	+ 1,2
11	ponoszenie opłaty za pobyt w DPS	37	+ 27,6
12	skierowanie do KOMR w Dąbku osób z SM	2	+ 100

Źródło: Opracowanie MOPS

Ponadto Ośrodek nawiązał udaną współpracę z bankiem Żywności na realizację programu „Dostarczenie żywności dla najuboższej ludności UE”. W roku 2008 partnerem społecznym w realizacji programu była Fundacja Pomocy Dzieciom im. Św. Dominika Savio. Programem objęto 257 rodzin (liczba osób w tych rodzinach - 771). W stosunku do roku 2007 nastąpił wzrost liczby środowisk objętych tą formą pomocy o 34,6 %. Rodzinom wydano produkty żywnościowe w o wartości 53.602,65zł (wzrost wartości o 72%).

W 2008 r. trwała kontynuacja realizacja przygotowanego przez MOPS projektu „Środowiskowy Dom Samopomocy dla Dorosłych” – adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 33. Miasto Ełk otrzymało dotację w wys. 1 661 645 zł na adaptację i remont budynku przy ul. Kościuszki 33 oraz 33 000 zł dotacji na grudzień 2008 na bieżącą działalność (dotacja na jedno miejsce w ds. – 1.100,- zł). Z usług ŚDS korzystają osoby z zaburzeniami psychicznymi i upośledzone umysłowo. Planowana liczba Domowników – 30 osób. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pod Kasztanami” w Ełku to placówka dziennego wsparcia, przeznaczona dla osób chorych i z zaburzeniami psychicznymi, które po okresie specjalistycznego leczenia szpitalnego wymagają wsparcia i pomocy. Dom zapewnia podopiecznym m.in.: pomoc w organizacji i aktywizacji ich życia bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania, terapię zajęciową, rehabilitację, świadczenia rekreacyjno-kulturalne i wyżywienie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku jest realizatorem projektu systemowego „Jutro idę do pracy!” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Środki na finansowanie projektu systemowego stanowiły kwotę ogółem 502 350 zł, z czego 450 350 zł to dofinansowanie projektu w formie dotacji rozwojowej zaś 52 000 zł - wkład własny Gminy. Celem projektu było zwiększenie aktywności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, będących klientami pomocy społecznej. Celami szczegółowymi było wyposażenie 70 osób w wiedzę i umiejętności w zakresie uzyskania i utrzymania zatrudnienia, zmiany postaw dotychczas utrudniających znalezienie lub utrzymanie pracy, zwiększenie motywacji do samodzielnych działań mających na celu poprawienie sytuacji życiowej i zawodowej. Uczestnicy zostali objęci wsparciem indywidualnym (psycholog, doradca zawodowy, pracownik socjalny) oraz warsztatami (w małych grupach) w zakresie: poszukiwania pracy, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

2. Ośrodki wsparcia

Ośrodki wsparcia są środowiskowymi formami pomocy półstacjonarnej, służącymi utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. W ośrodku wsparcia mogą być również prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu. Ośrodkami wsparcia są: noclegownie dla bezdomnych oraz noclegownia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Schroniska i noclegownie dla osób bezdomnych

Udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych o charakterze obowiązkowym, realizowanych przez gminy. Ełk posiada własną placówkę dla osób bezdomnych w Izbie Wytrzeźwień w Ełku, ale od wielu lat zleca także realizację tego zadania organizacjom pozarządowym. Na cele związane z bezdomnością miasto w 2006 r. zabezpieczyło 83 miejsca stacjonarne.

Na terenie Ełku funkcjonują następujące noclegownie dla osób bezdomnych:

- **Centrum Pomocy Bliźniemu – Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar – Markot**

Do podstawowych zadań centrum należy m.in.: prowadzenie ośrodka dla bezdomnych i ubogich, pomoc w wychodzeniu z bezdomności, walka z alkoholizmem poprzez terapię zajęciową,

całodzienne wyżywienie, noclegi, pomoc prawna i lekarska, pomoc materialna w postaci wydawania odzieży, butów i środków czystości dla wszystkich mieszkańców ośrodka i osób potrzebujących tej pomocy spoza ośrodka, zwalczanie agresji i przemocy oraz zjawisk patologicznych poprzez czynne propagowanie abstynencji, nawiązywanie powtórnych kontaktów z rodzinami.

Ilość miejsc przeznaczonych dla osób potrzebujących, uzależnionych lub dotkniętych jakąkolwiek formą bezdomności to – 32.

- **Noclegownia imienia Świętego Ojca Pio**

Noclegownia jest jednostką Caritasu Diecezji Ełckiej i ma charakter ponadlokalny. Przeznaczona jest dla osób bezdomnych, nie wymagających stałej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej. Zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, a w tym zapewnienie noclegu, wyżywienie, środki higieny osobistej, niezbędne leki oraz potrzeby religijne i kulturalne, prowadzi również doradztwo psychologiczne, terapię zajęciową stwarzającą warunki do wyzwalań aktywności własnej mieszkańców. Noclegownia realizuje program „Wychodzenia z bezdomności” napisany przez Caritas Polska. Noclegownia dysponuje 37 miejscami.

W 2008 r. została uruchomiona nowa noclegownia na około 80 miejsc w budynku pokoszarowym przy ul. Kościuszki, który jest własnością Miasta Ełku. Dzięki dotacji z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za pośrednictwem Caritas Polska, wsparciu finansowemu z Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Urzędu Miasta Ełk a także wielu prywatnych ofiarodawców i darczyńców, Caritas Diecezji Ełckiej udało się zamienić zniszczony budynek w piękny dom, gdzie osoby bezdomne będą mogły mieszkać i z dnia na dzień odzyskiwać nadzieję na lepsze jutro.

4.1.8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

1. Komenda Powiatowa Policji w Ełku

W 2008 roku Komenda Powiatowa Policji w Ełku posiadała 166 etatów, z czego: 105 etatów w sekcji prewencji i ruchu drogowego, 34 w sekcji dochodzeniowo – śledczej, 24 w sekcji kryminalnej, 1 w logistyce i 2 stanowiska kierownicze.

Ogólna liczba przestępstw stwierdzonych w 2005 - 2008 roku utrzymywała się na podobnym poziomie.

Tabela 11.

Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone w latach (2005 – 2008)

Rodzaj przestępstwa	Liczba przestępstw stwierdzonych			
	2005	2006	2007	2008
Zabójstwa	4	2	3	1
Zgwałcenia	5	4	2	7
Kradzieże (bez samochodu)	472	400	341	330
Kradzieże samochodu	13	3	8	14
Kradzieże z włamaniem	351	344	255	189
Rozboje i kradzieże rozbójnicze	73	46	38	48
Bójki i pobicia	40	62	48	45
Przestępstwa gospodarcze	190	222	199	271
Uszkodzenia rzeczy	139	118	165	167
Pozostałe	1 717	1 794	1 602	1 315
Ogółem	3 004	2 995	2 661	2 387

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ełku

W 2008 roku było ogólnie 1 526 sprawców przestępstw, w tym 159 nieletnich sprawców czynów karalnych. Ponadto funkcjonariusze KPP w Ełku zatrzymali 174 nieletnich pod wpływem alkoholu. W 2007 roku było ogólnie 1 814 sprawców przestępstw, w tym 182 nieletnich sprawców czynów karalnych. Zatrzymano 178 nieletnich pod wpływem alkoholu. Ogólna liczba sprawców przestępstw w 2008 roku w porównaniu do roku ubiegłego spadła o 288, natomiast liczba nieletnich sprawców czynów karalnych spadła o 30. Liczba zatrzymanych nieletnich pod wpływem alkoholu utrzymywała się na podobnym poziomie.

W 2007 roku zatrzymano 669 sprawców przestępstw na gorącym uczynku. W 2008 roku ujawniono 10 966 sprawców wykroczeń. W stosunku do nich sporządzono 969 wniosków do sądu o ukaranie, nałożono 9 555 mandatów karnych, zastosowano 442 pouczeń. W 2007 roku ujawniono 11 113 sprawców wykroczeń. Policjanci sporządzili 1 177 wniosków do sądu o ukaranie, nałożyli 9 160 mandatów karnych i zastosowali 776 pouczeń. Funkcjonariusze KPP w Ełku w 2008 roku zatrzymali 695, a w 2007 roku 707 osób poszukiwanych.

Mając na względzie konieczność poprawy poczucia bezpieczeństwa obywateli naszego miasta, ograniczenia przestępczości, w tym przestępczości i demoralizacji nieletnich Komenda Powiatowa Policji w Ełku oprócz podejmowanych działań wykrywczych i represyjnych wobec środowisk przestępczych podejmuje szereg przedsięwzięć realizowanych w ramach programów profilaktycznych, akcji i działań ukierunkowanych na ograniczenie przestępczości.

Od 2007 roku Komenda Powiatowa Policji w Ełku realizuje rządowy program „Razem Bezpieczniej”. Głównym celem jest programu wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom. Tut. KPP ściśle współpracuje z instytucjami pozapolicyjnymi tj. Urzędem Miasta w Ełku, Starostwem Powiatowym w Ełku, Kuratorium Oświaty, Powiatową Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Ełku, Sądem Rejonowym w Ełku, Fundacją Św. Dominika Savio, ZHP, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Caritas Diecezji Ełckiej. Funkcjonariusze tut. KPP przeciwdziałając przemocy w szkołach spotykają się regularnie z uczniami oraz ich opiekunami i nauczycielami.

2. Ochrona przeciwpożarowa

Ochrona przeciwpożarowa na terenie Miasta Ełk opiera się na strukturach Państwowej Straży Pożarnej. Stan zatrudnienia (na dzień 31.12.2008) w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ełku wynosił 59 osoby, w tym 57 funkcjonariuszy oraz 2 pracowników cywilnych

W roku 2008 jednostki ochrony przeciwpożarowej powiatu ełckiego, interweniowały 1 306 razy (w 2007 roku – 1 208).

- pożarów – 433 co stanowi 33,2 % ogólnej liczby zdarzeń.
- miejsc. zagrożeń – 799 co stanowi 61,2 % ogólnej liczby zdarzeń.
- alarmów fałszywych - 74 co stanowi 5,6 % ogólnej liczby zdarzeń.

Nastąpił wzrost ogólnej liczby zdarzeń o 98 tj. 8 %.

Porównując statystykę zdarzeń do roku 2007 nastąpiły odpowiednio zmiany w poszczególnych kategoriach zdarzeń:

- spadek pożarów o 51 tj. o 11 %
- wzrost miejscowych zagrożeń o 152 tj. 20 %
- spadek alarmów fałszywych o 3 tj. 4 %

Tabela 11.
Liczba zdarzeń w jakich uczestniczyły jednostki
ochrony przeciwpożarowej w 2008 roku

Rodzaj zdarzenia	Ilość
pożary	433
miejscowe zagrożenia	799
falszywe alarmy	74
Razem	1 306

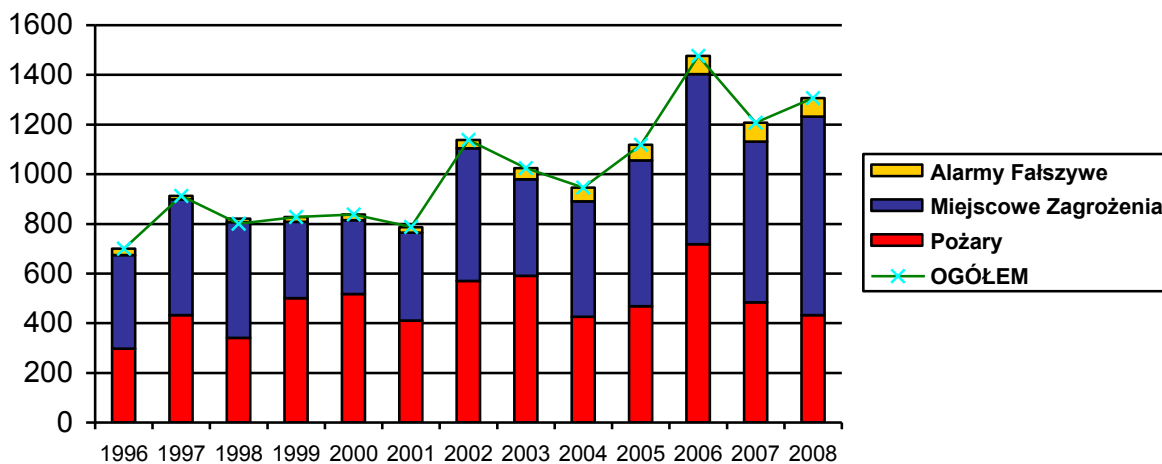
Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Elku

Tabela 12.
Zestawienie ilości zdarzeń na lata 1996 - 2008

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pożary	297	433	341	501	517	411	570	591	426	469	718	484	433
Miejscowe zagrożenia	377	465	466	308	298	354	534	389	465	587	685	647	799
Alarmy fałszywe	26	14	14	19	23	22	34	45	55	62	73	77	74
Ogółem	700	912	801	828	838	788	1138	1025	946	1118	1476	1208	1306

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Elku

Zestawienie ilości zdarzeń w latach 1996-2008

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Elku

W 2008 roku wśród przypuszczalnych przyczyn pożarów najczęściej wystąpiły podpalenia umyślne, a także nieostrożność przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosami, zapalnikami. W grupie miejscowych zagrożeń najwięcej zdarzeń nastąpiło w wyniku: nietypowych zachowań się zwierząt, owadów stwarzających zagrożenie, niezachowania zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu, huraganów, silnych wiatrów, gwałtownych opadów atmosferycznych.

Ilość interwencji stale wzrasta, w porównaniu do 1996 roku wzrosła prawie dwukrotnie. Dużym wsparciem dla jednostek PSP były siły Ochotniczych Straży Pożarnych. Jednostki te samodzielnie wyjeżdżały 251 [w 2006 roku 334 razy] co stanowi 21 % wszystkich interwencji zarejestrowanych przez KP PSP Ełk.

3. Straż Miejska

W ełckiej Straży Miejskiej zatrudnionych jest ogółem 23 osób w tym: Komendant, 3 – stanowiska obsługi administracyjno – biurowej (cywilne), 4 – dyżurnych straży, 13 – strażników rejonowo – interwencyjnych, 2 – strażników obsługujących urządzenia do kontroli szybkości pojazdów, oraz etat oskarżyciela publicznego. Straż Miejska w Ełku wykonując zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego skupiała się w szczególności na :

- ochronie czystości i porządku w miejscach publicznych,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba kontroli sanitarnych posesji	757	842	566	949	963	491

- kontroli prawidłowości oznakowania ulic i oświetlenia,
- kontroli zabezpieczeń prowadzonych na terenie miasta prac inwestycyjno – remontowych,
- kontroli targowicy miejskiej pod względem prowadzenia handlu artykułami zabronionymi w handlu obwoźnym, prawidłowości pobierania opłat targowych oraz szeroko rozumianego porządku na terenie targowiska,
- działania związane z ochroną ludności przed bezdomnymi zwierzętami,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Przekazano schronisku dla bezdomnych zwierząt	42	83	73	133	95	97
Sprawdzono podatków od posiadania psa	606	390	222	610	497	354

- informowaniu o zauważonych awariach infrastruktury miejskiej instytucji powołanych do ich natychmiastowego usunięcia,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zabezpieczenie miejsc zdarzeń	23	17	7	23	16	10

- współdziałanie z zarządcami dróg oraz Policją w zakresie usuwania z dróg publicznych i stref zamieszkania pojazdów bez tablic rejestr. bądź starych i nieużytkowanych,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Doprowadzenie do usunięcia wraku pojazdu mechanicznego	15	63	62	8	3	14

- współdziałaniu z Komendą Powiatową Policji w Ełku w ustalaniu i dalszym postępowaniu ze sprawcami wykroczeń i przestępstw,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Przekazano policji sprawców wykroczeń lub przestępstw	30	34	43	30	41	33

- udzielaniu pomocy przed medycznej do czasu przybycia pogotowia ratunkowego osobom nieprzytomnym lub wymagającym pomocy lekarskiej,

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wezwania pogotowia ratunkowego	5	4	6	11	13	19

- dowożeniu osób nietrzeźwych do Izby Wyrzeźwień, których pozostawienie bez opieki zagrażało ich życiu lub zdrowiu (doprowadzenie do miejsca zamieszkania),

Zadanie / Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Do wyrzeźwienia	20	29	32	35	31	13
Odwiezienie do miejsca zamieszkania	12	10	14	30	22	13

- kontroli porządku ruchu drogowego w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- zapewnieniu całodobowej ochrony budynku Urzędu Miasta oraz Starostwa Powiatowego,
- zabezpieczaniu miejsc zdarzeń, ustaleniu świadków do momentu przybycia odpowiednich służb,
- współdziałaniu z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas obchodów świąt, zgromadzeń i imprez masowych,
- konwojowanie dokumentów i wartości pieniężnych na potrzeby Urzędu Miasta (w 2008 r. – 369 konwojów)

Od 2008 roku w ramach Straży Miejskiej w Elku funkcjonuje tzw. zespół ds. fotoradaru zajmujący się rejestrowaniem wykroczeń przy użyciu odpowiedniego sprzętu. Zespół ten w oparciu o analizę zaistniałych zdarzeń na elckich drogach prowadzoną przez Komendę Powiatową Policji w Elku i w uzgodnieniu z nią miejsc i terminów prowadzi systematyczne działania w zakresie kontroli ruchu drogowego. Pracując 175 godzin na elckich ulicach urządzenie zarejestrowało w 2008 r. - 1 250 wykroczeń polegających na poruszaniu się pojazdami z prędkością o 21 i więcej od dopuszczalnej. Większe zaangażowanie Straży Miejskiej w poprawę bezpieczeństwa na drodze zrealizowane zostało poprzez wyposażenie w urządzenia do automatycznej kontroli prędkości pojazdów oraz samochodu osobowego Ford Fusion do jego obsługi.

Do akcji realizowanych przez Straż Miejską, które prowadzone są od wielu lat, a na które w dalszym ciągu jest zapotrzebowanie społeczne zaliczyć można:

- Akcja „Szkoła” – prowadzona corocznie w pierwszych tygodniach września i mająca na celu zapewnienie najmłodszym uczniom bezpieczne dotarcie do szkół,

- Akcja „Znicz” - prowadzona corocznie w dniach 31.10 – 2.11 podczas, której zapewniono ład i porządek na drogach dojazdowych do Cmentarzy Komunalnych oraz prowadzono patrole nocne,

- Akcja „Długa Przerwa” – w ramach, której wspólnie z KPP kontrolowano okolice szkół, w celu ujawnienia i wyeliminowania dealerów narkotykowych, rozbojów jak również palenia papierosów przez młodzież na klatkach schodowych budynków mieszkalnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie szkół,

- Akcja „Zima” – polegająca na podejmowaniu wszelkich możliwych działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności oraz normalnego funkcjonowania infrastruktury technicznej, a zwłaszcza komunalnej w czasie intensywnych opadów śniegu i wysokich mrozów.

4. Obrona Cywilna

Działając na rzecz obrony cywilnej, gmina i miasto Ełk realizują zadania (zleczone i własne), polegające na ochronie ludności, zakładów pracy, urządzeń użyteczności publicznej i dóbr kultury oraz ratowaniu i udzielaniu pomocy poszkodowanym w czasie wojny, a także przygotowaniu jednostek OC do zwalczania klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwania ich skutków w czasie pokoju.

Szefem Obrony Cywilnej Miasta jest Prezydent Miasta Ełku. Organizacja i koordynacja zadań OC na terenie miasta realizowane są w oparciu o "Plan Obrony Cywilnej Miasta Ełku" opracowany przez inspektora ds. OC Urzędu Miasta oraz w oparciu o uzgodnione "Plany Obrony Cywilnej Zakładów Pracy".

Do zadań obronnych gminy należy m.in. na: prowadzenie ewidencji przedpoborowych i poborowych, prowadzenie świadczeń rzeczowych i osobowych na potrzeby sił zbrojnych, Policji, Obrony Cywilnej, organizowanie akcji kurierskich w mieście, prowadzenie ewidencji obiektów podlegających szczególnej ochronie, planowanie funkcjonowania Urzędu Miejskiego w warunkach zagrożenia.

W ramach obrony cywilnej prowadzona jest również prewencja przeciwpożarowa. Opracowany został Plan Reagowania Kryzysowego Miasta, zorganizowano Miejskie Centrum Reagowania Kryzysowego oraz opracowano stosowną dokumentację i procedury w tym zakresie.

4.2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

4.2.1. KOMUNIKACJA DROGOWA

Ełk w skali makroregionu jest znaczącym drogowym węzłem komunikacyjnym. Specyficzne położenie na peryferiach województwa warmińsko-mazurskiego i znaczna odległość od stolicy regionu (ok. 150 km) predysponuje Ełk do funkcjonowania jako centrum wschodniej części województwa. Dużą zaletą jego położenia w bliskiej odległości od innych ważnych ośrodków miejskich poza granicami województwa (Grajewo, Augustów, Suwałki, Białystok) stwarza sprzyjające warunki dla współdziałania międzyregionalnego.

Przez miasto przebiegają następujące drogi:

a) **krajowe** o łącznej długości ok. 12,4 km:

- **droga krajowa nr 16:** Dolna Grupa – Grudziąc – Iława – Ostróda – Olsztyn – Mrągowo – Ełk – Augustów, przebiegająca przez ulice: 11 – go Listopada, Gen. W. Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską i dalej do granic miasta w kierunku na Augustów;

- **droga krajowa nr 65:** granica Państwa – Gołdap – Olecko – Ełk – Grajewo – Mońki – Białystok – Bobrowniki – granica Państwa, przebiegająca przez ulice: Kajki, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, Przemysławą, Grajewską i dalej do granic miasta w kierunku na Grajewo;

b) **wojewódzkie** o łącznej długości ok. 0,2 km:

- droga wojewódzka nr 656: Staświny – Zelki - Ełk od granicy miasta do skrzyżowania z ul. 11 – go Listopada.

c) **drogi powiatowe** o łącznej długości 2,9 km – ul. Zamkowa i ul. Kolejowa

d) **drogi gminne** o łącznej długości 60,5 km – pozostałe ulice w granicach administracyjnych miasta

Długość sieci drogowej wynosi 11,655 km (w tym w rozbiciu na jedną jezdnię 14,262 km).

Nadrzędny układ komunikacyjny tworzą następujące ulice: 11 Listopada, M. Kajki, Wojska Polskiego, J. Kilińskiego, Grajewska, Armii Krajowej, J. Dąbrowskiego, Suwalska i Przemysłowa. Część z nich tworzy ciąg północ - południe (Grajewo - Olecko) a niektóre stanowią fragmenty obwodnicy miasta. Na pozostałą część układu komunikacyjnego składają się następujące ulice: W. Sikorskiego, J. Piłsudskiego, I. Łukasiewicza, Gdańska, A. Mickiewicza, Cmentarna, J. Kochanowskiego, ul. Jana Pawła II, Kolejowa i Zamkowa oraz sieć ulic wewnątrzsiedlowych, tworzących układ uzupełniający.

W latach 2005 – 2007 Miasto Ełk było w trakcie procesu związanego z centralizacją zarządzania drogami na terenie miasta. W 2006 r. zostało przejęte od Powiatu Ełckiego 38,1 km ulic zlokalizowanych w granicach administracyjnych miasta, co stanowiło 50 % ogólnej długości sieci drogowej w Ełku. Z dniem 01.01.2007 r. od GDDKiA zostało przejęte 5,232 km ulic będących głównymi arteriami komunikacyjnymi w mieście.

Od 01.01.2007 r. Prezydent Ełku zarządza siecią drogową o łącznej długości 60,5 km (80% ogólnej długości dróg w Ełku) i powierzchni 343,1 tys. m².

Z chwilą wybudowania obwodnicy miasto przejmie pozostałe ulice będące w dniu dzisiejszym drogami krajowymi (ul. Kajki, Sikorskiego, Łukasiewicza, Suwalską, 11 – go Listopada).

Najważniejszymi zadaniami inwestycyjnymi realizowanymi w latach 2004 - 2008 były m.in.:

- Realizacja I i II etapu obwodnicy miejskiej (budowa drugiej jezdni w ciągu ul. Przemysłowej, remont wiaduktów kolejowych nad torami PKP relacji Ełk – Białystok, podniesienie wiaduktu "wąski tor" do normatywnej dla ruchu tranzytowego skrajni drogowej, przebudowa odcinka ul. Suwalskiej z budową ronda na skrzyżowaniu z ul. Przemysławą oraz przebudową mostu na rz. Ełk, budowa

nowego odcinka obwodnicy od ul. Suwalskiej do ul. Kolonia wraz z budową nowego mostu przez rz. Ełk),

- Realizacja V etapu obwodnicy (budowa drugiej jezdni ul. Grajewskiej na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Baranki, budowa nowego dwupasowego ronda na skrzyżowaniu ulic: Grajewska, Norwida, Przemysłowa, Kilińskiego),
- Modernizacje i uzbrojenia ulic osiedlowych (ul. Św. M. Kolbe, Matki Teresy z Kalkuty, Bp. Samsela, Asnyka, Brzechwy, Baczyńskiego, Jana Pawła II, Owocowa, Mickiewicza),

Do najważniejszych obiektów inżynierskich zaliczyć można mosty: na ul. Suwalskiej i ul. Wojska Polskiego nad rzeką Ełk, na ul. 11-go Listopada nad połączeniem jezior Ełckiego i Sunowo oraz wiadukty: drogowy nad torami kolejowymi w rejonie ulicy Przemysłowej (przy wjeździe od ul. Grajewskiej), tunel pod torami kolejowymi (ulica J. Dąbrowskiego) oraz wiadukt w rejonie ulicy Przemysłowej, który do niedawna nie spełniał parametrów technicznych.

4.2.2. TRANSPORT KOLEJOWY

Najważniejsze dla powiązań zewnętrznych linie kolejowe to:

- Linia (I rzędna) *Poznań – Iława – Olsztyn – Korsze – Skandawa – Czerniachowsk*, wiążąca przejścia graniczne na północy i zachodzie Polski,
- Linie: (I rzędna) *Białystok – Korsze* i (II rzędna) *Korsze – Głomno – Kaliningrad*, stanowiące ważne powiązanie pomiędzy Obwodem Kaliningradzkim a Białymstokiem dla Polski Północnej linie: *Białystok – Korsze* i *Korsze – Iława – Poznań* są najważniejszymi liniami w powiązaniach międzynarodowych, krajowych i międzyregionalnych.

Średnio rocznie na stacji Ełk odprawianych jest 225 tys. podróżnych. Koszty funkcjonowania Sekcji Ełk, Warmińsko – Mazurskiego Zakładu Przewozów Regionalnych bez kosztów zatrudnienia wynoszą rocznie ok. 1,76 mln zł.

Wiosną 2009r. w siedzibie Oddziału Regionalnego PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w Gdańsku została podpisana umowa na wykonanie robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja linii kolejowej nr 223 Czerwonka - Ełk, na odcinku Orzysz – Ełk”. Termin realizacji umowy: 30.11.2012r. Wartość umowy wynosi: 46 440 968,13 zł brutto. W ramach zadania zostanie zmodernizowana nawierzchnia torowa na stacjach i szlakach o łącznej długości 35,4 km wraz z budową i odbudową rowów bocznych, drenażu na szlakach i poszerzeniem nasypów. Ponadto

zmodernizowana zostanie nawierzchnia 13 przejazdów kolejowych. Głównym celem realizacji inwestycji jest podwyższenie standardu technicznego linii nr 223 na odcinku Orzysz - Ełk, poprzez osiągnięcie prędkości rozkładowej 80 km/h dla pociągów pasażerskich oraz 60 km/h dla pociągów towarowych. Dzięki poniesionym nakładom zwiększymy bezpieczeństwo ruchu kolejowego, zmniejszymy koszty utrzymania infrastruktury oraz będziemy mogli przedstawić bardziej atrakcyjną ofertę dla przewozów pasażerskich i towarowych.

Ponadto władze miasta Ełku zabiegają o to, aby Rail Baltica (transeuropejska linia kolejowa) na wschodnim odcinku przebiegała właśnie przez Ełk. Dwa różne warianty przebiegu Rail Baltica dotyczą odcinka pomiędzy Białymstokiem, a Suwałkami i są następstwem wrażliwości i ekologicznej północno-wschodniej Polski. W pierwszej wersji trasa pobiegłaby przez Sokółkę i Augustów. W drugiej – przez Ełk i Olecko. Dotychczas opracowane wstępne studium dla całego korytarza Rail Baltica (wykonane na zlecenie Komisji Europejskiej) nie sugeruje ostatecznego przebiegu korytarza w Polsce i krajach bałtyckich. Mimo to odnośnie Polski autorzy studium opowiadają się za wyborem wariantu przebiegu korytarza przez Ełk-Olecko, jako zdecydowanie mniej uciążliwego dla środowiska. Pozaśrodowiskowe argumenty przemawiające za wariantem ełckim:

- możliwość zbudowania drugiego toru na obecnym torowisku;
- zastana elektryfikacja dłuższego odcinka Białystok-Ełk (103 km) w porównaniu z krótszym odcinkiem Białystok-Sokółka (41 km);
- przebieg w znacznym stopniu przez tereny będące własnością skarbu państwa, co znacznie ułatwi ewentualny wykup ziemi;
- większe ośrodki miejskie i przemysłowe (Ełk, Olecko, Grajewo) i większy ruch pasażerski jak też towarowy (efektywniejsze wykorzystanie);
- lepsze skomunikowanie dużych ośrodków np. Białegostoku z Olsztynem, Trójmiastem, Kaliningradem;
- po budowie łącznic Olecka i Suwałk różnica w długości obu wariantów (obecnie 33 km) znacznie się skróci.

4.2.3. WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Gospodarkę wodno – ściekową na terenie miasta Elku prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. mająca swoją siedzibę przy ul. Suwalskiej 64 w Elku. Jest jednoosobową Spółką Gminy Miasta Elk przekształconą w 1992 r. w procesie prywatyzacji z Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Elku.

W latach 2002-2006 utrzymano wszystkie parametry technologiczne stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków. W latach 2005-2006 zostało zainwestowanych w Krajowy Program Oczyszczania Ścieków około 15,0 mln zł. celem wykonania dyrektywy U.E. 91/271.

Uzyskane dotacje to kwota ponad 8,0 mln zł.

Gospodarka wodno-ściekowa obejmuje eksploatację:

- sieci wodociągowej,
- stację uzdatniania wody,
- sieci kanalizacji sanitarnej,
- oczyszczalnię ścieków w Nowej Wsi Elckiej.

Tabela 13.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. miasta Elk

Majątek	Rok		
	2002	2006	2008
Sieci wodociągowe	112 900 mb	123 480 mb	127 728 mb
Sieci kanalizacyjne	72 060 mb	84 920 mb	89 417 mb
Przepompownie	6 sztuk	9 sztuk	10 sztuk

Źródło: Opracowanie własne Urząd Miasta Elku

Praktycznie od podstaw wybudowano bazę przedsiębiorstwa i umaszynowano każde stanowisko pracy. W 2005 r. PWiK Sp. z o.o. w Elku uzyskała certyfikaty jakości wg normy –PN-EN ISO 9001:2001 oraz zintegrowanego systemu zarządzania środowiskiem – PN – EN ISO 14001:2005 pod nr PL – IS-149/1/2005.

**Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych
Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji spółka z o.o. w Ełku na lata 2009 – 2015:**

1. Stacja uzdatniania wody - nakłady inwestycyjne związane z utrzymaniem ciągłości pracy ujęcia wody i utrzymania wysokiego standardu uzdatniania wody,
2. Realizacja inwestycji związanych z pełnym uzbrojeniem w sieć wodociągową i kanalizacyjną osiedli: Grunwaldzkie, Wczasowe, Leśne, Szyba, Jeziorna, Zatorze, Kochanowskiego.
W latach 2009-2010 realizowany będzie wodociąg II-stronnego zasilania w wodę miasta Ełk. Plan obejmuje uzbrojenie w nową sieć kanalizacji sanitarnej i wodociągową terenów budowlanych przeznaczonych pod budownictwo. Realizacja następować będzie sukcesywnie w ramach inwestycji wspólnych z Urzędem Miasta w Ełku. Wymiana wyeksploatowanych przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych oraz bezwykopowa renowacja odcinków kanalizacji sanitarnej wraz z modernizacją studni realizowana będzie sukcesywnie do zaplanowanego harmonogramu modernizacji ulic miasta Ełk,
3. Nakłady inwestycyjne związane z utrzymaniem niezawodności odbioru ścieków systemem tłocznym - modernizacja Głównej Przepompowni Ścieków przy ul. Krótkiej,
4. Nakłady inwestycyjne związane z utrzymaniem parametrów oczyszczania ścieków w obowiązujących normach prawnych,
5. Inwestycje wynikające z amortyzacji odtworzeniowej majątku ruchomego, a w szczególności: zakup urządzeń i pojazdów technologicznych oraz nakłady na utrzymanie standardu technologicznego poszczególnych komórek organizacyjnych PWiK,
6. Realizacja inwestycji związanych z utrzymaniem niezawodności dostawy wody i odbioru ścieków – modernizacja rozdzielni NN SUW, modernizacja sterowania i łączności przepompowni ścieków, monitoring studni głębinowych SUW, modernizacja systemu zdalnego sterowania pracą urządzeń bezobsługowych),
7. Utrzymanie systemu monitoringu sieci wodno - kanalizacyjnej oraz wyposażenie służb eksploatacyjnych w sprzęt specjalistyczny do wykrywania awarii i wycieków na sieci wod-kan. Nakłady związane z aparaturą kontrolno pomiarową i automatyką systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków,

4.2.4 ELEKTROENERGETYKA

Miasto zasilane jest energią elektryczną 15 KV ze źródeł zewnętrznych. Dostarczana jest ona sieciami kablowymi z istniejących trzech rozdzielni 110/15 KV usytuowanych na obrzeżach miasta (Nowa Wieś – 20 MVA, Szeligi – 26MVA, Polna – 32 MVA). Wykorzystanie mocy kształtuje się na poziomie 50 – 60%, zaś wykorzystanie obciążenia na poziomie 20%.

4.2.5. GAZOWNICTWO

We wschodniej części miasta przy ulicy Sportowej pracuje rozlewnia gazu (propan- butan) zasilająca miejską sieć gazowniczą o łącznej długości ponad 54 km. Gaz wykorzystywany jest wyłącznie do celów socjalno – bytowych. Brak jest rezerw zasilania w gaz, a możliwości przesyłowe sieci są również ograniczone. Gaz wykorzystywany jest wyłącznie do celów socjalno – bytowych. Brak jest rezerw zasilania w gaz, a możliwości przesyłowe sieci są również ograniczone. Źródło dostaw i rodzaj gazu stanowi problem ponadlokalny, a nawet ponadregionalny. Najkorzystniejszym rozwiązaniem byłoby pozyskanie dostaw gazu ziemnego. Do czasu ostatecznych rozstrzygnięć, gazyfikacja oparta będzie o dostawy propan- butan z Płocka i rozprężania w Ełku.

4.2.6. CIEPŁOWNICTWO

Sytuacja w zakresie ciepłownictwa na terenie miasta jest dobra. Gwarantuje to bilans energetyczny, zapewniający odpowiedni poziom ilościowy i jakościowy dostawy czynnika grzewczego dla potrzeb mieszkalnictwa i przemysłu. Ogrzewaniem z dala czynnym na terenie Ełku zajmują się:

1. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ełku – Ciepłownia C-III zlokalizowana na południe od centrum miasta, posiadająca centralną regulację ilościowo-jakościową. Wyposażona jest w 3 kotły WR – 25, każdy o mocy 29 MW. System ciepłowniczy PEC powstał w połowie lat 80-tych ubiegłego wieku. Budowa sieci ciepłych wiązała się z likwidacją kilkudziesięciu kotłowni lokalnych. Obecny system ciepłowniczy PEC zasila sieć ciepłą dostarczającą energię do południowej części miasta. Obejmuje on ok. 25 km kanałów ciepłych, z czego ok. 7km to sieci preizolowane. Sieci są w dobrym stanie technicznym. Spółka nie posiada sieci w kanałach łupinowych z izolacją w ciężkim płaszczu azbestowo-łupinowym. Zamówione zapotrzebowanie mocy chwili obecnej wynosi ok. 60 MW i mimo pewnego wzrostu ilości przyłączonych odbiorców, moc ta nie rośnie z powodu jednoczesnego

przewodzenia prac termorenowacyjnych i zmniejszania zamówienia mocy przez odbiorców już przyłączonych.

Roczna sprzedaż energii cieplnej wynosi ok. 450 tys. GJ. PEC dostarcza 100% ciepła wyłącznie na potrzeby komunalne: do budynków mieszkalnych z infrastrukturą towarzyszącą i nie dostarcza ciepła do przemysłu. Roczne nakłady na remonty i inwestycje w omawianym okresie wyniosły średnio ok 2 mln zł rocznie. Są to nakłady wystarczające na bieżące utrzymanie majątku i jego skuteczną modernizację.

2. Spółdzielnia Mieszkaniowa „ŚWIT” w Ełku – Spółdzielnia produkuje i dostarcza energię ciepłą do części miasta na północ od ulicy Mickiewicza - 92,5% powierzchni zasobów własnych oraz do zasobów obcych. Źródłem ciepła jest kotłownia zlokalizowana przy ulicy Gdańskiej. Energia ciepła produkowana jest przez nowoczesną kotłownię, wyposażoną w kotły węglowe typu WR-10 o łącznej mocy 8,7 MW. W roku 2001 kotłownia wyprodukowała 401.600GJ energii cieplnej. Przesyłana jest ona wysokoparametrową siecią o długości 15,2 km i pojemności 1.200 m³. Całość sieci ułożona jest w kanałach wg tradycyjnej technologii. System ciepłowniczy Spółdzielni połączony jest z systemem miejskim rurociągami spełniającymi rolę awaryjnego zasilania. W systemie znajdują się 172 węzły ciepłownicze. Są one wyposażone w automatykę regulacyjną i pogodową. Modernizację systemu ciepłowniczego umożliwiła dotacja Eko - Funduszu, której końcowym etapem było zamontowanie 24.000 podzielników kosztów centralnego ogrzewania, w całości zasobów ogrzewanych energią pochodzącą z kotłowni własnej.

Te dwie niezależne ciepłownie połączone są magistralą Dn 250 pozwalającą na połączenie całego systemu ciepłownictwa miasta. Umożliwia to na czas przestoju technologicznego jednego z systemów ciepłowniczych na dostawę energii przez drugi, zabezpiecza to ciągłość ciepła przez cały rok.

4.2.7. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

- Od kilku lat trwają przygotowania zmierzające do uporządkowania gospodarki odpadami na terenie Gminy Miasta Ełk oraz pobliskich gmin. Wiosną 2009 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” w Ełku otrzymało dofinansowanie na realizację zadania pn. „Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów komunalnych wraz ze składowiskiem odpadów w Siedliskach k/ Ełku”. Projekt realizowany przez PGO „Eko-MAZURY” jest pierwszym projektem z województwa warmińsko-mazurskiego z zakresu gospodarki odpadami, który otrzymał dofinansowanie i jako jeden z czterech zakwalifikowanych do realizacji w skali całego kraju. Projekt współfinansowany

będzie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Instytucją wdrażającą projekt jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Przedsięwzięcie to będzie realizowane wspólnie przez 12 samorządów tworzących Związek Międzygminny "Gospodarka Komunalna":

Tabela 14.
Gminy tworzące Związek Międzygminny "Gospodarka Komunalna"

Powiat Ełcki	Miasto Ełk
	Gmina Ełk
	Gmina Prostki
	Gmina Kalinowo
	Gmina Stare Juchy
Powiat Olecki	Miasto i Gmina Olecko
	Gmina Kowale Oleckie
	Gmina Świętajno
	Gmina Wieliczki
Powiat Gołdapski	Miasto i Gmina Gołdap
	Gmina Dubeninki
Powiat Piski	Miasto i Gmina Biała Piska

Źródło: Opracowanie Eko-Mazury

Planowany w ramach przedsięwzięcia system gospodarki odpadami obsługiwać będzie docelowo 158 000 mieszkańców na obszarze zajmującym powierzchnię 2 974 km². Miasto Ełk jest największym udziałowcem Związku z uwagi na największą - 58 tys. liczbę mieszkańców. Podstawowym założeniem systemu jest powstanie centralnej instalacji do unieszkodliwiania odpadów w Siedliskach koło Ełku. Ze względu na specyfikę obszaru objętego przedsięwzięciem (ok. 100 km) wybudowane zostaną 3 stacje przeladunkowe w gminie Gołdap (Kośmidry), Olecku i Białej Piskiej, za pośrednictwem których odpady będą przewożone do Zakładu w Siedliskach.

Projekt realizowany będzie w latach 2009 - 2012. Całkowita szacunkowa wartość projektu to 80 mln 144 tys. zł z czego 52,32 % stanowić będzie dofinansowanie z Funduszu Spójności UE. Środki własne samorządów to 30,25 % wartości inwestycji. Pozostała część wydatków zostanie sfinansowana z preferencyjnej pożyczki zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabela 15.
Źródła finansowania projektu

Źródło	Wkład procentowy	Kwota
Unia Europejska (Fundusz Spójności)	52,32 %	41 929 185, 31 zł
Środki własne (12 samorządów)	30,25 %	24 240 411,60 zł
Pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	17,43 %	13 974 112,77 zł

Źródło: Opracowanie Eko-Mazury

Dzięki pozyskaniu pieniędzy na tę kosztowną inwestycję nowy zakład spełni dyrektywy Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami. Co więcej - samorzady unikną płacenia wielomilionowych kar za nieprzystosowanie miejsc gromadzenia odpadów zgodnie z przepisami polskimi i unijnymi.

- Znaczącą inwestycją mającą na celu ochronę środowiska będzie jak najszybsza likwidacja szamb na istniejących elckich osiedlach: Zatorze, Towarowa, Wczasowa, Leśna, Grunwaldzkie, rejon ul. Pięknej. W wyżej wymienionych obszarach należy: doprowadzić wodociąg i przyłączyć do budynków mieszkalnych i mieszkalno – usługowych, dokończyć budowę instalacji kanalizacyjnej z przyłączami oraz kanalizację deszczową i modernizację bądź budowę nawierzchni utwardzonych na ulicach tych osiedli. W latach 2008 – 2011 będzie realizowany projekt przy udziale środków Unii Europejskiej „Poprawa gospodarki wodno – ściekowej aglomeracji Elk” w ramach którego zostanie zmodernizowana i rozbudowana sieć wodociągowo – kanalizacyjna a także deszczowa. Wartość projektu to 25 mln EURO, z czego 60% będzie pochodziło z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

4.2.8. OCHRONA ZABYTEKÓW

Ochronie prawnej i konserwatorskiej podlegają wszystkie obiekty znajdujące się w katalogu zabytków architektonicznych i budownictwa odnoszące się do m. Elk. Ochronie konserwatorskiej podlega śródmiejski zespół urbanistyczny, a wszelka działalność inwestycyjna w tym obszarze wymaga akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wojewódzki Konserwator Zabytków może uzupełnić wykaz zabytków nieruchomości na terenie miasta, w tym także elementy budowlane i detale architektoniczne jak :kominki, piece kaflowe, stolarka, ślusarka itp. Ochronie prawnej podlegają cmentarze wojskowe z I wojny światowej. Strefa ochrony konserwatorskiej w Elku obejmuje duży obszar miasta, prawie pokrywający się z terenami przeznaczonymi pod rewitalizację w pierwszej kolejności. Ze względu na wieloletnie zaniechania wynikające z braku środków – obszar, w którym powinno się dokonać przedsięwzięć rewitalizacyjnych znacznie przekracza planowany pierwotnie. Przyjmuje się, że zasady kształtowania przestrzeni miejskiej będące wyrazem wyjątkowych a zarazem trudnych uwarunkowań rozwoju zagospodarowania przestrzennego Elku oraz myśl urbanistyczna prezentowana w rozwiązaniach planistycznych dla miasta powinny być kontynuowane.

Tabela 16.
Obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Adres	Obiekt	Nr Rejestru	Data wpisu
ul. Armii Krajowej 18	Budynek Mieszkalny	A-1059/S	19.09.1996
ul. Kolejowa	Cmentarz Wojenny Żołnierzy Rosyjskich z I Wojny Światowej	A-932/S	26.10.1992
ul. Kajki	Cmentarz Wojenny z I Wojny Światowej	A-965/S	23.08.1993
ul. Piłsudskiego 2	Budynek Szkoły Muzycznej	A-969/S	24.09.1993
ul. Chopina 12	Budynek Mieszkalny	A-971/S	24.09.1993
ul. 11 – go Listopada	Cmentarz Wojenny Żołnierzy Rosyjskich z I Wojny Światowej	A-972/S	05.10.1993
ul. Cmentarna	Cmentarz Komunalny	A-643/S	11.01.1989

Adres	Obiekt	Nr Rejestru	Data wpisu
ul. Wojska Polskiego 57	Budynek Mieszkalny	A-1061/S	05.12.1996
ul. Piękna	Cmentarz Katolicki	A-973/S	05.10.1993
ul. Kajki / ul. 11-go Listopada	Wieża Ciśnień	A-1008/S	12.08.1994
ul. Kościuszki 16	Kościół Parafialny p.w. Św. Wojciecha	A-567/S	23.02.1987
ul. Armii Krajowej 23	Budynek Mieszkalno - Handlowy	A-773/S	30.03.1990
ul. Zamkowa 13	Budynek Mieszkalny	A-1007/S	12.08.1994
ul. Armii Krajowej 25	Budynek Mieszkalny	A-774/S	30.03.1990
ul. Mickiewicza 11	Dom	A-1632/S	24.05.1999
ul. Kościuszki 9	Budynek Wyższego Seminarium Duchownego	A-1001/S	08.06.1994
ul. Armii Krajowej 21	Budynek Mieszkalno – Handlowy	A-772/S	30.03.1990
ul. Małeckich 4	Budynek Mieszkalny, obecnie Sąd Rejonowy	A-1027/S	16.03.1995
Ełk	Teren Części Miasta EŁK (Układ Urbanistyczny)	A-70/S	08.11.1956
Ełk	Zespół Zamkowy Zamek, Budynek Powięzienny	A-844/S	12.09.1991
ul. Armii Krajowej	Park Miejski /Położony Między Ulicami Armii Krajowej, 1 Maja, Mickiewicza i Małeckich/	A-600/S	10.11.1988
ul. Wojska Polskiego 15	Budynek Mieszkalny	A-848/S	01.10.1991
ul. 3 Maja 10	Budynek Siedziby Kurii	A-1000/S	08.06.1994

Adres	Obiekt	Nr Rejestru	Data wpisu
Ełk	Ełcka Kolej Dojazdowa - Przestrzenny Układ Komunikacyjny	A-847/S	30.09.1991
ul. Zamkowa	Most na Jeziorze Ełckim	A-843/S	12.09.1991
Ełk	Zespół Parowozowni Normalnotorowej z Pompownią, Zespół Wąskotorowej Stacji Głównej	A-1014/S	10.11.1994
ul. Armii Krajowej 2	Kościół Parafialny (D.Ewangelicki)	A-566/S	25.02.1987
ul. Armii Krajowej 20	Budynek Mieszkalno – Handlowy	A-771/S	30.03.1990
ul. Armii Krajowej 10	Budynek Mieszkalno – Handlowy	A-770/S	30.03.1990
ul. 1 Maja 8	Kościół Baptistów	A-651/S	10.03.1989
ul. Chopina 2, ul. Armii Krajowej 18	Zespół Kamienic	A - 4478	01.10.2007
ul. A. Krajowej 16	Hala Sportowa	A - 4486	05.12.2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od Konserwatora zabytków w Ełku

W 2009 roku przystąpiono do opracowanie programu ochrony zabytków miasta Ełku oraz projektu uchwały Rady Miasta Ełku w sprawie finansowania i dofinansowywania modernizacji i remontów zabytkowych kamienic oraz budynków znajdujących się w strefie ochrony konserwatorskiej. W Ełku znajduje się około 200 zabytków różnej wartości, znajdujących się w rejestrach konserwatora zabytków. Dlatego ważnym jest, by powstał plan ich ochrony i odnowy. Nie jest wykluczone, że miasto przeprowadzi również nowe badania archeologiczne na wyspie zamkowej. Jest to postulat Najwyższej Izby Kontroli, która uważa, że przed nowym zagospodarowaniem zamku i wyspy warto przeprowadzić badania archeologiczne.

Szkoła Artystyczna

Z końcem 2007 roku zostały ukończone prace rewitalizacyjne tj. rozbudowa i modernizacja budynku komunalnego przy ulicy Armii Krajowej 21, wpisanego do rejestru zabytków. Budynek został wzniesiony w stylu eklektycznym w roku 1919, o niewątpliwej wartości architektonicznej.

Modernizowany budynek przed renowacją był w bardzo złym stanie technicznym. Obecnie posiada 4 kondygnacje naziemne. W "nowej" kamienicy zainstalowana została także winda dla osób niepełnosprawnych. Budynek podświetlono 7 punktami oświetleniowymi od strony Armii Krajowej.

W budynku szkoły znajduje się 20 klas, 7 pomieszczeń przeznaczonych na bibliotekę, przebieralnię, gabinety, dwa węzły sanitarne (prysznic), mała sala koncertowa ze sceną. Na piętrze pomieszczenia przeznaczone są na zajęcia baletowe i plastyczne (2 sale plastyczne, 2 sale baletowe).

Celem głównym działalności w Ełku Szkoły Artystycznej jest zwiększenie spójności poprzez poprawę warunków życia mieszkańców w kontekście dostępu do szerokiego zakresu usług edukacyjnych i kulturalnych. W ramach Szkoły Artystycznej funkcjonuje dotychczasowa Państwowa Szkoła Muzyczna I – go stopnia, zostanie utworzona szkoła muzyczna II – go stopnia, powstaną dwa kierunki kształcenia na poziomie ogniska artystycznego: baletowy i planistyczny (w obu dwa działy – młodzieżowy i dziecięcy). Planuje się, że z oferty szkoły skorzysta 251 uczniów (łącznie z dziećmi ze Szkoły Muzycznej). Administratorem Szkoły Artystycznej będzie Ełckie Centrum Kultury lub jedno z ełckich stowarzyszeń kulturalnych. Otwarcie takiej szkoły uatrakcyjni ofertę edukacyjną wschodniej części województwa warmińsko – mazurskiego.

4.3. POTENCJAŁ GOSPODARCZO – EKONOMICZNY

4.3.1. TURYSTYKA

Z opracowanej przez Światową Organizację Turystyki prognozy wynika, iż w przyszłości najczęściej odwiedzanym regionem pozostanie Europa. Najbardziej pożądanymi kierunkami ruchu turystycznego w Europie staną się kraje Europy Środkowej i Wschodniej, co jest wynikiem ich strategicznego położenia między Europą Zachodnią i Federacją Rosyjską. Pojezierze Mazurskie jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc w Polsce przez turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Jego popularność wynika przede wszystkim z faktu, iż obszar ten ma najwyższy wskaźnik jeziorności w Polsce. W promieniu kilkunastu kilometrów od Ełku znajduje się 88 jezior.

Tabela 17.**Ilość jezior w poszczególnych gminach Powiatu ełckiego**

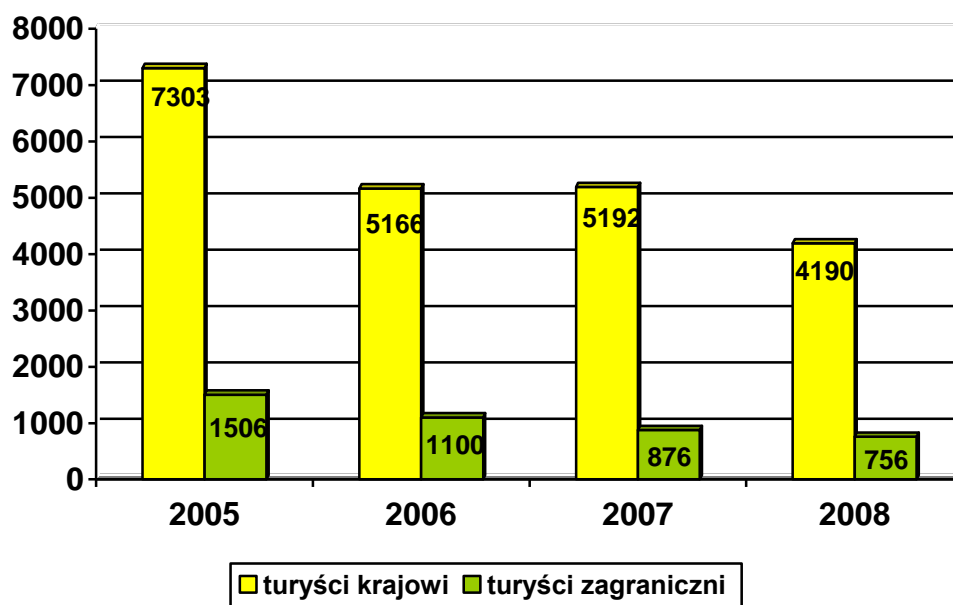
Gmina	Ilość jezior	Łączna powierzchnia jezior w gminie (ha)
Ełk	38	3833,39
Stare Juchy	24	2634,33
Kalinowo	17	1024,97
Prostki	9	571,81

źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Wydziale Rolnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Ełku

Odpowiednio zagospodarowany i wykorzystany potencjał turystyczny Ziemi Ełckiej może spowodować, że głównym profilem tego obszaru będzie turystyka. Geograficzne położenie Ełku niewątpliwie ma wpływ na rozwój turystyki w powiecie ełckim. Tereny te stanowią magnes, który może przyciągać turystów: nieskażona przyroda, bogactwo roślin i zwierząt oraz historia tych ziem, zamieszkiwanych w przeszłości przez Polaków jak i Niemców. Walory te nie są jednak w pełni wykorzystywane i region ten, choć bardzo atrakcyjny, nie jest popularnym miejscem na turystycznej mapie Polski. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest brak środków finansowych, a co za tym idzie brak odpowiednio dobrze rozwiniętej infrastruktury turystycznej oraz dodatkowych atrakcji.

Wydział Promocji Rozwoju i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ełku prowadzi Punkt Informacji Turystycznej (zadanie realizowane przez MOSiR). Informacja turystyczna w zakresie swojej działalności obejmuje: gromadzenie i udzielanie informacji w zakresie turystyki, agroturystyki, bazy noclegowej zlokalizowanej głównie na terenie powiatu ełckiego; indywidualne doradztwo turystyczne; zdawanie i sprzedaż materiałów informacyjnych; gromadzenie i udzielanie informacji w zakresie oferty kulturalnej i sportowej na terenie powiatu ełckiego. Z ewidencji prowadzonej przez Punkt Informacji Turystycznej (PIT) w Ełku wynika, iż ilość osób zainteresowanych ofertą turystyczną Ziemi Ełckiej w ciągu ostatnich lat pozostaje na podobnym poziomie. Poniższy wykres prezentuje ilość osób kierujących zapytania o ofertę turystyczną do PITu osobiście, drogą telefoniczną oraz elektroniczną, w podziale na turystów krajowych i zagranicznych.

Wykres nr 5. Liczba osób korzystających z usług Punktu Informacji Turystycznej w Ełku

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Punktu informacji Turystycznej w Ełku.

Decydującym ogniwem zagospodarowania turystycznego jest baza noclegowa, której wielkość jest podstawowym miernikiem zagospodarowania turystycznego terenu. Baza noclegowa Powiatu ełckiego ma głównie charakter sezonowy, co zresztą nie odbiega od tendencji ogólnokrajowych. Według ewidencji prowadzonej przez Punkt Informacji Turystycznej w Ełku na terenie powiatu oraz miasta znajduje się ok.2000 miejsc noclegowych, zarówno w obiektach agroturystycznych, jak i hotelach i ośrodkach wypoczynkowych.

Podstawową, naturalną atrakcją miasta jest Jezioro Ełckie położone w jego samym centrum. Korzystne usytuowanie sprawia, że w mieście znajduje się plaża miejska oferująca atrakcje rekreacyjno-sportowe: wypożyczalnię sprzętu sportowego i wodnego, boiska sportowe, kąpielisko strzeżone, jak również niezbędną dla turystów infrastrukturę towarzyszącą: 7 stanowisk carawaningowych, 100 miejsc noclegowych na polu namiotowym, poręcze i podjazdy dla niepełnosprawnych, prysznic i WC, parking strzeżony oraz bar z kuchnią.

Promenada

Nad jeziorem od ulicy Grunwaldzkiej do plaży miejskiej rozciąga się pięknie zagospodarowana promenada, przy której skupiło się kulturalne życie Ełku. Puby, restauracje konkurując ze sobą, zapewniają różnorodność rozrywek, kuchni i stylów w jakich są urządzone. Wybrakowany chodnik nad jeziorem i zdemolowane latarnie to widok już zapomniany. Teraz, kilkaset metrów promenady przyciąga w sezonie tysiące turystów i jest ulubionym miejscem spacerów ełczan. Z promenady blisko jest do Ełckiego Centrum Kultury oraz dwóch wypożyczalni sprzętu pływającego.

Wiosną 2007 roku władze Ełku przystąpiły do realizacji II etapu budowy promenady. Promenadę pieszo - rowerową, o długości 2354 mb, zaprojektowano wzdłuż wschodniego brzegu Jeziora Ełk na odcinku od plaży miejskiej przy ul. Parkowej do istniejących schodów terenowych nad brzegiem jeziora na os. Jeziorna. Nawierzchnia promenady została zaprojektowana z kostki betonowej typu Starobruk, szerokość promenady (3 m) będzie umożliwiała ruch pieszo-rowerowy. W ramach projektu wykonane zostało umocnienie brzegu jeziora oraz mury oporowe i schody terenowe łączące promenadę z ulicą Piękną. Wzdłuż promenady zaprojektowano oświetlenie - latarnie parkowe – od plaży miejskiej do schodów terenowych nad jeziorem na osiedlu Jeziorna oraz wokół posesji Centrum Edukacji Ekologicznej. Promenada jest dostępna również dla osób niepełnosprawnych, w tym celu, w pobliżu ronda przy ulicy Kilińskiego, zaprojektowano specjalny wjazd. Dzięki tej inwestycji centrum miasta zostało połączone z osiedlem Jeziorna. Na nowym odcinku deptaka zostały zamontowane kolejne kamery miejskiego monitoring. Budowę II - go etapu promenady zakończono w grudniu 2007 roku. Prezydent Ełku już zaplanował środki na opracowanie dokumentacji trzeciego odcinka ełckiej promenady. Na wysokości hali sportowej przy ul. Św. M. M. Kolbe promenada będzie rozdzielana się na dwie nitki. Jedną skierowaną w stronę miejscowości Barany będzie można dotrzeć do Szpitala Miejskiego; drugą poprzez nowoprojektowany na przewężeniu jeziora most, będzie można dotrzeć aż do zamku krzyżackiego. Wiosną 2009 r. po raz pierwszy zorganizowano imprezę sportowo-rekreacyjnej „Spotkajmy się na promenadzie”, w której udział brali mieszkańcy Ełku oraz turyści. Uczestnicy przebyli promenadę ełcką w dowolny sposób: rowerem, pieszo, na rolkach, czy na hulajnodze. Impreza miała na celu zachęcenie do jak najczęstszych spacerów i przejażdżek promenadą oraz podziwiania pięknych krajobrazów nad Jeziorem Ełckim.

Ełcka Kolej Wąskotorowa

Dzięki kolejce wąskotorowej Ełk znajduje się w gronie zaledwie kilkunastu miast w Polsce posiadających ten niezwykle środek lokomocji. Kolej skonstruowano w latach 1911 – 1918, a w 1992 roku została uznana za zabytek techniki, rok później inaugurowano uroczyste pierwsze w jej dziejach sezon turystyczny. Pomimo jej wieku kolejka nadal jest sprawna i cieszy się powodzeniem wśród turystów, zwłaszcza tych najmłodszych.

Kolejka jest linią jednotorową o szerokości 750 mm i długości całkowitej 48 km, biegnącą z Ełku do Turowa z odgałęzieniem w Laskach Małych o długości 10 km do Zawad. Wyjątkowość toru ełckiego polega na jego połączeniu z torem szerokim. Specjalna technika umożliwia przejazd na wąskim torze dużych wagonów normalnotorowych.

Dzięki pozyskanym środkom z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury samorząd miasta Ełku będzie realizował w bieżącym roku projekt "Modernizacja Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby turystyki". Całkowity koszt przedsięwzięcia wynosi 900 869,29 zł, z czego wkład Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego to 506 307,29 zł (56,2 % całości wydatków). Z budżetu miasta na ten cel wyłożona zostanie kwota w wysokości 394 000 zł (43,8 %). Celem strategicznym opracowanego projektu jest wzrost potencjału turystycznego oraz atrakcyjności miasta i regionu. Cele pośrednie to:

- poprawa stanu technicznego obiektów EKW: remont toalety na stacji w Ełku, budowa ogrodzenia oraz ścieżek na dworcu w Ełku,
- modernizacja przystanku w Sypitkach: zorganizowanie na stacji w Sypitkach atrakcyjnej przystani pełniącej rolę rekreacyjną - peronu kolejowego w stylu retro składającego się z wiaty z grillem i kamiennym blatem roboczym, czterech wiat ustawionych na torach, stylizowanych na wagoniki kolejowe z ławami oraz wiaty scenicznej, co więcej w ramach projektu powstanie infrastruktura umożliwiająca organizację wydarzeń kulturalnych (możliwość podłączenia nagłośnienia oraz innych sprzętów, oświetlenie wieczorne i nocne),
- poprawa oznakowania obiektów EKW: tablice opisujące szlak oraz zabytkowe obiekty i tabor.

Rezultatem tego projektu będzie podniesienie poziomu zabezpieczenia obiektów EKW przed dewastacją, podniesienie jakości świadczonych usług turystycznych na obiektach EKW oraz ich estetyki, organizacja większej ilości imprez kulturalnych jakie odbywają się na dworcach EKW (np. Podróż ze smakiem), jak też dopełnienie oferty turystycznej Ziemi Ełckiej a biorąc pod uwagę fakt, iż kolejka jest jedną z niewielu w całym kraju - również oferty turystycznej województwa warmińsko – mazurskiego.

Szlaki turystyczne przebiegające przez Ełk:

- szlak pieszy im. Michała Kajki –53 km,
- szlak pieszy Mazur Garbatych –135 km,
- szlak pieszy Tatarski – 25 km,
- szlak kajakowy Czerwony Dwór – 80 km,
- szlak kajakowy Kajkowski – 40 km

4.3.2. ROZWÓJ I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Województwo warmińsko – mazurskie charakteryzuje się niższym od średniej krajowej poziomem przedsiębiorczości – tempo przyrostu liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest niższe od średniej krajowej. W porównaniu z krajem aktywność gospodarcza osób fizycznych jest dużo mniejsza. Na skutek przemian ustrojowych miasto Ełk utraciło dotychczasową bazę ekonomiczną w postaci dużych zakładów i bazy wojskowej. Wiele zakładów zostało zlikwidowanych bądź uległy przekształceniu. Mimo tego, powstają nowe zakłady i firmy, które powodują dalszy rozwój miasta. W ostatnich latach zauważa się wprawdzie niewielki ale systematyczny wzrost przedsiębiorczości w Ełku. Na podstawie danych z Referatu Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Ełk dotyczących widać iż od 2006 roku liczba działających podmiotów gospodarczych stale rośnie (2006 r. - 3 493, 2007 r. - 3 519, 2008 r. - 3 635, I kwartał 2009 r. - 3 666). Na terenie miasta Ełku powstała również podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej o powierzchni 104 ha. Prowadzą tutaj działalność 27 firm, które zatrudniają 1 780 osób. Teren strefy jest również wyposażony w pełną infrastrukturę techniczną.

- W celu tworzenia warunków i ułatwień do podejmowania działalności gospodarczej, a tym samym do wzrostu przedsiębiorczości Miasto Ełk podejmuje różnorodne działania m.in. została utworzona Miejska Strefa Rozwoju „Techno – Park”. Poprzez przygotowanie terenów produkcyjnych, posiadających uregulowany stan prawny i własnościowy miasto pozyska nowych inwestorów. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Projekt jest podzielony na dwa etapy i otrzymał dofinansowanie z dwóch programów operacyjnych: PO Rozwój Polski Wschodniej i RPO Warmia i Mazury 2007-2013 .

Etap I polega na kompleksowym przygotowaniu terenów pod inwestycje wraz z budową dróg wewnętrznych i połączeniem ich z istniejącym układem komunikacyjnym oraz doprowadzeniem mediów. I etap tworzenia Techno-Park finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Koszt inwestycji, która zakłada pełne uzbrojenie terenu w sieci: wodociągową, ściekową, deszczową, elektryczną wraz z oświetleniem, wykonanie nawierzchni asfaltowej wraz chodnikami - wszystkich sieci i dróg 1,7 km - wynosi 11,9 mln zł. Z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego miasto otrzyma dofinansowanie w wysokości 5,8 mln zł, a z własnego budżetu wyłoży 6,1 mln zł. Ta część inwestycji zakończy się do grudnia 2009 r.

Etap II polega na budowie kompleksu budynków z funkcjami do obsługi użytkowników Techno - Parku. Budynki będą realizowały następujące funkcje: Centrum Logistyczno – Usługowe, Inkubator Technologii, Inkubator Przedsiębiorczości oraz Centrum Badawczo-Rozwojowo-Edukacyjne z Laboratorium. II etap rozbudowy Techno-Park finansowany jest z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury. Koszt tej inwestycji to 9,7 mln zł, z czego wkład własny z budżetu miasta wyniesie: 1,5 mln zł, a dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 8,2 mln zł. Inwestycja zostanie oddana do końca 2010 r.

- Wspierane jest tworzenie organizacji pozarządowych okołobiznesowych takich jak np.: Fundusz Poręczeń Kredytowych w Ełku. W wyniku nawiązanej współpracy ze stowarzyszeniem przedsiębiorców włoskich powstało Ełckie Centrum Biznesu, które również promuje lokalny biznes i pośredniczy w nawiązaniu współpracy pomiędzy przedsiębiorcami z Ełku, a firmami zagranicznymi.
- W 2007 roku powołana została przez Prezydenta Miasta Ełku Tomasza Andrukiewicza Rada Przedsiębiorczości, jako organ doradczo - konsultacyjny w zakresie spraw gospodarczych, inwestycyjnych i ekonomicznych naszego miasta. Mając na względzie zapewnienie udziału przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej Miasta Ełku oraz rozwoju przedsiębiorczości na jego obszarze. Do prac w Radzie prezydent zaprosił przedsiębiorców oraz menadżerów reprezentujących zrzeszenia i izby gospodarcze, rzemieślnicze i ekonomiczne oraz przedsiębiorców - reprezentujących główne profile działalności - którzy cieszą się dużym zaufaniem i autorytetem w środowisku lokalnym.

- W 2009 roku powstał w Ełku Punkt Konsultacyjny, który rozpoczął działalność w ramach projektu Nidzickiej Fundacji Rozwoju "NIDA". Działalność PK finansowana jest w ramach projektu systemowego PARP finansowanego z Poddziałania 2.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach działalności Punktu świadczone są bezpłatne usługi doradcze i informacyjne dla przedsiębiorców i osób fizycznych w następującym zakresie:
- - aspekty finansowo - prawne prowadzenia działalności gospodarczej,
  - - zarządzanie przedsiębiorstwem,
  - - informacje na temat dotacji dla bezrobotnych,
  - - dostępna na rynku oferta finansowania zewnętrznego (pożyczki, kredyty),
  - - informacje o dotacjach i dostępnych źródłach finansowania (fundusze unijne),
  - - pomoc przy wypełnianiu dokumentów urzędowych.

Poradę może uzyskać osoba pełnoletnia, która wyrazi zgodę na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz 926, z późn. zm.) na cele projektu systemowego PARP finansowanego z Poddziałania 2.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki."

4.4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWE ROZWOJU MIASTA EŁK

W wąskim znaczeniu kondycję finansową miasta można rozumieć jako zdolność władzy samorządowej do generowania środków finansowych, wystarczających do regulowania zobowiązań w krótkim okresie czasu (1 – 2 miesiące).

W szerokim ujęciu kondycja finansowa miasta może odnosić się do długiego okresu czasu (powyżej 5 lat) i dotyczyć możliwości pokrycia wszystkich wydatków, biorąc pod uwagę zarówno wydatki, które istnieją w każdym roku budżetowym, jak i wydatki, które pojawiają się tylko w danym roku budżetowym lub w kilku latach – np. związane z inwestycjami.

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. - o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88 poz.539, z późn. zmianami) określa główne źródła dochodów gmin, które oparte są przede wszystkim na podatkach i opłatach lokalnych, udziałach we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, subwencji ogólnej i dotacjach.

Dochody ogółem w 2007 r. wzrosły 124 257 631 zł, a w 2008 r. 126 462 518 zł więcej o 1,77% w stosunku do roku poprzedniego. W roku 2009 zaplanowano dochody na poziomie 142 298 005 zł. Udziały miasta w podatkach budżetu państwa w 2007 r wyniosły 23 534 305 zł, w 2008 r.

26 376 314 zł i były wieszę o ponad 12% podobnie jak wpływy z podatków i opłat lokalnych. Zaplanowane realizacje tych dochodów w 2009 r. na poziomie 25 104 077 zł.

Znaczącym źródłem dochodów w budżecie Miasta była subwencja ogólna i jej części: w 2007 r. wpływy wyniosły 32,5 mln zł, natomiast w 2008 r. o 2,72% więcej 33,4 mln. zł, w 2009 r. zaplanowano do realizacji kwotę 37 173 691 zł.

W latach 2007 – 2008 mały wpływ z dotacji na zadania realizowane w drodze porozumienia, ale nie miało to większego wpływu na kondycję finansową miasta, natomiast pozostałe dotacje nie są wykorzystywane jako instrumenty polityki budżetowej, gdyż w całości przeznaczone są na zadania przypisane administracji rządowej (zgodnie z celem), a ich realizację można oceniać jedynie w kategoriach jakościowych. Dochody miasta pozyskane ze sprzedaży majątku miasta, dość znaczące, nie należy traktować jako stałe źródło dochodów miasta, a jedynie jako doraźną formę zasilania budżetu.

Dochody miasta

Instrumentem polityki dochodowej miasta są podatki lokalne, w tym podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek rolny i leśny oraz opłaty lokalne, w tym bardzo istotna opłata targowa. Udział tych dochodów w dochodach miasta wzrósł, w 2009 r. planuje się uzyskać z tego tytułu ponad 22,6 mln. zł. Miasto poprzez system zwolnień podatkowych prowadzi aktywną polityką podatkową mającą na celu zmniejszenie bezrobocia w gminie. Obowiązujące w 2007 r. ulgi i zwolnienia w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców, którzy wybudowali nowe obiekty na działalność produkcyjną lub usługową oraz obowiązujące od 2008 zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, dały w efekcie mniejsze wpływy do budżetu z w/w tytułów, tworząc pozytywne zaplecze dla nowych inwestycji, w tym dla małych i średnich przedsiębiorstw z terenu miasta.

Podatek od nieruchomości jest jednak podstawowym, znaczącym i stałym dochodem miasta gwarantującym stabilność finansową miasta.

Wydatki miasta wg rodzajów i kierunków

W strukturze wydatków miasta zdecydowanie dominują wydatki bieżące których udział w 2007 r. kształtował się na poziomie 79,67% wydatków ogółem, w 2008 r. 82,26%. Planowany jest spadek wydatków bieżących w 2009 r. do poziomu 65,42% wszystkich wydatków budżetowych, co w konsekwencji wpłynie na zwiększenie zdolności do realizacji wydatków majątkowych, w tym głównie wydatków inwestycyjnych. Wysokość wydatków inwestycyjnych w tym okresie zdeterminowana była możliwościami pozyskania środków zewnętrznych oraz realizacją kluczowych inwestycji miejskich takich jak: budowa dróg gminnych, w tym obwodnicy miasta, inwestycje w infrastrukturę, budowa hali sportowej, adaptacja zabytkowej kamienicy na Szkołę Artystyczną, kontynuacja budowy promenady miejskiej, adaptacja, przygotowanie oraz rozbudowa terenów pod inwestycje w Miejskiej Strefie Rozwoju „Techno – Park w Ełku”. Analizując wydatki bieżące miasta według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2006 – 2009 ogólnie dominowały wydatki na oświatę i wychowanie oraz pomoc społeczną.

Analiza wyniku budżetu i zobowiązań miasta w latach 2007 – 2009

W roku 2007 budżet miasta zamykał się nadwyżką budżetową, przy czym nie wzrosło zadłużenie miasta. W 2008 r. wystąpił deficyt budżetu na poziomie 1,1 mln. zł przy zaciągniętym kredycie 2 mln zł. W 2009 r. planowany deficyt budżetowy miasta będzie sfinansowany środkami z emisji obligacji komunalnych na kwotę 33 mln. zł. W badanym okresie wzrosną jednak zobowiązania długoterminowe miasta głównie z tytułu wykupu obligacji komunalnych.

W zobowiązaniach ogółem należy również uwzględnić udzielone poręczenia dla własnych spółek: „Pro-Medica” i PUK w Ełku, których okres obowiązywania kończy się w 2015 r.

4.5. WYNIKI ANKIETY SONDAŻOWEJ PRZYGOTOWANEJ DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA EŁKU

Podstawowym celem ankiety przygotowanej dla mieszkańców Ełku było poznanie opinii społecznej i stopnia społecznej akceptacji dla wypracowanych przez zespół elementów strategii zrównoważonego rozwoju miasta w odniesieniu do trzech grup zagadnień:

1. wizji dalszego rozwoju, czyli oczekiwanego i pożądanego stanu,
2. problemów zrównoważonego rozwoju, czyli aktualnych i najbardziej odczuwanych przez mieszkańców trudności uniemożliwiających dzisiaj osiągnięcie tego stanu,
3. celów rozwoju zrównoważonego, czyli wykazu działań jakie należy podjąć, aby ten stan jak najszybciej osiągnąć.

Celem pośrednim było umożliwienie zespołowi dokonania ewentualnej korekty wypracowanych elementów strategii rozwoju zrównoważonego uwzględniającej wyniki uzyskane w drodze ankietowania.

Badaniom kwestionariuszowym poddano 190 mieszkańców Ełku. Badania przeprowadzono w czerwcu 2007 roku za pośrednictwem różnego szeregu szkół znajdujących się na terenie miasta, witryn internetowych a także pubów, restauracji i innych lokali. Dobór grupy ankietowanych był losowy, natomiast udział w badaniach – anonimowy i dobrowolny.

Informacje o respondentach

Analizując otrzymane ankiety, można zauważyć iż podobnie jak w roku 2002, kiedy to zostały przeprowadzone podobne badania, większość, bo aż (74%) osób wyrażających swoje opinie to kobiety, natomiast mężczyźni to zaledwie (26%) wszystkich respondentów. Mając na uwadze wiek respondentów, najliczniejszą grupę stanowią ankietowani w przedziale wiekowym 35-44 (37%), 45-54 (23%) oraz 25-34 (21%). Najmniej liczną grupę tworzą najstarsi respondenci w wieku 60-64 (1%), a także powyżej 65 roku życia (2%). Znaczna większość (65%) ankietowanych legitymuje się wyższym wykształceniem, (15%) posiada średnie, (6%) zasadnicze zawodowe a zaledwie (1%) niepełne podstawowe. W 2002 roku osoby z wyższym wykształceniem stanowiły (63%), ze średnim (19%), podstawowym (13%) i zawodowym (1%). Została określona również wielkość gospodarstw domowych, w jakich zamieszkują poszczególne osoby. 4 osoby w rodzinie (41%), 3 osoby (18%), 5 (14%),

natomiast 6 (5%) i powyżej 6 (3%). Zapytaliśmy także o sytuację materialną respondentów, która nie uległa znacznej zmianie w grupie osób uznającą ją jako średnią (41%). Dobrą natomiast deklaruje aż (28%), można więc wnioskować że przez ostatnie pięć lat poprawiła się sytuacja materialna znacznej części Ełczan. Duża część osób (13%), uzupełniła rubrykę poniżej średniej, natomiast (3%) i (1%) ankietowanych przyznaje się do złej i bardzo złej sytuacji materialnej. Pozostali oceniają ją jako bardzo dobrą (5%), bądź też powyżej średniej (9%). Wśród respondentów największe reprezentacje znajdują pracownicy umysłowi (47%), uczniowie i studenci (11%), urzędnicy (9%), robotnicy (9%), kadra kierownicza (9%), wolny zawód deklaruje (7%), dalej to emeryci i renciści (4%), bezrobotni (3%) gospodynie domowe (1%). Kolejne pytania to m.in.: czy jestem związany z Ełkiem, czy lubię Ełk a także czy jestem zadowolony z mieszkania w Ełku. Wszystkie odpowiedzi były zdecydowanie pozytywne, każda ponad (80%). Niewiele było negatywnych odpowiedzi, żadna nie przekroczyła poziomu (3%), a osoby które nie miały zdania to odpowiednio (15%), (9%) i (3%).

Sytuacja poszczególnych elementów miasta w opinii respondentów

Respondenci mieli możliwość wyrażenia swojej opinii w 5-stopniowej skali (0 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze) na temat poszczególnych elementów dotyczących miasta Ełku. Pytania które zostały zamieszczone w ankiecie miały charakter zróżnicowany. Od pytań ogólnych, typu wiek, wykształcenie, ilość osób w rodzinie, poprzez bardziej szczegółowe, mające na celu określenie znajomości miasta i jego problemów. Zostały opracowane i przedstawione mieszkańcom także pytania otwarte, dawały one możliwość wypowiedzi ankietowanym na tematy dla nich istotne.

W dokumencie tym zostały przedstawione wyniki przeprowadzonych badań, uwzględniając również te z 2002. Poprzez porównanie obu ankiet, mamy ogólny pogląd na temat wyrażanych opinii wszystkich ankietowanych. Mając na uwadze zmiany jakie zaszły w ostatnich pięciu latach, kładąc szczególny nacisk na te obszary które wymagają znacznej poprawy i szybkiej ingerencji władz samorządowych.

Tabela poniżej przedstawia informacje na temat ogólnej sytuacji wybranych elementów miasta. Respondenci po raz kolejny pozytywnie ocenili ogólny wygląd i estetykę terenów Ełku. W roku 2002 i 2007 były to porównywalnie wysokie oceny, rzędu (3,58) i (3,62). Następnie stan środowiska naturalnego, jako jeden z najważniejszych elementów stanowiących o atrakcyjności regionu (3,42) i (3,47). Na kolejnych miejscach znalazły się edukacja (3,45) oraz komunikacja miejska (3,20). Niestety

powodem niezadowolenia mieszkańców znów jest bezpieczeństwo socjalne (2,61), a także wciąż krytykowany lokalny rynek pracy (1,93).

Tabela 18.

Jak Pan/Pani określi stan, sytuację wybranych elementów na terenie Ełku?	2002	2007
Ogólny wygląd, estetyka miasta	3,58	3,62
Stan środowiska naturalnego	3,42	3,47
Handel i usługi	3,41	3,15
Oferta w dziedzinie edukacji	3,3	3,45
Komunikacja miejska	3,23	3,20
Układ komunikacyjny, przejezdność	2,95	2,85
Oferta w dziedzinie kultury	2,92	3,03
Poziom opieki zdrowotnej	2,72	2,86
Poczucie bezpieczeństwa publicznego	2,67	2,91
Stan nawierzchni ulic i chodników	2,52	2,03
Inna infrastruktura techniczna	2,52	2,65
Bezpieczeństwo socjalne	2,2	2,61
Miejsca (rynek) pracy	1,48	1,93

Biorąc pod uwagę rangę poszczególnych celów mających przyczynić się do szybszego rozwoju Ełku, ankietowani dużą uwagę poświęcili wykorzystaniu walorów przyrodniczych miasta (4,34), rozwojowi turystyki opartych na walorach przyrodniczych i czystym środowisku (4,31), jak również stosowaniu polityki sprzyjającej inwestycjom i tworzeniu nowych miejsc pracy (4,30).

Tabela 19.

Jak Pan/Pani określi rangę poszczególnych celów rozwoju Ełku?	
Likwidacja zagrożeń środowiska naturalnego	4,05
Wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta	4,34
Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców	3,84
Podniesienie poziomu estetyki i harmonii architektury	4,00
Poprawa układu komunikacyjnego miasta	3,98
Uzyskanie pełnej infrastruktury technicznej	3,84
Informacja o mieście i promocja miasta	4,05
Polityka sprzyjająca inwestycjom i tworzeniu nowych miejsc pracy	4,30
Rozwój turystyki oparty na walorach przyrodniczych i czystym środowisku	4,31
Rozwój sektora usług i produkcja towarów oparta na wykorzystaniu lokalnych zasobów (runo leśne, żwir, piasek).	3,82
Pobudzenie aktywności społecznej	3,80
Bogata oferta edukacyjna, informacyjna i kulturalna dla mieszkańców Ełku	4,08
Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców	4,03
Ełk miastem bezpiecznym	4,20

Dwa następne zestawienia dotyczą oceny stanu środowiska naturalnego Ełku, a także zagrożeń związanych z jego zanieczyszczeniem. Podobnie jak w poprzednim badaniu odpowiedzi respondentów były podzielone. Jednak ogólną ocenę poszczególnych elementów środowiska, można uznać za pozytywną. Najwyżej oceniono w 2002 roku stan zieleni(3,6), natomiast teraz czystość powietrza (3,65).

Tabela 20.

Jak Pan/Pani określi stan elementów środowiska naturalnego Ełku?	2002	2007
Stan zieleni w mieście	3,6	3,57
Czystość powietrza	3,42	3,65
Czystość jeziora i rzeki Ełk	3,05	3,05
Czystość gleby	2,51	3,26

Za największe zagrożenie dla środowiska Ełku w pięciostopniowej skali, mieszkańcy uznali odpady i śmieci (3,57) oraz zanieczyszczenie powietrza spalinami ze źródeł komunikacyjnych (3,44).

Tabela 21.

Jakie objawy zanieczyszczenia środowiska Ełku uważa Pan(i) za zagrożenia?	2002	2007
Odpady, śmieci	3,46	3,57
Spaliny komunikacyjne	3,42	3,44
Hałas	3,03	3,16
Zanieczyszczone jezioro i rzeka	3,01	3,16
Emisja pyłów i gazów	2,98	3,00

Ocena zmian, jakie nastąpiły w ostatnich latach

W opinii większości ankietowanych warunki życia Ełczan w ostatnich pięciu, a uwzględniając poprzednie badania w ostatnich dziesięciu latach, znacznie się poprawiły. Jednak nadal pozostaje spora grupa mieszkańców, która uznała iż warunki życia nie zmieniły się, a nawet pogorszyły się w znacznym stopniu.

Respondenci mając do dyspozycji pięciostopniową skalę ocen (0 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze) wyrażali swoje opinie na temat zmian jakie zaszły na terenie Ełku. Najlepiej postrzegany jest stale rozwijający się handel (4,01) i dostępność usług (3,58). Powyżej 3,0 zostały ocenione podobnie jak w 2002 takie elementy jak: czystość ulic i placów (3,27), oświetlenie ulic (3,42), miejsca gdzie można spędzić czas wolny (3,33), możliwość uprawiania sportu lub rekreacji (3,10), funkcjonowanie komunikacji miejskiej (3,15). Słabe noty, bo poniżej 3,0 uzyskiwały m.in.: miejsca zabaw dla dzieci i młodzieży (2,57), stan nawierzchni ulic (2,27), a także ochrona majątku i bezpieczeństwa mieszkańców (2,91). Na uwagę zasługują dwa zmieniające się elementy. Pierwszy z nich to pomoc społeczna dla najbiedniejszych grup mieszkańców która w 2002 osiągnęła (1,99), a w 2007 (2,68) i możliwość korzystania z bibliotek, pięć lat temu (2,72), natomiast obecnie (3,68).

Tabela 22.

Czy w ostatnich 5 latach warunki zamieszkiwania w Ełku zmieniły się, biorąc pod uwagę poszczególne elementy?	2002	2007
Możliwość robienia codziennych zakupów	4,12	4,01
Ilość i różnorodność punktów usługowych	3,7	3,58
Czystość ulic i placów	3,34	3,27
Oświetlenie ulic	3,34	3,42
Możliwość uprawiania sportu lub rekreacji	3,18	3,10
Miejsca, gdzie można spędzić czas wolny	3,13	3,33
Wywóz śmieci, uprzątnięcie śmietników	3,13	3,07
Funkcjonowanie komunikacji miejskiej	3,1	3,15
Miejsca zabaw dla dzieci i młodzieży	3	2,57

Czy w ostatnich 5 latach warunki zamieszkiwania w Ełku zmieniły się, biorąc pod uwagę poszczególne elementy?	2002	2007
Stan nawierzchni ulic	2,97	2,27
Możliwość korzystania z bibliotek	2,97	3,68
Dostęp do usług służby zdrowia	2,72	2,98
Warunki nauki i wyposażenia szkół	2,71	3,22
Ochrona majątku i bezpieczeństwa mieszkańców	2,52	2,91
Pomoc społeczna dla najbiedniejszych grup mieszkańców	1,99	2,68

Wśród wybranych elementów środowiska naturalnego Ełku, których zmiany oceniali respondenci, wszystkie uzyskały wyższe noty od tych z czerwca 2002 roku. A więc można rozpatrywać je w kategoriach nieznacznej poprawy. Mieszkańcy najlepiej postrzegają stan zieleni komunalnej (3,50) i czystość lokalnych akwenów wodnych (3,26). Najniżej oceno poziom hałasu (2,58) oraz czystości gleby (2,89).

Tabela 23.

Czy w ostatnich 5 latach zmienił się stan elementów środowiska Ełku?	2002	2007
Czystość lokalnych akwenów wodnych	3,2	3,26
Stan zieleni komunalnej	3,43	3,50
Stan lasów	2,6	3,13
Czystość powietrza	2,58	3,11
Poziom hałasu	2,29	2,58
Czystość gleby	1,94	2,89

Poziom zadowolenia ze spełnianych przez miasto funkcji

Dokonując w skali pięciostopniowej wskazań stopnia zadowolenia ze spełnianych przez miasto funkcji respondenci pozytywnie ocenili (powyżej 3) 9 na 16 zaproponowanych obszarów m.in.: miejsce zamieszkania (3,85), jakość środowiska (3,70), warunki mieszkaniowe (3,56), stan szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego (3,49), stan szkolnictwa średniego (3,41). Nieco poniżej 3 oceniono stan szkolnictwa wyższego (2,98), ze stanu porządku i ładu społecznego (2,98), ochrony zdrowia (2,93), rekreacji (2,86), sportu (2,79), z funkcjonowania władz samorządowych (2,77).

Porównując z danymi z 2002 można stwierdzić iż ogólne zadowolenie mieszkańców uległo poprawie w większości z prezentowanych elementów.

Tabela 24.

Jak Pan/Pani określi swój stopień zadowolenia?	2002	2007
Z miasta jako miejsca zamieszkania	3,49	3,85
Z miasta jako miejsca pracy	2,58	3,10
Z warunków mieszkaniowych	3,16	3,56
Z jakości środowiska	3,25	3,70
Z ochrony zdrowia	2,45	2,93
Ze stanu szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego	2,83	3,49
Ze stanu szkolnictwa średniego	2,96	3,41
Ze stanu szkolnictwa wyższego	brak	2,98
Ze stanu kultury	2,61	3,11
Ze stanu sportu	2,7	2,79
Ze stanu rekreacji		2,86
Z poziomu bezpieczeństwa	2,33	2,93
Z funkcjonowania władz samorządowych	2,35	2,77
Z dostępu do informacji dotyczących miasta	2,42	3,16
Ze stanu porządku i ładu przestrzennego	2,36	2,98
Z braku uciążliwości podmiotów gospodarczych dla środowiska i zdrowia mieszkańców	2,33	3,02

Cele rozwoju w opinii respondentów

Dokonując w skali pięciostopniowej oceny zaproponowanych celów rozwoju Ełku respondenci poparli wszystkie propozycje zespołu konstruującego strategię. Największą aprobatę powyżej 4 uzyskały: pozyskiwanie środków zewnętrznych (np. z Unii Europejskiej) na realizację strategii rozwoju gospodarczego (4,48), tworzenie warunków do rozwoju turystyki weekendowej, przyrodniczej i kwalifikowanej (4,32), polityka sprzyjająca inwestycjom i tworzeniu nowych miejsc pracy (4,55), bezpieczeństwo miasta (4,49), rozwój turystyki oparty na walorach przyrodniczych i czystym środowisku (4,40), poprawa stanu sieci komunikacyjnej wokół miasta (ubieganie się o pomoc z budżetu państwa) (4,20), powiązanie ulg podatkowych z tworzeniem miejsc pracy (4,17), dobre zarządzanie w samorządzie (4,13), przygotowanie młodzieży do podejmowania samodzielnej działalności gospodarczej i edukacja odpowiadająca na potrzeby rynku (4,11). Poniżej 4 ankietowani ocenili wydzielenie i przygotowanie terenów pod inwestycje (dzielnice przemysłowe) (3,82), promocję lokalnych przedsiębiorstw (foldery, wspólne stoiska na targach) (3,76), wprowadzenie na rynek tzw. markowych produktów (3,44).

Tabela 25.

Jak Pan/Pani określi rangę poszczególnych celów rozwoju Ełku?	
Pozyskiwanie środków zewnętrznych (np. z Unii Europejskiej) na realizację strategii rozwoju gospodarczego	4,48
Tworzenie warunków do rozwoju turystyki weekendowej, przyrodniczej i kwalifikowanej	4,32
Poprawa stanu sieci komunikacyjnej wokół miasta (ubieganie się o pomoc z budżetu państwa)	4,20
Powiązanie ulg podatkowych z tworzeniem miejsc pracy	4,17
Dobre zarządzanie w samorządzie	4,13
Przygotowanie młodzieży do podejmowania samodzielnej działalności gospodarczej i edukacja odpowiadająca na potrzeby rynku	4,11
Wspieranie rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego i sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)	4,01
Wydzielenie i przygotowanie terenów pod inwestycje (dzielnice przemysłowe)	3,82
Promocja lokalnych przedsiębiorstw (foldery, wspólne stoiska na targach)	3,76
Wprowadzenie na rynek tzw. markowych produktów	3,44

Dokonana w pięciostopniowej skali ocena celów społecznych wskazuje aprobatę dla wszystkich zaproponowanych postulatów (wyniki 3,91-4,35). Najwyższą rangę uzyskały: przygotowanie i popularyzacja oferty wakacyjnej i promującej miasto: imprezy kulturalne, amfiteatr, zielone szkoły w czasie wakacji i ferii (4,35), ograniczenie ruchu kołowego w centrum miasta, obwodnica miasta (4,31), usprawnienie opieki lekarskiej (4,31), podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście poprzez nasilenie działań prewencyjnych i profilaktycznych (4,28), bogata oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna (4,28), dobre wyposażenie, przyjazne, powszechne przedszkola, żłobki, szkoły (4,18).

Tabela 26.

Jak Pan/Pani określi rangę poszczególnych celów społecznych rozwoju Ełku?	2002	2007
Aktywna społeczność lokalna kształtująca życie i rozwój miasta	3,9	3,91
Dobrze wyposażone, przyjazne, powszechne przedszkola, żłobki, szkoły	4,33	4,18
Usprawnienie opieki lekarskiej	4,47	4,31
Propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia	4,13	3,98
Rozwój profilaktyki i pomocy specjalistycznej	4,15	4,05
Bogata oferta kulturalna i sportowo-rekreacyjna	4,01	4,28
Oferty wakacyjne i promujące miasto: imprezy kulturalne, amfiteatr, zielone szkoły w czasie wakacji i ferii	4,23	4,35
Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście poprzez nasilenie działań prewencyjnych i profilaktycznych	4,31	4,28
Ograniczenie ruchu kołowego w centrum miasta, obwodnica miasta	4,15	4,31

W zapytaniu, odnośnie określenia ważności poszczególnych celów środowiskowych, respondenci udzielili następujących odpowiedzi: za najważniejsze, podobnie jak w czerwcu 2002, uznali tworzenie warunków do rozwoju rekreacji i turystyki weekendowej, przyrodniczej i kwalifikowanej (4,41), zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych (4,40), rozbudowa infrastruktury technicznej likwidującej zagrożenia środowiska (obwodnica, system kanalizacji deszczowej i sanitarnej, sieć ciepłownicza itp.) (4,38), kompleksowy system gospodarki odpadami (4,28). Nieznacznie poniżej (4,20) oceniono eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu (4,17) oraz współpraca

z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony wód rzeki Ełk (4,16). Najniżej sklasyfikowano, wdrożenie programu edukacji ekologicznej (3,85), ukształtowanie prośrodowiskowej postawy mieszkańców miasta (3,84), a także utworzenie rzetelnego systemu informacji ekologicznej.

Tabela 27.

Jak Pan/Pani określi rangę poszczególnych celów środowiskowych rozwoju Ełku?	2002	2007
Kompleksowy system gospodarki odpadami	4,34	4,28
Rozbudowa infrastruktury technicznej likwidującej zagrożenia środowiska (obwodnica, system kanalizacji deszczowej i sanitarnej, sieć ciepłownicza itp.)	4,37	4,38
Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu	4,27	4,17
Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony wód rzeki Ełk	4,11	4,16
Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	4,36	4,40
Tworzenie warunków do rozwoju rekreacji i turystyki weekendowej, przyrodniczej i kwalifikowanej	4,28	4,41
Tworzenie warunków do rozwoju przetwórstwa żywności	4,06	3,89
Ukształtowanie prośrodowiskowej postawy mieszkańców miasta	3,91	3,84
Wdrożenie programu edukacji ekologicznej	3,93	3,85
Utworzenie rzetelnego systemu informacji ekologicznej	3,77	3,78
Wspieranie proekologicznych działań szkół	3,91	3,98

Dokonując w skali pięciostopniowej (0 – bardzo źle, 5 – bardzo dobrze) oceny poziomu akceptacji prezentowanych postulatów dotyczących rozwoju infrastruktury Ełku, ankietowani udzielili poparcia w zasadzie wszystkim przedstawionym projektom (11 na 13 uzyskało notę powyżej 4). Za kluczowe w tej kategorii uznano: poprawę stanu nawierzchni ulic i usprawnienie organizacji ruchu (4,49), poprawa stanu chodników, wydzielenie ścieżek rowerowych, tras konnych w mieście i okolicy (4,44), modernizacja układu komunikacyjnego z budową obwodnic (4,31), Budowa parkingów (także wielopoziomowych) i zatok postojowych (4,33). Za najmniej istotne ankietowani uznali podobnie jak w roku 2002 uwzględnianie warunków klimatycznych i krajobrazowych w budownictwie (3,97) oraz sieć informacji o komunikacji, obiektach i życiu miasta (3,84).

Tabela 28.

Jak Pan/Pani określi rangę poszczególnych celów infrastrukturalnych rozwoju Elku?	2002	2007
Dostosowanie miejscowych planów zabudowy i infrastruktury do potrzeb mieszkańców	4,18	4,12
Uwzględnianie warunków klimatycznych i krajobrazowych w budownictwie	4	3,97
Uwzględnienie zieleni wewnątrzsiedlowej, placów zabaw, miejsc rekreacji	4,35	4,28
Modernizacja układu komunikacyjnego z budową obwodnic	4,24	4,31
Poprawa stanu nawierzchni ulic i usprawnienie organizacji ruchu	4,44	4,49
Poprawa stanu chodników, wydzielenie ścieżek rowerowych, tras konnych w mieście i okolicy	4,46	4,44
Budowa parkingów (także wielopoziomowych) i zatok postojowych	4,18	4,33
Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg i ulic	4,24	4,24
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej i wodociągowej	4,22	4,25
Uzupełnienie sieci ciepłowniczej	4,01	4,02
Oświetlenie ulic i ciągów komunikacyjnych	4,17	4,22
Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się niepełnosprawnym.	4,36	4,19
Sieć informacji o komunikacji, obiektach i życiu miasta	3,88	3,84

Pytania otwarte

24 - Gdyby od Pani/Pana zależały decyzje dotyczące miasta Ełku, to co Pani/Pan uznałaby/uznał za najpilniejsze (pierwszoplanowe) dla Ełku?

➤ Ład Gospodarczy:

rozwój bazy hotelowej, budowa obwodnicy, pozyskiwanie środków z funduszy UE na szybszy rozwój miasta, tworzenie nowych miejsc pracy, przeciwdziałanie bezrobociu, pozyskiwanie nowych inwestorów, atrakcyjne miejsca pracy dla młodzieży, poprawa warunków lokalowych, rozwój gospodarczy, rozwój istniejących zakładów pracy, rozwój agroturystyki, wyciąg wodny na jeziorze ełckim, budowa portu, zmniejszenie czynszu w lokalach przeznaczonych na usługi, budowa starówki.

➤ Ład Społeczny:

ograniczenie ruchu kołowego na ul. Wojska Polskiego i Sikorskiego, budowa ścieżek rowerowych, zmiana mentalności urzędników (większe zaangażowanie), poprawa bezpieczeństwa (szczególnie duże osiedla), rozbudowa bazy sportowej, poprawa bezpieczeństwa na ulicach miasta (większa ilość sygnalizacji świetlnej), podwyższenie płac, poprawa bezpieczeństwa plaż (strzeżone plaże), polepszenie stanu komunikacji miejskiej, inwestycje w służbę zdrowia, renowacja kina/ budowa nowego kina (multikino), lepsze oznakowanie ulic, większa ilość imprez kulturalnych, powstanie uniwersytetu medycznego, utworzenie nocnej linii autobusowej, rozbudowa kanalizacji na osiedlu Grunwaldzkim, wyprowadzenie ruchu TIR-rów na obrzeże miasta, budowa schroniska dla zwierząt, rozwiązanie problemu z pozostawianymi odchodami zwierząt na chodnikach i trawnikach, zwiększenie funduszy na poprawę oświetlenia miejskiego, remont/budowa nowej hali sportowej, przebudowa ulic, poprawa jakości szkolnictwa (szczególnie wyższego, rozwój nowych kierunków kształcenia), rozbudowa monitoringu miejskiego, zwiększenie wynagrodzenia dla lekarzy pielęgniarek, otwarcie szkoły artystycznej.

➤ Ład Środowiskowy:

zwiększone inwestycje na ochronę środowiska i turystykę, segregacja śmieci, wzmożona promocja miasta, zagospodarowanie jeziora ełckiego, modernizacja wysypiska śmieci w Siedliskach, poprawa czystości miasta, zwiększenie ilości koszy na śmieci i kontenerów, połączenie jeziora ełckiego z wielkimi jeziorami mazurskimi, nie uregulowana gospodarka odpadami, częstsze sprzątanie miasta, poprawa zieleni miejskiej, lepsze wykorzystanie warunków naturalnych.

➤ **Ład Przestrzenny:**

budowa obwodnicy, budowa parkingów i miejsc postojowych, poszerzenie granic miasta, przebudowa ul. Armii Krajowej (deptak), renowacja starej zabudowy miasta, odbudowa i zagospodarowanie zamku krzyżackiego, remont ulic i chodników, rozbudowa infrastruktury technicznej, przebudowa ul. Sikorskiego, nowe place zabaw, boiska i parki, dokończenie promenady dookoła jeziora ełckiego, adaptacja nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, przebudowa dworca kolejowego i autobusowego, poprawa elewacji budynków, budowa amfiteatru, przebudowa stadionu miejskiego/ budowa nowego, uporządkowanie i zagospodarowanie terenów po byłym szpitalu miejskim, lepsze zagospodarowania przestrzeni na osiedlu Konieczki.

25 - Proszę wymienić trzy główne problemy, z którymi boryka się miasto?

Brak pomysłu na rozwój lokalnej przedsiębiorczości, alkoholizm, wykluczenie społeczne, brak pomysłów na promocję miasta, brak perspektyw dla młodych osób, wandalizm, uzależnienia wśród młodzieży (narkomania), zbyt mała liczba przedszkoli, emigracja zarobkowa młodych, patologie społeczne, kłoszardzi w centrum miasta, ubóstwo, zanieczyszczone jezioro ełckie, hałas, pijaństwo, zakorkowane ulice centrum miasta, rozboje, zapadające się studzienki kanalizacyjne, wulgarne zachowania młodocianych, problem z mniejszością romską, problem z młodzieżą z dużych blokowisk, brak planu zagospodarowania architektonicznego miasta, zbyt mała ilość lekarzy specjalistów, zbyt mało miejsc do rodzinnego spędzania wolnego czasu, niedostateczna liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, mała liczba patroli policji i straży miejskiej, najwyższe ceny paliw,

26 - Proszę wymienić trzy najważniejsze cele, jakie powinna postawić sobie do realizacji społeczność miasta Ełku?

większa identyfikacja poszczególnych obywateli z miastem, wytyczenie kierunku rozwoju gospodarczego, zrównoważony rozwój, stworzenie i wypromowanie lokalnego produktu, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, rozwój wolontariatu, pobudzanie świadomości ekologicznej, budowa zakładu utylizacji odpadów, prywatne linie komunikacji miejskiej, budowa profesjonalnego Ełckiego Domu Kultury, tworzenie organizacji pozarządowych, „tanie mieszkalnictwo”, pomoc ubogim rodzinom, Ełk – miastem przyjaznym i bezpiecznym, wybudowanie chodnika do szpitala na Barankach, lepsze zaopatrzenie biblioteki miejskiej,

27 - Proszę wymienić trzy najważniejsze atuty miasta?

położenie geograficzne, środowisko naturalne, jezioro ełckie i rzeka Ełk, SSSE podstrefa Ełk, Centrum Edukacji Ekologicznej, promenada nad jeziorem, rozwój bazy usługowej, zagospodarowanie zieleni miejskiej, czyste ulice, pływalnia miejska, zabytkowe obiekty, wyższe uczelnie, rozwój lokalnej przedsiębiorczości, stacja uzdatniania wody, Ełckie Centrum Kultury, szpitale, rozwijająca się infrastruktura, potencjał ludzki, obecny Prezydent Ełku, pozyskiwanie środków z UE i przeznaczanie ich na dalszy rozwój miasta,

28 - Proszę wymienić trzy największe słabości miasta?

brudne osiedla, brak perspektyw dla młodzieży, brak spójnej architektury miasta, słaba komunikacja (PKP, MZK, PKS), brak aktywności społecznej, mała różnorodność ofert dla turystów, bezrobocie.

5. SYNTETYCZNA OCENA UWARUNKOWAŃ I PROBLEMÓW ROZWOJU MIASTA

EŁK

Przeprowadzona analiza dotychczasowych przemian społeczno – gospodarczych Ełku oraz uwarunkowań dalszego jego rozwoju umożliwia zidentyfikowanie kluczowych szans i zagrożeń rozwoju, tkwiących w otoczeniu, czyli zjawisk, zdarzeń tendencji i procesów mogących mieć pozytywny lub negatywny wpływ na dalszy rozwój miasta oraz silnych i słabych stron miasta wynikających z obecnej sytuacji w sferze społeczno – gospodarczej i funkcjonalno – przestrzennej. Możliwe to jest dzięki przeprowadzeniu analizy SWOT, która obejmuje analizę zewnętrzną (szanse i zagrożenia), czyli analizę tych obszarów na zewnątrz miasta, które wpływają na jego funkcjonowanie a nad którymi nie ma kontroli oraz analizę wewnętrzną (mocne i słabe strony), czyli analizę obecnego potencjału, prowadzonej działalności i możliwości rozwojowych.

Analizę SWOT oraz syntetyczną ocenę problemów przeprowadzono na I warsztatach strategicznych aktualizujących w ramach aktualizacji dokumentów rozwojowych Miasta Ełku. Merytoryczną rolę odegrali liderzy lokalni, włączeni do zespołu planowania strategicznego na podstawie ich reprezentatywności, posiadanego doświadczenia oraz wiedzy w określonym zakresie. Warsztaty prowadzone były przez moderatorów – pracowników Wydziału Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku, którzy kierowali dyskusją, porządkowali i strukturalizowali wypowiedzi, oraz utrwalali wyniki dyskusji.

Zasadniczymi etapami warsztatów były:

Analiza problemów – mająca na celu:

1. identyfikację najważniejszych problemów powiatu, tzn.: stanów negatywnych, istotnych i powszechnych,
2. ustalenie związków przyczynowo-skutkowych między problemami.

Analiza SWOT – mająca na celu:

1. określenie czynników sprzyjających rozwojowi miasta, na których należy oprzeć rozwój miasta, czyli silne strony miasta oraz szanse pojawiające się w jego otoczeniu teraz i potencjalnie w przyszłości
2. określenie słabych stron miasta które należałoby naprawić, zrealizować i podjąć w tym kierunku działania, a także zagrożenia mające negatywny wpływ na dalszy rozwój miasta.

Analizę SWOT Miasta Ełk oraz identyfikację problemów przeprowadzono w układzie czterech łańcuchów, rozpatrując: łańcuch gospodarczy, łańcuch przestrzenny, łańcuch społeczny oraz łańcuch ekologiczny.

5.1. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY

ŁAD GOSPODARCZY

1. Brak zintegrowanej bazy przedsiębiorstw i instytucji okołobiznesowych.
2. Niedobór terenów inwestycyjnych z pełną infrastrukturą.
3. Brak wspólnej oferty inwestycyjnej.
4. Słabo rozbudowana infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.
5. Słaba infrastruktura drogowa oraz kolejowa.
6. Próby likwidacji połączeń kolejowych w regionie.
7. Brak lotniska lokalnego w mieście Ełk.
8. Brak instytucji rozwoju lokalnego łączącego partnerów gospodarczych, społecznych i publicznych.
9. Niewystarczająca ilość wykwalifikowanych specjalistów (kształcenie zawodowe).
10. Bardzo słabo rozwijająca się baza noclegowa oraz gastronomiczna.
11. Brak zintegrowanego całorocznego kalendarza imprez turystycznych.
12. Słabo zagospodarowane Jezioro Ełckie.
13. Brak w Mieście Ełk wyższej uczelni technicznej.
14. Niezagospodarowane szlaki turystyczne rowerowe, wodne, konne, piesze.
15. Brak zintegrowanego turystycznego wielojęzycznego elektronicznego portalu informacyjnego.
16. Mało obiektów sportowych i rekreacyjnych o wysokim standardzie.
17. Mało innowacyjne przedsiębiorstwa oraz mała świadomość i wiedza przedsiębiorców w tym temacie.
18. Słaba współpraca uczelni wyższych z partnerami publicznymi i gospodarczymi w zakresie wdrażania i wprowadzania nowych innowacyjnych technologii.
19. Brak produktów typowo lokalnych.
20. Brak programu produktów markowych.
21. Niedostosowanie kadry pracowniczej do warunków i potrzeb rynku pracy.
22. Niewykorzystanie możliwości rozwoju turystyki.

ŁAD SPOŁECZNY

1. Niewystarczający poziom opieki zdrowotnej oraz słaba dostępność do usług.
2. Niska stopa życia części mieszkańców.
3. Starzenie się społeczeństwa.
4. Niedostateczna opieka społeczna.
5. Emigracja ludzi młodych i wykształconych.
6. Duża ilość wypadków drogowych.
7. Słabo rozwinięty monitoring Miasta Elku.
8. Słabo rozwinięte szkolnictwo zawodowe oraz słaba promocja.
9. Mało przedszkoli oraz dobrze wyposażonych szkół.
10. Słaba pomoc dydaktyczna.
11. Słabo rozwinięte szkolnictwo wyższe w mieście, mała różnorodność kierunków.
12. Brak obsługi elektronicznej klientów w instytucjach publicznych.
13. Niedobór parkingów w mieście.
14. Niewystarczający poziom infrastruktury sportowo – kulturalnej.
15. Wysokie bezrobocie, mało miejsc pracy.
16. Kwalifikacje zawodowe nie przystosowane do potrzeb rynku pracy.
17. Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i komunalnych.
18. Brak miejsca dziennego pobytu dla ludzi starszych.
19. Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.
20. Niezagospodarowane osiedla mieszkaniowe, brak placów zabaw dla dzieci na wielu osiedlach.
21. Słabo rozwinięta baza sportowa i turystyczna.
22. Brak zintegrowanej oferty turystycznej.
23. Brak amfiteatru w Elku.
24. Uboga oferta spędzania wolnego czasu.
25. Występowanie patologii społecznych.
26. Niewystarczająca subwencja oświatowa na działalność edukacyjną.
27. Niewykorzystane możliwości w zakresie wypoczynku i turystyki.

ŁAD PRZESTRZENNY

1. Zły, niewydolny układ komunikacyjny.
2. Niedokończona budowa obwodnicy w Mieście Ełk.
3. Zły stan nawierzchni dróg i chodników.
4. Słaby stan techniczny obiektów drogowych.
5. Niewystarczająca ilość parkingów.
6. Niewystarczający poziom infrastruktury technicznej.
7. Niezagospodarowane i nieoznaczone ścieżki rowerowe, wodne i piesze.
8. Zaniedbane budynki zabytkowe, brak dla niektórych z nich dokumentacji technicznej.
9. Za mało środków finansowych na współfinansowanie rewitalizacji miasta.
10. Niezagospodarowany zamek na wyspie.
11. Niska estetyka części miasta i obiektów.
12. Mało zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg i obiektów, brak terenów zieleni na nowych osiedlach.
13. Nie uwzględnianie wolnych przestrzeni od zabudowy nad Jeziorem Ełckim (korytarze ekologiczne, zieleń ochronna),
14. Nie uwzględnianie nawiązań nowej zabudowy do pierwotnego układu zabudowy.
15. Mało terenów inwestycyjnych z pełnym uzbrojeniem, wyczerpujące się dotychczasowe zasoby.
16. Słaba współpraca pomiędzy samorządami.
17. Niedokończona promenada wokół Jeziora Ełckiego, duża część jeziora niezagospodarowana.
18. Brak lotniska lokalnego.
19. Bardzo słabo wspierane przez Państwo formy budownictwa socjalnego oraz komunalnego.
20. Wyczerpujące się tereny w Mieście Ełk pod inwestycje oraz mieszkalnictwo.

ŁAD ŚRODOWISKOWY

1. Brak zakładu unieszkodliwiania odpadów.
2. Brak selektywnej zbiórki odpadów na terenie Miasta Ełku.
3. Wysypisko śmieci nie spełniające wymogów UE, perspektywa zamknięcia na terenie miasta wysypiska.
4. Rekultywacja istniejącego wysypiska odpadów w latach 2010 – 2014.
5. Występowanie dzikich wysypisk śmieci.
6. Eliminacja opakowań foliowych od producentów.
7. Zanieczyszczanie jezior i rzek.
8. Słabo rozwinięta edukacja ekologiczna społeczeństwa.
9. Brak uzbrojenia w separatory od substancji ropopochodnych wszystkich wylotów.
10. Niepełne uzbrojenie miasta w kanalizację deszczową, brak pełnego podczyszczania wód deszczowych.
11. Nieskanalizowana i niezwodociągowana część Miasta Ełk.
12. Brak programu ochrony rzeki Ełk, Legi oraz innych.
13. Mały udział zieleni miejskiej w ogólnej powierzchni miasta.
14. Występowanie „niskiej emisji” spowodowana pracą nisko sprawnych kotłów i słabo jakościowo paliw.
15. Zanieczyszczenia pochodzące z ruchu pojazdów.
16. Hałas zwłaszcza przy głównych ulicach.

5.2. ANALIZA SWOT

ŁAD GOSPODARCZY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atrakcyjność położenia. 2. Dobra jakość środowiska naturalnego. 3. Bliskość granic. 4. Duży potencjał turystyczny miasta. 5. Istnienie Izby Gospodarczej zrzeszającej średnich przedsiębiorców. 6. Własna baza surowcowa. 7. Duży potencjał gospodarczy miasta. 8. Istnienie wyższych uczelni i sieci szkół. 9. Wykwalifikowana kadra. 10. Prężnie działający III Sektor. 11. Istnienie podstrefy ekonomicznej. 12. Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych („TECHNO- PARK”). 13. Posiadanie programów rozwoju oraz rewitalizacji miasta Ełk . 14. Rozpoczęcie zagospodarowania Jeziora Ełckiego. 15. Duża ilość firm budowlanych. 16. Nowoczesna oczyszczalnia ścieków i stacja uzdatniania wody. 17. Bezpieczny region dla inwestorów i turystów. 18. Istnienie różnego szczebla urzędów na terenie miasta.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak zintegrowanej oferty inwestycyjnej i turystycznej. 2. Słaba infrastruktura turystyczna. 3. Słabo zagospodarowane szlaki turystyczne. 4. Mało obiektów rekreacyjnych i sportowych. 5. Słaba infrastruktura techniczna. 6. Słaba jakość szlaków komunikacyjnych. 7. Zubożenie społeczeństwa. 8. Miasto słabo z informatyzowane. 9. Niewielka ilość zabytków zachowanych i odrestaurowanych. 10. Mało innowacyjnych przedsiębiorstw. 11. Słaba współpraca przedsiębiorców. 12. Mała ilość firm doradczych dla przedsiębiorców. 13. Brak instytucji rozwoju łączących partnerów społecznych, gospodarczych i publicznych. 14. Niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowy okres programowania UE 2007- 2013. 2. Duża ilość zaplanowanych inwestycji miejskich do współfinansowania ze środków zewnętrznych. 3. Międzynarodowa współpraca z państwami ościennymi. 4. Ponadlokalne znaczenie miasta. 5. Wzmocnienie promocji miasta przez region. 6. Poszerzenie granic miasta. 7. Gospodarcze wykorzystanie walorów turystycznych Ełku. 8. Istnienie Subregionu EGO. 9. Upowszechnienie zdrowego trybu życia. 10. Rozwój oraz promocja regionalnych i lokalnych produktów. 11. Program wspierania MŚP. 12. Budowa połączenia wodnego z Wielkimi Jeziorami. 13. Rozbudowa obwodnicy. 14. Wykorzystanie transportu kolejowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilność przepisów prawnych. 2. Nadmierny fiskalizm Państwa. 3. Utrata pozycji w województwie, jako ośrodka ponadlokalnego. 4. Opóźniony okres aplikowania o środki unijne. 5. Emigracja wykwalifikowanej siły roboczej. 6. Mało terenów inwestycyjnych. 7. Brak preferencyjnych kredytów dla MŚP. 8. Utrata pozycji Ełku poprzez szybszy rozwój miast położonych wokół Wielkich Jezior Mazurskich. 9. Zamknięcie połączeń kolejowych.

ŁAD SPOŁECZNY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże zaplecze usług medycznych (kadra, obiekty, sprzęt specjalistyczny). 2. Lotnisko dla potrzeb ratownictwa (szpital wojskowy). 3. Dobra praca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo (policja, straż pożarna, straż miejska). 4. Wysoki poziom usług edukacyjnych (baza, wykształcona kadra, programy edukacyjne). 5. Funkcjonowanie uczelni wyższych (rozwój lokalnej kadry naukowej). 6. Dobry poziom usług kulturalnych i czytelniczych. 7. Rosnący poziom świadomości społeczeństwa w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego trybu życia. 8. Aktywność mieszkańców w zakresie sportu, turystyki i rekreacji. 9. Istnienie bazy sportowo- rekreacyjnej (ECK, basen, hala sportowa, stadion miejski, MOSiR, MOS, EKW, szkoła artystyczna, CEE). 10. Poprawa jakości ciągów komunikacyjnych pieszych i jezdnych w mieście. 11. Polityka proinwestycyjna, dobrze działający Powiatowy Urząd Pracy. 12. Dużo dobrze działających organizacji pozarządowych na terenie miasta Ełku. 13. Powołana Młodzieżowa Rada Miasta. 14. Otwartość władz miejskich na inicjatywy społeczne. 15. Mocny III Sektor- stowarzyszenia, fundacje, związki stowarzyszeń. 16. Aktywność mieszkańców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba promocja miasta. 2. Niewykorzystanie możliwości NGO'S. 3. Zła współpraca między samorządami. 4. Niedostateczna infrastruktura sportowa w szkołach. 5. Ograniczony dostęp do niektórych specjalistycznych usług medycznych. 6. Mało miejsc w przedszkolach i żłobkach. 7. Mało działań wspierających osoby starsze, niepełnosprawne. 8. Patologia w rodzinach (uzależnienia). 9. Mało atrakcyjnych ofert pracy dla wykształconej młodzieży. 10. Wysoki poziom bezrobocia i zubożenie społeczeństwa. 11. Brak poczucia bezpieczeństwa. 12. Słabe egzekwowanie prawa. 13. Mało programów rozwoju dzieci i młodzieży, problem dzieci „szlifujących bruki” 14. Niewystarczające możliwości rozwoju twórczego obywateli. 15. Słabo wyposażona biblioteka. 16. Słabo rozwinięta baza hotelowa. 17. Brak integracji z mniejszościami narodowymi (z Romami i mniejszością niemiecką).

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie prawa unijnego- ujednoczenie standardów europejskich. 2. Środki zewnętrzne, programy pomocowe. 3. Wzmocnienie pozycji Ełku jako ośrodka ponadregionalnego. 4. Środki na likwidację bezrobocia. 5. Zwiększenie zatrudnienia w policji-komisariaty. 6. Zwiększenie zakresu kompetencji straży miejskiej 7. Profilaktyka w zakresie bezpieczeństwa-wychowanie młodzieży. 8. Zwiększenie środków finansowych na kulturę, sport i oświatę. 9. Tworzenie samorządowych instytucji kultury. 10. Budowa VIA BALTICA, kontynuacja rozbudowy obwodnicy ełckiej. 11. Atrakcyjność inwestycyjna Polski. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak stabilności politycznej i spójności w zakresie polityki społecznej. 2. Biurokracja. 3. Brak uproszczonych procedur w aplikowaniu o środki zewnętrzne. 4. Słabe dofinansowanie instytucji państwowych i społecznych. 5. Wzrastające bezrobocie. 6. Niewystarczająca subwencja oświatowa. 7. Likwidacja żłobków i przedszkoli. 8. Marginalizacja miasta na terenie województwa.

ŁAD PRZESTRZENNY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie geograficzne („Zielone Płuca Polski”). 2. Walory środowiskowe (bliskość jezior, lasów). 3. Sąsiedztwo z obwodem Kaliningradzkim i Państwami sąsiadującymi umożliwiające rozwój społeczno- gospodarczy. 4. Istnienie komisji urbanistyczno-architektonicznej na terenie miasta. 5. Wolne tereny pod inwestycje. 6. Istnienie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, podstrefy Ełk. 7. Położenie jeziora w centrum miasta- rozwinięta (i rozwijająca się) gastronomia przy promenadzie ełckiej. 8. Czystość w mieście. 9. Występowanie zabytkowej zabudowy w mieście (kamieniczki, kościoły, wieża ciśnień). 10. Istnienie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenia kierunków rozwoju miasta 2. Brak gazu ziemnego. 3. Niedokończona obwodnica miejska. 4. Zły stan dróg. 5. Słabe powiązanie z regionem wskutek uciążliwego układu komunikacyjnego. 6. Mało parkingów. 7. Nieuporządkowana gospodarka odpadami. 8. Mało terenów rozwojowych miasta pod mieszkalnictwo. 9. Brak urządzonych szlaków turystycznych (w tym rowerowych, wodnych). 10. Niedokończona promenada wzdłuż jeziora Ełckiego. 11. Mało terenów zielonych na osiedlach i wzdłuż ulic. 12. Niedoinwestowanie w obiekty gastronomiczno- rekreacyjne plaży miejskiej. 13. Niewykorzystana sieć kolei (przywrócenie połączeń kolejowych). 14. Brak lokalnego lotniska. 15. Brak inwestorów na zagospodarowanie zamku. 16. Brak połączenia wodnego pomiędzy jeziorami Ełk a Selmęt Mały i Wielki.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ełk - centrum Podregionu Ełckiego. 2. Funkcjonowanie w ramach obszaru „Zielonych Płuc Polski”. 3. Modernizacja drogi nr 16. 4. Rozbudowa obwodnicy. 5. Rozwój miasta w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. 6. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych. 7. Uzyskanie starego układu zabudowy miejskiej i poprawienie wyglądu zabytkowych kamienic. 8. Pojawienie się możliwości (ekspertyza SCCOT Wilson) budowy VIA BIALTICA w pobliżu Ełku (wyprowadzenie tranzytu z centrum miasta). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilność przepisów prawa. 2. Mało inwestorów zewnętrznych. 3. Wyprzedzenie w staraniach zdobycia środków przez inne samorzady. 4. Mało terenów rozwojowych. 5. Słabo rozwinięta turystyka. 6. Utrata komunikacji kolejowej. 7. Utrata atrakcyjności miasta wskutek zanikających i kurczących się terenów zieleni. 8. Słabe rozwiązania komunikacyjne w mieście (korki w mieście). 9. Słabe wsparcie ochrony zabytków ze strony Państwa. 10. Słabe wsparcie przez Państwo form budownictwa socjalnego i komunalnego. 11. Mała siła ekonomiczna ze strony mieszkańców.

ŁAD ŚRODOWISKOWY

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostęp do wód i lasów (bezpośrednie położenie nad jeziorem). 2. Zasoby przyrodnicze. 3. Dobre utrzymanie zieleni miejskiej (parki, trawniki). 4. Dobra jakość wody pitnej. 5. Świadomość społeczeństwa o utrzymaniu porządku i czystości w mieście. 6. Rozpoczęcie systemu selektywnej zbiórki odpadami. 7. Obecność separatorów wód opadowych. 8. Zmodernizowana wg najwyższych standardów technicznych i technologicznych miejskiej oczyszczalni ścieków. 9. Modernizowany system sieci ciepłowniczej (miejskiej i spółdzielczej) połączony z modernizacją kotłowni. 10. Stosowanie opałów w ciepłowniach o minimalnych zawartościach siarki. 11. Rozpoczęcie procesu usuwania odpadu niebezpiecznego (azbest). 12. Inwestycje mające na celu ograniczenie emisji niskiej. 13. Przyznanie pomocy technicznej na opracowanie dokumentacji dla budowy Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała ilość zieleni izolacyjnej. 2. Niewystarczająca ilość terenów zielonych w mieście. 3. Wieloletnie zaniedbanie gospodarki odpadami (dzikie wysypiska). 4. Brak do lat 80-tych systemu gospodarki wodno-ściekowej (zanieczyszczenie ściekami jeziora i rzeki Elk). 5. Brak pełnego podczyszczania wód opadowych. 6. Niekontatylbilny układ sieci ciepłowniczej w mieście (2 ciepłownie, 2 różnych operatorów). 7. Brak systemu termomodernizacji osiedli, domków jednorodzinnych (osiedle Grunwaldzkie, Zatorze) 8. Brak do roku 1990 systemu finansowania inwestycji komunalnych- centralizacja środków. 9. Niska emisja na dość dużym poziomie. 10. Zwarta zabudowa uniemożliwiająca rozczłonkowanie ruchu pieszo-kołowego. 11. Mało miejsc parkingowych. 12. Rosnąca ilość samochodów w mieście. 13. Zwarty układ komunikacyjny o znacznym stopniu obciążania ruchem kolejowym (emisja spalin).

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>14. Posiadanie placówek oświatowych i edukacyjnych oraz stowarzyszeń proekologicznych wdrażających zagadnienia w zakresie ochrony środowiska (SP Nr 4, EKOLUDKI, CEE).</p> <p>15. Znaczne zaangażowanie szkół i organizacji w przedsięwzięcia proekologiczne.</p> <p>16. Przygotowana kadra inwestycyjna i eksploatacyjna.</p> <p>17. Porozumienie władz i mieszkańców w sprawie proekologicznego rozwoju miasta.</p>	<p>14. Niedostateczny system edukacji ekologicznej.</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgodność priorytetów regionalnych i władz miasta. 2. Racjonalne wykorzystanie terenów wokół miasta. 3. Współpraca samorządów. 4. Rozpoczęty proces poszerzania granic miasta Ełku o obszar gminy Ełk (możliwość rozbudowy terenów zielonych, ciągów pieszych, rowerowych). 5. Terminowa realizacja inwestycji Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w okresie napływu środków zewnętrznych. 6. Uruchomienie spółki - Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami „EKO- MAZURY” Sp. z o.o. 7. Wpisanie do Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami rejonu wschodniego pod budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach (1 z 8 rejonów). 8. Wprowadzenie inwestycji ekologicznych do programów operacyjnych województwa (np. Ściana Wschodnia, Rozwój dróg) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbyt małe środki finansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. 2. Niestabilne przepisy. 3. Nieterminowe zrealizowanie budowy Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów spowoduje obciążenie znacznymi karami finansowymi. 4. Przy braku zmian obecnego systemu prawnego dotyczącego gospodarki odpadami zaistnieje konieczność dostarczania odpadów z terenu miasta do składowisk posiadających pozwolenie zintegrowane (np: Olecko). 5. Istnieje zagrożenie nieterminowego przygotowania dokumentacji technicznej dla budowy sieci kanalizacyjnej dla aglomeracji Ełk (sanitarnej i deszczowej). 6. Wzrastający ruch tranzytowy samochodów ciężkich w centrum miasta.

6. WIZJA ROZWOJU – EŁK 2016

Wizja Miasta Ełku została wypracowana w czasie dyskusji społecznej na warsztatach a także na podstawie oczekiwań mieszkańców miasta wśród których została przeprowadzona ankieta sondażowa. Wizja jest wyobrażeniem stanu rozwoju miasta na koniec okresu realizacji strategii czyli w roku 2016. Wizja miasta Ełku jest zgodna z założeniami „Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego”. Oddaje rzeczywisty obraz Ełku za lat 10 który jest możliwy dzięki zrealizowanym założonym w strategii działaniom.

WIZJA - ŁAD GOSPODARCZY

Doskonale przygotowane tereny oraz rozwinięta infrastruktura Ełku stworzyła odpowiednie warunki wielu krajowym i zagranicznym inwestorom. Jako jedno z największych miast województwa może poszczycić się niską stopą bezrobocia i szeroką ofertą różnorodnych miejsc pracy. Położono duży nacisk na innowacyjność, co spowodowało intensywny rozwój nowoczesnych i ekologicznie bezpiecznych przedsiębiorstw. Dlatego Ełk 2016 roku widzimy miastem niezwykle atrakcyjnym z perfekcyjnie rozwiniętym zapleczem prawno - organizacyjnym.

WIZJA - ŁAD SPOŁECZNY

Miasto wolne od wszelkich objawów patologii społecznych, zamieszkałe przez tolerancyjnych, otwartych i życzliwych ludzi. Bezpieczne i niezwykle atrakcyjne dla wielu młodych ludzi chcących podnosić swoje kwalifikacje lub szukających dobrze płatnych miejsc pracy. Ełk w roku 2016 postrzegany jest jako prężnie rozwijający się ośrodek kultury i sportu, z nowoczesną infrastrukturą. Znaczna poprawa sytuacji materialnej ełczan oraz nieograniczony dostęp do podstawowej, specjalistycznej i szpitalnej opieki zdrowotnej powoduje zadowolenie obecnych mieszkańców i migrację Polaków z innych terenów kraju do miasta Ełk.

WIZJA - ŁAD PRZESTRZENNY

Piękna architektura, uwzględniająca odrestaurowane zabytkowe kamienice, zamek krzyżacki oraz inne obiekty, a także naturalną zielenią wokół jeziora ełckiego, przyciąga wielu zadowolonych turystów i miłośników architektury. Doskonale opracowany i wdrożony program gospodarowania gruntami, odpowiednia polityka transportowa miasta, jak również wspieranie budownictwa mieszkaniowego dostosowanego do potrzeb i możliwości materialnych mieszkańców, spowodowały, iż Ełk w roku 2016 stał się jednym z najlepiej rozwijających się i zorganizowanych przestrzennie miast Regionu.

WIZJA - ŁAD ŚRODOWISKOWY

Ełk 2016 roku, to miasto różnorodnej i doskonale urządzonej zieleni. Czyste, zagospodarowane jeziora i rzeki mazurskie przyciągają co roku tysiące zadowolonych turystów, chętnie korzystających z wielu profesjonalnie przygotowanych atrakcji. Wysoka klasa czystości wód powierzchniowych jest wynikiem unormowania systemu gospodarowania odpadami i ściekami miejskimi. Natomiast ograniczona emisja spalin, a także ograniczenie natężenia hałasu są skutkiem wyprowadzenia ruchu tranzytowego poza miasto. Jak również efektem wyeliminowania niskiej emisji jest zdrowe, nie zanieczyszczone powietrze. Dlatego dziś, my mieszkańcy i przyjeżdżający turyści możemy korzystać z dużej ilości zielonych skwerów, placów, parków, deptaków, ścieżek spacerowych i rowerowych, a także z odnawialnych źródeł energii.

7. CEL GŁÓWNY STRATEGII

Kontynuacją wypracowanej wizji zrównoważonego rozwoju miasta jest określenie jej celu głównego – nadrzędnego, który dla Miasta Elku został sformułowany następująco:

Poprawa jakości życia mieszkańców Elku.

Cel główny będzie realizowany poprzez cele strategiczne, które zostały ustalone w odniesieniu do poszczególnych ładów:

Ład Gospodarczy (G) – Wzrost gospodarczy Miasta Elk.

Ład Społeczny (S) - Pełna integracja działalności gospodarczo – społecznej, edukacyjnej i kulturalnej w celu zapewnienia właściwych warunków dla rozwoju i życia mieszkańców.

Ład Przestrzenny (P) – Ład przestrzenny w oparciu o opracowany plan zagospodarowania przestrzennego miasta z poszerzonymi granicami miasta.

Ład Środowiskowy (E) – Podniesienie walorów przyrodniczych miasta i poprawa warunków życia lokalnego społeczeństwa.

8. CELE STRATEGICZNE

Ład Gospodarczy	Ład Społeczny	Ład Przestrzenny	Ład Środowiskowy
Wzrost gospodarczy Miasta Ełk	Pełna integracja działalności gospodarczo – społecznej, edukacyjnej i kulturalnej w celu zapewnienia właściwych warunków dla rozwoju i życia mieszkańców	Ład przestrzenny w oparciu o opracowany plan zagospodarowania przestrzennego miasta w nowych granicach miasta	Podniesienie walorów przyrodniczych miasta i poprawa warunków życia lokalnego społeczeństwa

9. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA

Ład Gospodarczy	Ład Społeczny	Ład Przestrzenny	Ład Środowiskowy
<p>G.I. Wzrost liczby atrakcyjnych miejsc pracy.</p>	<p>S.I. Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach.</p>	<p>P.I. Poszerzenie granic miasta Ełku</p>	<p>E.I. Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych.</p>
<p>G.II. Poprawa i rozbudowa infrastruktury miejskiej</p>	<p>S.II. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.</p>	<p>P.II. Rewitalizacja starej zabudowy w oparciu o pozyskiwane środki unijne</p>	<p>E.II. Rozbudowa infrastruktury technicznej likwidującej zagrożenia środowiska.</p>
<p>G.III. Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw</p>	<p>S.III. Włączenie nauki do badań promocji miasta.</p>	<p>P.III. Wzrost potencjału turystycznego miasta</p>	<p>E.III. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i powstrzymanie degradacji wód podziemnych</p>
<p>G.IV. Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych.</p>	<p>S.IV. Zapewnienie systemu opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców.</p>	<p>P.IV. Zwiększenie ilości terenów zielonych w obrębie jeziora ełckiego i osiedli mieszkalnych.</p>	<p>E.IV. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p>

Ład Gospodarczy	Ład Społeczny	Ład Przestrzenny	Ład Środowiskowy
<p>G.V. Pozyskiwanie i prawidłowe wykorzystanie środków z UE</p>	<p>S.V. Wzmoczona integracja instytucji i całego społeczeństwa.</p>	<p>P.V. Przemysłana zabudowa wolnych obszarów miejskich, z uwzględnieniem istniejącej architektury</p>	<p>E.V. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.</p>
<p>G.VI. Ełk jako ośrodek regionalny</p>	<p>S.VI. Wzrost dostępności mieszkań.</p>	<p>P.VI. Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej i jej modernizacja</p>	<p>E.VI. Wzrost zabezpieczenia miasta na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych.</p>
<p>G.VII. Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk</p>	<p>S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców (teatr, chór, koła, związki itp.)</p>	<p>P.VII. Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Usprawnienie organizacji ruchu.</p>	<p>E.VII. Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu.</p>
<p>G.VIII. Wygenerowanie nowych, atrakcyjnych terenów pod przyszłe inwestycje, zwiększenie atrakcyjności miasta dla inwestorów zewnętrznych.</p>	<p>S.VIII. Poprawa bezpieczeństwa w mieście.</p>	<p>P.VIII. Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się niepełnosprawnym.</p>	<p>E.VIII. Wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta.</p>

Ład Gospodarczy	Ład Społeczny	Ład Przestrzenny	Ład Środowiskowy
<p>G.IX. Rozwój sektora usług i produkcja towarów oparta na wykorzystaniu lokalnych zasobów oraz rozwoju turystyki.</p>	<p>S.IX. Udoskonalenie oferty kulturalnej, profesjonalnej i masowej.</p>		<p>E.IX. Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.</p>
<p>G.X. Współpraca i współdziałanie sektora publicznego, społecznego oraz gospodarczego.</p>			
<p>G.XI. Wspieranie i inicjowanie rozwoju, promocja miasta.</p>			
<p>G.XII. Wzmocnienie i wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu.</p>			
<p>G. XIII. Intensyfikacja współpracy międzynarodowej.</p>			

9.1. ŁAD GOSPODARCZY – CELE OPERACYJNE

G.I. Wzrost liczby atrakcyjnych miejsc pracy

Jednym z głównych celów miasta Ełku jest położenie nacisku na zrównoważony, nowoczesny i ekologiczny rozwój gospodarki tego regionu. Stwarzanie odpowiednich warunków zachęcających przedsiębiorców krajowych i zagranicznych, szczególnie zaś reprezentantów sektorów innowacyjnych technologii do inwestowania i tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy. Kolejnym krokiem jest wspierania rozwoju edukacji na wszystkich poziomach kształcenia, umożliwiającej przygotowanie społeczeństwa do wymogów europejskiego rynku pracy. Stworzenie nowych kierunków nauczania, ograniczenie naboru na kierunki nie gwarantujące możliwości zatrudnienia. Rozpowszechnianie systemu zachęt i instrumentów wsparcia dla młodych ludzi kończących różne typy szkół, aby chcieli swoją przyszłość osobistą i zawodową związać z miastem Ełk, a tych, którzy wyjechali zachęcić do powrotu.

G.II. Poprawa i rozbudowa infrastruktury miejskiej

Skuteczne wdrażanie polityki transportowej miasta zawierającej długofalowy program rozwoju transportu miejskiego, z uwzględnieniem modernizacji infrastruktury komunikacji miejskiej, również pod względem jej jakości i dostępności dla wszystkich grup społecznych (osoby niepełnosprawne bądź osoby starsze). Modernizacja i rozbudowa układu komunikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem głównych dróg miasta Ełku, parkingów, miejsc postojowych, a także poszerzeniem infrastruktury ścieżek rowerowych.

G.III. Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw

Podniesienie konkurencyjności gospodarczej miasta poprzez wdrażanie nowych technologii, zdobywanie odpowiedniego wykształcenia przez mieszkańców miasta, zwiększanie ilości i jakości infrastruktury technicznej, tworzenie sprzyjających warunków do podnoszenia dochodów i wiele innych działań, które mają doprowadzić do zwiększenia zainteresowania krajowych i zagranicznych przedsiębiorców do lokowania w mieście swoich inwestycji z efektywnym wykorzystaniem istniejącego potencjału ludzkiego i gospodarczego ze szczególnym uwzględnieniem Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Ełk.

G.IV. Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych

Rozwój infrastruktury informacyjnej poprzez popularyzację internetu, zwiększenie dostępności i podniesienie wiedzy komputerowej całego społeczeństwa. Zwiększenie dostępu do nowoczesnych sieci telefonicznych, światłowodowych dających możliwość szybkich i wysokiej jakości połączeń internetowych, umożliwiających rozwój usług informatycznych. Szczególnie w istotnym zakresie usług administracyjnych, edukacyjnych i gospodarczych, będących niezbędnym warunkiem do sprawnego funkcjonowania miasta nie tylko na szczeblu lokalnym, ale przede wszystkim na rynku krajowym i międzynarodowym.

G.V. Pozyskiwanie i prawidłowe wykorzystanie środków z UE

Podniesienia kwalifikacji kadr jednostek administracji samorządowej w celu sprawnego uczestnictwa w ogólnoeuropejskiej polityce, doskonalenie umiejętności programowania, wdrażania, monitorowania, kontrolowania i stosowania procedur współfinansowania oraz zarządzania projektami z zakresu pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych i międzynarodowych programów pomocowych. Opracowywanie i realizacja wspólnych, regionalnych i międzynarodowych projektów, dotyczących podnoszenia kwalifikacji pracowników z wykorzystaniem nowych technologii które mają przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości, zwiększenia konkurencyjności, podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia ochrony środowiska w regionie.

G.VI. Ełk jako ośrodek regionalny

Jednym z priorytetowych celów gospodarczych jest wzmocnienie pozycji Ełku w regionie. Współpraca w ramach budowy przyszłego układu metropolistycznego regionu powinna zdominować działania miasta w zakresie polityki regionalnej na poziomie rozwijania stosunków partnerskich z innymi miastami regionu. Wykorzystanie pozycji Ełku jako węzła komunikacyjnego znajdującego się na skrzyżowaniu głównych szlaków kolejowych i drogowych oraz przyszła budowa Via Baltica spowoduje umocnienie miasta w regionie i Polsce. Ożywienie gospodarcze, dynamiczny rozwój sektora usługowego i przemysłowego, promowanie kompleksowej oferty dla turystów możliwe jest dzięki poszerzeniu granic miasta. Zwiększenie obszaru Ełku spowoduje większe możliwości inwestowania w oparciu o pozyskane tereny, tworzenie nowych firm, zakładów produkcyjnych i atrakcyjnych miejsc pracy, a co za tym idzie - kompleksowe kampanie reklamowe, udział w targach, promocja miasta w województwie i w kraju. Pozyskanie atrakcyjnych terenów pod inwestycje

o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, zwiększenie bazy sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, budowa zespołów sportowych, ścieżek i tras rowerowych, turystycznych, przyrodniczych, wodnych daje duże możliwości mieszkańcom do realizowania się w zakresie sportu, a w przyszłości do wypromowania przyszłych olimpijczyków.

G.VII. Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk

Rozwój turystyki biznesowej poprzez intensywną promocję i marketing regionu jako atrakcyjnego miejsca dla organizacji zjazdów, konferencji, wystaw oraz różnorodnych form integracyjnych dla pracowników firm i przedsiębiorstw. Wdrożenie przedsięwzięcia związanego z opracowywaniem i realizacją koncepcji rozszerzenia istniejącej infrastruktury (w tym modernizację istniejącej). Budowa nowych obiektów rekreacyjno – sportowych będących niezbędną bazą do uprawiania aktywnych, całorocznych form turystyki, między innymi: wycieczki piesze i rowerowe, spływy kajakowe, zimą biegi narciarskie, a także sporty i gry zespołowe z wykorzystaniem hal i boisk.

G.VIII. Wygenerowanie nowych, atrakcyjnych terenów pod przyszłe inwestycje, zwiększenie atrakcyjności miasta dla inwestorów zewnętrznych

Tworzenie przyjaznego klimatu dla lokowania w mieście kapitału inwestycyjnego szczególnie w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej Podstrefa Ełk. Wspieranie zwiększania dostępności oraz ułatwianie wdrażania nowoczesnych technologii w szkołach, przedsiębiorstwach, firmach sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), w celu polepszenia wyników finansowych, unowocześnienia produkcji oraz podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw. Stworzenie korzystnych warunków finansowych dla rozwoju przedsiębiorstw i zakładania nowych podmiotów, modernizację i rozwój sektora MSP, przy wykorzystaniu m.in. regionalnych funduszy gwarancyjnych i pożyczkowych oraz dotacji z Unii Europejskiej.

G.IX. Rozwój sektora usług i produkcja towarów oparta na wykorzystaniu lokalnych zasobów oraz rozwoju turystyki

Wspieranie inwestycji związanych z rozszerzeniem usług hotelarskich i gastronomicznych. Wykreowanie i rozpowszechnianie produktów turystycznych (np.: kolejki wąskotorowej), kulturowych i tradycyjnych (np.: kulinarnych) związanych z tą częścią regionu Mazur. Udział w różnego rodzaju projektach, kampaniach, przedsięwzięciach i wydarzeniach na szczeblu krajowym i zagranicznym, mających na celu promocję walorów, a także intensywny rozwój rynku turystycznego Miasta Ełku i okolic.

G.X. Współpraca i współdziałanie sektora publicznego, społecznego oraz gospodarczego

Partnerstwo trzech głównych sektorów, a więc społecznego, gospodarczego i publicznego z udziałem wszystkich struktur życia publicznego między innymi: służby publicznej, środowiska biznesowego, organizacji pozarządowych, liderów lokalnych grup itp. Istotą tego partnerstwa jest zacieśnienie wielowymiarowej współpracy w nakreślaniu wspólnych strategii, celów a także skuteczna i efektywna ich realizacja.

G.XI. Wspieranie i inicjowanie rozwoju, promocja miasta

Przygotowanie kompleksowej oferty z uwzględnieniem wielu potencjalnych miejsc pod przyszłe inwestycje z uwzględnieniem turystycznych i rekreacyjno – sportowych. Wzmocniona promocja gospodarcza miasta i okolic, udostępnianie zgromadzonych informacji na temat przygotowanych terenów inwestycyjnych, dostępnej infrastruktury, zasobów ludzkich na lokalnym rynku pracy, preferencji władz samorządowych, zachęt inwestycyjnych, tutejszych firm gotowych do podjęcia współpracy, czy warunków życia społecznego ułatwiających podejmowanie decyzji inwestycyjnych. Stworzenie efektywnego zaplecza dla prowadzenia aktywnej promocji miasta.

G.XII. Wzmocnienie i wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu

Wzmacnianie roli instytucji okołobiznesowych pełniących funkcje doradcze dla sektora MSP m.in. poprzez wspólne tworzenie programów wspierania przedsiębiorczości, rozwijania pomiędzy firmami konsultingowymi współpracy ułatwiającej pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej i efektywne ich wykorzystanie przez MŚP.

G.XIII. Intensyfikacja współpracy międzynarodowej

Rozwijanie współpracy międzyregionalnej, udział w wydarzeniach regionalnych, krajowych i zagranicznych, umożliwiających promocję miasta Ełku i jego dostępnych atrakcji. Współpraca z miastami partnerskimi innych krajów. Udział w pracach organizacji międzynarodowych oraz wzmacnianie współpracy transgranicznej w ramach Euroregionu Niemen. Stałe wymiany międzynarodowe uczniów szkół różnego szczebla. Wyjazdy i spotkania delegacji samorządowych. Tworzenie i realizacja wspólnych projektów w zakresie między innymi: edukacji, turystyki i sportu. Organizowanie wystaw, imprez, prezentacji oraz przedsięwzięć w dziedzinie kultury i sztuki.

9.2. ŁAD SPOŁECZNY - CELE OPERACYJNE

S.I. Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach

W odniesieniu do młodych osób szczególnie ważne jest zapewnienie im elastycznego, szerokoprofilowego nauczania, tak aby zdolni byli wykonywać różnego rodzaju zadania w miejscach pracy. Istotna jest także odpowiednia jakość doradztwa zawodowego, w którym preferowanym modelem powinien być model edukacyjny. Uzupełnieniem oferty edukacyjnej szkół powinien być rozbudowany i bardziej niż dotychczas przejrzysty rynek szkoleń połączony z pośrednictwem pracy. Dostosowanie szkół do warunków rynkowych jest jednym z ważniejszych problemów rzutuujących na kształtowanie się równowagi na rynku pracy.

S.II. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy

Stworzenie odpowiednich warunków do podejmowania przez szkoły średnie i wyższe uczelnie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami. Wspieranie transferu wiedzy i najnowszych rozwiązań technologicznych ze środowisk akademickich do biznesu oraz dostosowanie kierunków kształcenia do wymogów rynku. Działania wspierające współpracę szkół różnego typu i przedsiębiorców w dziedzinie szkolnictwa zawodowego, szkolnictwa ustawicznego. Odpowiednie profilowanie kierunków studiów z punktu widzenia wymogów regionalnego rynku pracy i oczekiwań regionalnych przedsiębiorców. Uelastycznienie oferty edukacyjnej mającej na celu stały rozwój lokalnej gospodarki opartej na wiedzy.

S.III. Włączenie nauki do badań promocji miasta

Potencjał naukowy miasta powinien być kierowany nie tylko do podnoszenia rangi miasta jako ośrodka kulturalno – naukowego, ale również wykorzystywany w sferze gospodarczej. Współpraca środowisk naukowych i biznesowych przynosi na całym świecie największe korzyści gospodarcze, bowiem produktami tej współpracy najczęściej są branż wysokich technologii. W Ełku prowadzone są działania zmierzające do utworzenia Techo-Parku. W ramach realizacji celu przewiduje się tworzenie form wsparcia transferu technologii (inkubator przedsiębiorczości), ale także rozwijanie nowoczesnej sieci informacyjnej, organizowanie projektów służących rozwijaniu współpracy pomiędzy sektorem naukowym i biznesowym, w tym konferencji, seminariów, staży naukowców z przedsiębiorcami.

S.IV. Zapewnienie systemu opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców

Wskaźnik chorobowości, zachorowalności i umieralności oraz ich główne przyczyny wykazują, że nasza każdego z osobna troska o stan zdrowia, o jakość środowiska, w którym na co dzień żyjemy, nie są najwyższej miary. Wyzwaniem i celem priorytetowym są działania ukierunkowane na profilaktykę, zwiększenie troski każdego mieszkańca o własne zdrowie. Celem jest zapewnienie mieszkańcom miasta pełnej dostępności usług medycznych poprzez: równomierne rozmieszczenie sieci placówek podstawowej opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania, stworzenie warunków do funkcjonowania poradnictwa specjalistycznego we wszystkich specjalnościach medycznych, organizację bazy lecznictwa zamkniętego odpowiadającego potrzebom mieszkańców.

S.V. Wzmoczona integracja instytucji i całego społeczeństwa

Skuteczna integracja społeczeństwa i instytucji działających na terenie miasta możliwa jest dzięki informatyzacji i stosowaniu technologii informatycznych w najróżniejszych dziedzinach funkcjonowania współczesnej cywilizacji. Głównymi czynnikami rozwoju społeczno – gospodarczego stały się dziś czynniki intelektualne, wiedza i technika, których postęp jest źródłem innowacji (naukowych, technicznych, organizacyjnych, kulturowych). Stosowane w praktyce gospodarczej i społecznej zapewniają wzrost jej efektywności. Zatem celem staje się upowszechnienie wśród mieszkańców Ełku idei społeczeństwa informacyjnego, rozwój technicznej infrastruktury informacyjnej, stosowanie technologii informacyjnych w najróżniejszych dziedzinach funkcjonowania miasta.

S.VI. Wzrost dostępności mieszkań

Rozwiązywanie problemów mieszkalnictwa to proces długotrwały, wymagający współdziałania wszystkich zainteresowanych. Podstawowym celem polityki mieszkaniowej miasta jest stworzenie rodzinom o różnym poziomie dochodów, szans dostępu do mieszkań o odpowiednim standardzie. W dążeniu do tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych Miasto Ełk realizować będzie określone w polityce działania w zakresie wspierania budownictwa mieszkaniowego, pozyskiwania lokali socjalnych oraz systematycznej poprawy stanu technicznego i standardu zabudowy mieszkaniowej (remonty, ulepszenia, modernizacje) i jej otoczenia.

S.VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców (teatr, chór, koła, związki itp.)

Podstawowym celem działalności kulturalnej mieszkańców jest zapewnienie stałego i równomiernego rozwoju kultury we wszystkich regionach i środowiskach społecznych, stworzenie możliwie najlepszych warunków do aktywnego uczestnictwa mieszkańców w kulturze miejskiej i niwelowanie różnic w warunkach życia ludności. Warunkiem zachowania własnej kultury i jej trwania jest przekaz dziedzictwa kulturowego. Winno ono być rozumiane w kategoriach historii, żywej tradycji, folkloru, różnorodności i bogactwa życia społecznego, nauki i oświaty. W chwili obecnej władze miasta kładą duży nacisk na poprawne i skuteczne prosperowanie nowopowstałej Szkoły Artystycznej, jako ośrodka rozwoju kulturowego, artystycznego i muzycznego.

S.VIII. Poprawa bezpieczeństwa w mieście

Bezpieczeństwo - to "minimalizowanie ryzyka zagrożeń dla życia, zdrowia i mienia obywatela w codziennym życiu, tak w domu jak i w miejscach publicznych". Ten czynnik głównie decyduje o komforcie życia i jest jednym z głównych czynników wpływających na skuteczność zabiegania o inwestycje stymulujące rozwój gospodarczy i społeczny. Poprawie stanu bezpieczeństwa w mieście mają służyć działania które spowodują uaktywnienie społeczności lokalnej, integrację tych społeczności oraz włączenie w działania na rzecz poprawy własnego bezpieczeństwa. Tolerancja dla niewłaściwego lub nagannego zachowania, drobnych wykroczeń oraz przestępstw o tzw. mniejszym ciężarze gatunkowym skutkuje wzrostem liczby ciężkich przestępstw. Widoczna obecność służb porządkowych, szybkie reagowanie doprowadza do "zniechęcenia" takich grup.

S.IX. Udoskonalenie oferty kulturalnej, profesjonalnej i masowej

Głównym partnerem w realizacji zamierzeń związanych z promocją Ełku jako miasta kultury są instytucje kultury, w tym m.in. teatry, muzea, kina, sale koncertowe, sale wystawiennicze. Instytucje te zazwyczaj są zbyt słabo finansowane, aby samodzielnie podejmować działania związane z prowadzeniem działalności kulturalnej. W związku z tym należy założyć, że będą one wspierane w zakresie prowadzenia niezbędnych modernizacji i remontów, organizowania imprez kulturalnych, ale także bieżącej działalności. Ełk ma szanse pretendować do miana regionalnej stolicy kultury, w związku z tym jednym z ważniejszych zadań, które musi być realizowane, jest organizowanie jak największej liczby imprez kulturalnych o wysokim poziomie artystycznym. Szczególnie pożądane na terenie miasta są oczywiście imprezy o charakterze międzyregionalnym, między wojewódzkim. Atmosfera zabytkowego Ełku z pewnością sprzyja tego typu przedsięwzięciom. Zakłada się, że w ramach realizacji celu będą prowadzone także inwestycje związane z budową nowych obiektów kultury, takich jak amfiteatr.

9.3. ŁAD PRZESTRZENNY – CELE OPERACYJNE

P.I. Poszerzenie granic miasta Ełk

Pozyskanie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, inwestycje przemysłowe i usługowe. Poprawa obsługi komunikacyjnej miasta. Łatwiejsza możliwość przekwalifikowania działek rolnych w budowlane. Perspektywa rozwoju gospodarczego, większe możliwości inwestowania w oparciu o pozyskane tereny. Rozwój wyższych uczelni. Rozwój infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i turystycznej. Budowa boisk, ścieżek i tras rowerowych. Powiększenie bazy hotelarsko – gastronomicznej dla sprawniejszej obsługi większej liczby turystów. Obniżenie kosztów biletów komunikacji po włączeniu pobliskich miejscowości do „strefy miejskiej”. Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej.

P.II. Rewitalizacja starej zabudowy w oparciu o pozyskane środki unijne

Rewitalizacja części zabytkowej miasta jest jednym z elementów kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, powojennych i poprzemysłowych w Ełku. W tym celu strategicznym i operacyjnym uwzględniono działania rewitalizacyjne i zmierzające do ochrony dziedzictwa kulturowego, która będzie związana także z usprawnieniem funkcjonowania instytucji kultury i innych instytucji działających w zasobach chronionych zabytków Ełku. Rewitalizacja tych zasobów jest podstawą do rozwoju kulturalnego Ełku, ale także turystycznego i w konsekwencji gospodarczego.

P.III. Wzrost potencjału turystycznego miasta

Właściwie ukształtowana przestrzeń miasta, obecność jeziora w centrum pozwala na właściwe wykorzystanie walorów turystycznych miasta. Ponadto cel wskazuje na rozwój infrastruktury turystycznej, czyli obiektów i urządzeń, które służą turystom. Ełk posiada wiele miejsc godnych odwiedzenia i poznania m.in. baza noclegowa, baza gastronomiczna, obiekty sportowe, obiekty kultury oraz szlaki. Dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna ma znaczny wpływ na wzrost liczby turystów i tym samym na rozwój gospodarczy regionu.

P.IV. Zwiększenie ilości terenów zielonych w obrębie Jeziora Ełckiego i osiedli mieszkaniowych

Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem Jeziora Ełckiego i osiedli mieszkaniowych (tzw. „blokowisk”). Położenie nacisku na efektywniejsze uporządkowanie zieleni miejskiej. Poprawa walorów turystycznych miasta, jego estetycznego wizerunku. Ochrona środowiska poprzez polepszenie standardów zarządzania terenami publicznymi. Wzmoczony rozwój miasta z uwzględnieniem walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych. Wspieranie inwestycji proekologicznych, które wpłyną znacznie na poprawę stanu środowiska naturalnego. Poprawa jakości i dostępności do usług turystycznych. Nowe inwestycje turystyczno i sportowo – wypoczynkowe z uwzględnieniem terenów zielonych.

P.V. Przemysłana zabudowa wolnych obszarów miejskich, z uwzględnieniem istniejącej architektury

Ograniczona powierzchnia miasta zmusza do racjonalnego wykorzystania istniejących terenów i zasobów mieszkaniowych. Koniecznym działaniem musi być uporządkowanie własności gruntów będących w użytkowaniu wieczystym i innych formach własności. Działania powinny zmierzać w kierunku wyposażenia powstających osiedli mieszkaniowych usługami, zielenią i urządzeniami służącymi do codziennej rekreacji. Działania w tym zakresie mają służyć wielofunkcyjnemu rozwojowi miasta w różnych kierunkach (funkcja mieszkaniowa, turystyczna, produkcyjna i usługowa). Wyodrębnienie obszarów jednorodnych przestrzennie (obszary mieszkalnictwa wielorodzinnego tradycyjnego, obszary o mieszanej zabudowie mieszkalnictwa wielorodzinnego tradycyjnego z mieszkalnictwem jednorodzinym). Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni miejskiej, pozwalające na pełne wykorzystanie dostępnego terenu. Projektowanie nowych form architektonicznych zmierzających do podniesienia walorów estetycznych otoczenia, jak również mając na uwadze ochronę zdrowia ludzi, środowiska, przyrody i krajobrazu.

P.VI. Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej i jej modernizacja

Wykorzystanie naturalnych warunków geograficzno – przyrodniczych miasta do organizacji szeregu masowych imprez plenerowych (kulturalno – sportowych). Na nowych i zmodernizowanych obiektach należy stworzyć warunki dla mieszkańców miasta do czynnej rekreacji poprzez zapewnienie boisk, przyrzędów i przyborów sportowych oraz przygotowanie odpowiedniej obsługi. Integracja niepełnosprawnych ze społeczeństwem lokalnym. Różnorodność i atrakcyjność obiektów sportowo – rekreacyjnych (naturalne zbiorniki wodne, sale gimnastyczne, korty, stadiony, tereny leśne), stwarza doskonałe warunki do propagowania zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Ełku i okolic.

Upowszechnianie czynnego wypoczynku poprzez wędrówki, spacery, jazdę na rowerze, biegi czy sporty wodne, przebywających w mieście turystów. Realizowanie planów inwestycyjnych w zakresie tworzenia nowych i modernizacji istniejących obiektów sportowo – rekreacyjnych stało się realne dzięki funduszom strukturalnym Unii Europejskiej.

P.VII. Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Uprawnienie organizacji ruchu.

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej na terenie centrum miasta i na terenach przyległych. Zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez rozbudowę i modernizację sieci dróg i ulic w mieście, jak również podniesienia ich standardu. Wprowadzenie nowych rodzajów środków transportowych typu tramwaj, trolejbus. Ograniczenie ruchu tranzytowego przez miasto. Działania związane ze szczególną ochroną miejskiej strefy konserwatorskiej. Poprawa nawierzchni dróg i chodników w obrębie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących osiedli mieszkaniowych. Budowa ścieżek rowerowych i spacerowych. Projektowanie i tworzenie nowych uliczek osiedlowych wraz z przyległą infrastrukturą (parkingi, tereny zielone itp.). Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta Ełku poprzez przebudowę infrastruktury drogowej (kompletna obwodnica). Instalacje sygnalizacji świetlnej, modernizacja skrzyżowań, zmiana organizacji ruchu, wymiany i uzupełnienia oznakowania czy budowa elementów wymuszających prawidłowe zachowania kierujących na drogach. Transport lotniczy – wykorzystanie Jeziora ełckiego jako miejsca lądowiska dla samolotów.

P.VIII. Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się niepełnosprawnym.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego elementach zewnętrznych, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub zmniejszają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej ma na celu umożliwienie jej, lub w znacznym stopniu ułatwienie, wykonywania podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Wymaga to odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i technicznych w transporcie miejskim (dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich autobusów niskopodłogowych, dla niewidomych informacji o numerach linii autobusowych czy tramwajowych, itp.). Osoby niepełnosprawne nie zdolne do korzystania z komunikacji powszechnej powinny mieć systemowe rozwiązania umożliwiające im korzystanie z transportu indywidualnego.

9.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY – CELE OPERACYJNE

E.I. Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych.

Wspieranie przedsięwzięć i programów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej na terenie powiatu ełckiego kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju regionu. Upowszechnianie i wdrażanie nowych technologii w przemyśle, energetyce i gospodarce komunalnej. Położenie nacisku na rozwój ekologicznych form transportu. Wprowadzanie zmian technologicznych zapobiegających powstawaniu odpadów oraz zapewniających ich wykorzystanie w procesach produkcji. Racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Siedliskach.

E.II. Rozbudowa infrastruktury technicznej likwidująca zagrożenia środowiska.

Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami. Wspieranie zastosowań związanych z niekonwencjonalnymi źródłami energii. Znaczna redukcja zanieczyszczeń powietrza, wód, gleby, a także ochrona przed hałasem. Rozwój ośrodków badawczych środowiska naturalnego. Wspieranie rozwoju nowych i ekologicznie bezpiecznych technologii.

E.III. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i powstrzymanie degradacji wód podziemnych.

Wykorzystanie nowych, czystych technologii w przemyśle skutkujące wzrostem czystości środowiska. Efektywne i bezpieczne zarządzanie gospodarką wodno – ściekową i różnego rodzaju odpadami w celu ochrony i poprawy jakości wód podziemnych i zapobieganiu zanieczyszczeniom wód powierzchniowych. Budowa nowoczesnego systemu podczyszczania wód deszczowych. Zagospodarowanie osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków.

E.IV. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Zwiększenie udziału dostępnej energii ze źródeł odnawialnych. Oszczędność zasobów surowców energetycznych oraz redukcja emisji zanieczyszczeń, zwłaszcza w ostatnio szybko rozwijającej się gospodarce kraju. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii zamiast paliw kopalnych jest najbardziej efektywną metodą ograniczenia emisji do atmosfery, nie tylko tzw. gazów cieplarnianych jak dwutlenek węgla, ale także takich zanieczyszczeń atmosfery, jak tlenki siarki i azotu oraz pyły. Zastosowanie tych źródeł do wytwarzania energii przynosi znaczny efekt ekologiczny zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej. Ponadto wykorzystanie energii odnawialnej może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu.

E.V. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Kształtowanie wizerunku miasta jako ośrodka ekologicznego. Wspieranie działań w zakresie dostępu do informacji i edukacji ekologicznej. Prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej. Kształcenie specjalistów w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskiem oraz programów rolno – środowiskowych i ekologicznej gospodarki leśnej. Prowadzenie aktywnej informacji dotyczącej rozwoju zrównoważonego, ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Promocja zagadnień związanych z ochroną środowiska. Upowszechnianie na obszarach wiejskich zasad dobrych praktyk rolniczych.

E.VI. Wzrost zabezpieczenia miasta na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych.

Opracowanie bazy informacji o stanie środowiska naturalnego oraz wprowadzenie systemu monitoringu umożliwiającego stały nadzór i efektywne egzekwowanie wymagań związanych z jego ochroną. Opracowanie map akustycznych. Regionalny monitoring stanu środowiska naturalnego. Stworzenie systemu zapobiegania zdarzeniom mogącym powodować poważne awarie oraz ograniczenie ich skutków dla ludzi i środowiska. Wzmoczona współpraca takich służb jak: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Ełku, Ochotnicza Straż Pożarna, Komenda Powiatowa Policji w Ełku, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ełku i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska z Delegaturą w Ełku. Stały monitoring związany z ilością i jakością wytwarzanych odpadów.

E.VII. Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu.

Opracowanie i wdrożenie programu likwidacji niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych. Wzmoczenie prac nad lepszym wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, które przyczynią się do polepszenia jakości powietrza w regionie. Wspieranie modernizacji zakładów silnie zanieczyszczających powietrze w mieście Ełku i okolicach. Likwidacja nadmiernej i szkodliwej emisji. Opracowanie i wdrożenie sprawnego systemu monitorowania jakości powietrza. Korzystanie z rozwiązań innowacyjnych na rzecz ograniczania hałasu komunikacyjnego u źródła występowania. Ograniczenie hałasu poprzez tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i ustawianie ekranów akustycznych w miejscach najbardziej uciążliwych.

E.VIII. Wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta.

Pielęgnowanie środowiska przyrodniczego, zwiększenie i zagospodarowanie obszarów parkowo – rekreacyjnych. Zachowanie zasobów różnorodności biologicznej oraz zapewnienie powiązań przestrzennych w systemie obszarów zielonych. Ochrona przyrody na terenie miasta i okolic (np. jezioro Ełk oraz rzeka Ełk wraz z przyległymi terenami). Zagospodarowanie rekreacyjne nabrzeży wód powierzchniowych w granicach miasta w zgodzie z wymogami ochrony przyrody i ochrony środowiska. Działania ochronne zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z uwzględnieniem programu NATURA 2000. Wytyczanie tras pieszych i rowerowych oraz przygotowanie szlaków spływów kajakowych. Rozwój bazy sportowo – turystycznej, hotelarskiej i gastronomicznej (hotele, pensjonaty, restauracje, miejsca do uprawiania sportu itp.) z uwzględnieniem istniejącego środowiska naturalnego.

E.IX. Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.

Jedynym sposobem wykluczenia niebezpieczeństwa związanego z azbestem jest jego stopniowe usuwanie z naszego otoczenia z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy oraz ochrony środowiska. Prace należy prowadzić w sposób uniemożliwiający misję azbestu do środowiska oraz powodujący minimalizację pylenia poprzez: nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy; demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe; odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze; prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń

najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit; codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

10. ZARYS PLANU OPERACYJNEGO STRATEGII MIASTA EŁKU

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
G.I.	Wzrost liczby atrakcyjnych miejsc pracy				
I.1.	Większa absorpcja środków unijnych przez przedsiębiorców na rozwój firm	2007 - 2013	Budżet przedsiębiorstw/ środki UE	Przedsiębiorstwa Instytucje otoczenia biznesu	Miasto może utworzyć punkt wsparcia doradczego który będzie pomagał w przygotowywaniu wniosków i projektów
I.2.	Wzmocnienie działań III sektora	2007 - 2016	Budżet miasta, powiatu, NGO'S, środki UE + krajowe	Miasto, Powiat, NGO'S	Zlecenie zadań przez samorządy oraz współfinansowanie projektów dofinansowanych ze środków zewnętrznych
I.3.	Podnoszenie kwalifikacji pracowników MŚP oraz dużych firm w ramach projektów dofinansowanych ze środków UE	2007 - 2013	Budżet miasta, przedsiębiorcy, środki UE	Uczelnie wyższe, instytucje otoczenia biznesu, PUP	Miasto Ełk może wesprzeć działanie jako inicjator oraz partner w projekcie.
I.4.	Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez stworzenie i wdrożenie kompleksowego systemu szkoleń przez instytucje rynku pracy	2007 - 2016	Fundusz Pracy, środki UE	PUP, instytucje ryнку pracy	Miasto Ełk może wesprzeć działanie jako partner w projekcie

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
I.5.	Promocja i tworzenie spółdzielni socjalnych przez osoby bezrobotne jako nowych form działalności gospodarczej	2007 - 2013	Fundusz Pracy, środki UE	Miasto, Powiat , PUP	Miasto Ełk może realizować projekty współfinansowane ze środków UE jako partner oraz wspomagać promowanie idei spółdzielczości socjalnej
I.6.	Powstanie wyższej uczelni technicznej w Ełku	2008 - 2009	Budżet miasta, Budżet uczelni	Miasto	Miasto Ełk jako inicjator, udostępnienie przez Miasto Ełk terenu i budynków. Decyzja w dużym stopniu zależy od polityki i władz uczelni
I.7.	Wzmocnienie i rozwój szkolnictwa zawodowego	2007 - 2013	Budżet powiatu, środki UE oraz krajowe	Powiat	Miasto Ełk może wesprzeć działanie poprzez promowanie szkolnictwa zawodowego na poziomie gimnazjów
G.II.	Poprawa i rozbudowa infrastruktury miejskiej				
II.1.	Zakończenie budowy obwodnicy miejskiej	2007 - 2013	Budżet miasta, środki krajowe, środki UE	GDDKiA	Miasto Ełk współfinansuje przygotowanie dokumentacji technicznej w kwocie 2 000 000 zł
II.2.	Wyprowadzenie ruchu ciężkiego kołowego z miasta	2013 - 2016	Budżet miasta	Miasto	Zmiana organizacji ruchu możliwa po zakończeniu budowy obwodnicy w Ełku.

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
II.3.	Zakończenie budowy promenady wokół jeziora Ełckiego	2008 - 2012	Budżet miasta, środki UE	Miasto	III etap budowy promenady który zakończy całość inwestycji rozpoczętej w roku 2002
II.4.	Budowa sieci dróg rowerowych w mieście Ełk	2007 - 2013	Budżet miasta, środki UE	Miasto	
II.5.	Budowa mostu drogowego i połączenia drogowego dworca PKP z rondem Szyba przez ul. Norwida	2009 - 2016	Budżet miasta, środki UE	Miasto	
II. 6.	Budowa kanału łączącego jezioro Ełckie z jeziorem Rajgrodzkim	2010 - 2016	Budżet :miasta, powiatu oraz gmin, środki UE	Porozumienie samorządów z terenu powiatu ełckiego	Realizacja inwestycji uwarunkowana uzyskaniem dotacji zewnętrznych.
II.7.	Dokończenie budowy szpitala miejskiego	2008 - 2013	Budżet Pro Medica, budżet miasta, środki UE	Miasto, Pro Medica	Realizacja inwestycji uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych
II. 8	Modernizacja i przebudowa Ełckiego Schroniska dla zwierząt	2009 - 2016	Budżet Miasta, środki krajowe, sponsorzy	Miasto	Realizacja inwestycji uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
G.III.	Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw				
III.1.	Stworzenie systemu szkoleń dla przedsiębiorców	2008 - 2016	Budżet miasta, środki UE, wsparcie finansowe instytucji okołobiznesowych	Miasto, Ełckie Forum Gospodarcze, Ełckie Centrum Biznesu, Cech Rzemiosł Różnych	Porozumienie samorządów oraz instytucji okołobiznesowych i realizacja wspólnego projektu dofinansowanego ze środków UE.
III.2.	Stworzenie i wzmocnienie instytucji okołobiznesowych	2008 - 2010	Budżet miasta oraz powiatu, wsparcie finansowe instytucji okołobiznesowych, środki UE	Miasto, Ełckie Forum Gospodarcze, Cech Rzemiosł Różnych, Ełckie Centrum Biznesu	Porozumienie o współpracy samorządu miejskiego i instytucji okołobiznesowych, utworzenie Stowarzyszenia reprezentującego interesy wszystkich przedsiębiorców
III.3.	Wprowadzenie nowych innowacyjnych technologii w przedsiębiorstwach. Utworzenie dobrze prosperującego Techno – Parku w Ełku.	2008 - 2010	Budżet miasta, środki UE	Miasto	Zaangażowanie w tworzenie Techno -Parku przedsiębiorców z terenu miasta oraz wyższych uczelni

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
III.4.	Wzmocnienie i rozbudowa RSWI (Regionalnego Systemu Wspierania Innowacji)	2008 - 2010	Budżet miasta oraz powiatu, środki UE	Miasto , Powiat	Porozumienie samorządów z terenu Miasta Ełk oraz samorządu województwa
III.5.	Wprowadzenie w przedsiębiorstwach sprzedaży internetowej.	2008 - 2016	Budżet przedsiębiorców, środki UE	Przedsiębiorcy z terenu Miasta Ełk	Wsparcie samorządu Miasta Ełk w realizacji projektu.
III.6.	Informatyzacja przedsiębiorstw na terenie Miasta Ełk	2008 - 2013	Budżet przedsiębiorców, środki UE	Przedsiębiorcy z terenu Miasta Ełk	Samorząd Miasta Ełku powinien zapewnić tańszy dostęp do usług teleinformatycznych
G.IV.	Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych				
IV.1.	Informatyzacja Miasta Ełk, zapewnienie łatwiejszego i tańszego dostępu do usług teleinformatycznych.	2008 - 2011	Budżet miasta, powiatu oraz gmin, środki UE	Porozumienie Miasta, Powiatu oraz Gmin z terenu powiatu ełckiego	Inwestycja będzie realizowana w przypadku pozyskania środków zewnętrznych z UE, Miasto Ełk będzie koordynatorem przedsięwzięcia.
IV.2.	Wprowadzenie e – usług w urzędach i instytucjach publicznych	2008 - 2011	Budżet miasta, powiatu oraz gminy Ełk, środki UE	Miasto, Gmina Ełk, Powiat oraz jednostki organizacyjne.	Porozumienie samorządów w sprawie realizacji wspólnego e – projektu. Realizacja uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych z UE.

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
IV.3.	Promowanie komunikacji przez internet wśród samorządów, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i mieszkańców.	2008 - 2016	Budżet miasta oraz powiat, wsparcie finansowe operatorów usług internetowych	Miasto, Powiat oraz operatorzy usług internetowych	
IV.4.	Utworzenie publicznej sieci dostępu do internetu dla mieszkańców w instytucjach publicznych.	2008 - 2013	Budżet miasta, powiatu oraz Gminy Ełk, środki UE	Miasto, Powiat, Gmina Ełk oraz jednostki	
IV.5.	Poszerzanie możliwości korzystania poprzez Internet z usług informacyjnych, edukacyjnych, medycznych oraz administracyjnych.	2008 - 2011	Budżet miasta oraz powiatu, środki UE	Miasto, Powiat	Porozumienie samorządów. Realizacja zadania uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych.
G.V.	Pozyskiwanie i prawidłowe wykorzystanie środków z Unii Europejskiej				
V.1.	Utworzenie organizacji wspierającej przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe w pozyskiwaniu środków unijnych	2008 - 2010	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	Miasto Ełk zrealizuje zadanie w porozumieniu z innymi samorządami oraz instytucjami i organizacjami wspierającymi przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe. Realizacja zadania uwarunkowana pozyskaniem środków UE.

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
V.2.	Stworzenie kompleksowego systemu szkoleń na terenie miasta dla Beneficjentów środków unijnych.	2008 - 2010	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	Zadanie powinno być realizowane w porozumieniu z innymi samorządami z terenu miasta oraz uczelniami wyższymi
V.3.	Utworzenie punktów wsparcia doradczego w samorządach	2008 - 2010	Budżet Miasta, Powiatu oraz Gminy Ełk, środki UE	Miasto, Powiat oraz Gmina Ełk	
V.4.	Stworzenie systemu przepływu informacji o środkach unijnych.	2008 - 2010	Budżet Miasta, Powiatu oraz Gminy Ełk, środki UE	Miasto, Powiat oraz Gmina Ełk	Zadanie powinno być realizowane w porozumieniu samorządów
V.5.	Mierzenie skuteczności projektów i programów realizowanych przez miasto i powiat oraz ich jednostki na terenie miasta Ełk	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat, jednostki organizacyjne	
G.VI.	Ełk jako ośrodek regionalny				
VI.1.	Wykorzystanie pozycji miasta jako węzła komunikacyjnego	2008 - 2016	Budżet miasta, środki UE, środki z budżetu Państwa	Miasto, GDDKiA	Porozumienie Miasta z GDDKiA
VI.2.	Przebieg Via Baltica w pobliżu Ełku	2008 - 2016	Środki UE, środki krajowe.	Rząd RP	Miasto Ełk może zabiegać o przebieg drogi w pobliżu Ełku wraz z innymi samorządami.
VI.3.	Utrzymanie pozycji stolicy podregionu ełckiego (NUTS III)	2008 - 2016			Miasto Ełk oraz inne samorzady mogą zabiegać o utrzymanie pozycji

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
VI.4.	Powiększenie terenu miasta Ełku	2008 - 2010	Budżet miasta, budżet Państwa Gmina Ełk	Miasto, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Miasto Ełk poprzez Wojewodę składa wniosek o zmianę granic miasta wraz z uzasadnieniem.
VI.5.	Wzmocnienie administracji szczebla wojewódzkiego w Ełku i jej rozbudowa oraz przekazanie większych uprawnień	2008 - 2011	Wojewoda	Wojewoda	
VI.6.	Stworzenie centrum kongresowo – targowego	2010 - 2013	Budżet miasta, środki UE	Miasto	Realizacja inwestycji uwarunkowana pozyskaniem środków UE
VI.7.	Wzmocnienie bazy rekreacyjno – sportowej jako ośrodków przygotowywania przyszłych olimpijczyków	2008 - 2013	Budżet miasta oraz powiatu, środki UE, środki krajowe	Miasto, Powiat	
G.VII.	Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk				
VII.1.	Opracowania koncepcji produktów turystycznych oraz budowy potencjału turystycznego miasta Ełk	2008 - 2011	Budżet Miasta, LOT, środki UE	Miasto, LOT „Ziemi Ełckiej”	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
VII.2.	Zagospodarowanie jeziora Ełckiego i wykorzystanie jako atrakcji dla mieszkańców i turystów – Budowa wyciągu nart wodnych	2007 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, Budżet Gminy Ełk, środki prywatnych inwestorów, środki UE oraz krajowe	Miasto, Gmina Ełk, Powiat, prywatni inwestorzy	
VII.3.	Rewitalizacja centrum miasta (renowacja zabytkowych kamienic, zabytkowych parków, zagospodarowanie pustych przestrzeni).	2008 - 2013	Budżet miasta oraz powiatu, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe	
VII.4.	Rozbudowa bazy noclegowej o dobrym standardzie	2008 - 2016	Podmioty Gospodarcze, środki UE	Podmioty gospodarcze	
VII.5.	Rozbudowa i oznakowanie ścieżek rowerowych w mieście	2008 - 2013	Budżet miasta oraz powiatu, LOT, środki UE	Miasto, Powiat, LOT „Ziemi Ełckiej”	
VII.6.	Skuteczna promocja miasta	2008 - 2016	Budżet miasta, środki krajowe oraz UE	Miasto, LOT „Ziemi Ełckiej”	
VII.7.	Rozbudowa i wzmocnienie punktu informacji turystycznej	2009 - 2012	Budżet miasta, LOT, środki UE	Miasto, LOT „Ziemi Ełckiej”	Zadanie powinno zostać przejęte przez Lokalną Organizację Turystyczną działającą na terenie powiatu ełckiego

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
VII.8.	Stworzenie turystycznej platformy informacyjnej wielojęzycznej	2008 - 2011	LOT, środki UE	LOT „Ziemi Ełckiej”	
VII.10.	Współpraca z mieszkańcami na rzecz rozwoju turystyki	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, LOT	Miasto, Powiat, LOT „Ziemi Ełckiej”	
VII.11.	Rozbudowa i modernizacja bazy rekreacyjno – sportowej (MOS, MOSiR)	2008 - 2012	Budżet miasta oraz powiatu, środki UE	MOSiR, MOS	Realizacja zadania uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych
VII.12.	Opracowanie strategii rozwoju turystyki w Mieście Ełk	2008 - 2010	Budżet miasta	Miasto	
VII.13.	Opracowanie tematycznych tras turystycznych	2008 - 2011	Budżet Miasta, Środki LOT „Ziemi Ełckiej”,	Miasto, LOT „Ziemi Ełckiej”	
VII.14.	Tworzenie muzeów na terenie miasta	2009 - 2013	Budżet Miasta, środki UE, środki krajowe	Miasto, organizacje pozarządowe	
VII.15.	Wykorzystanie Ełckiej Kolei Wąskotorowej jako atrakcji turystycznej	2007 - 2016	Budżet Miasta	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁĄD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
G.VIII.	Wygenerowanie nowych, atrakcyjnych terenów pod przyszłe inwestycje, zwiększenie atrakcyjności miasta dla inwestorów zewnętrznych.				
VIII.1.	Kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje	2008 - 2016	Budżet miasta, SSSE, środki UE,	Miasto, SSSE	
VIII.2.	Stworzenie kompleksowej oferty dla potencjalnych inwestorów	2008 - 2010	Budżet miasta, SSSE,	Miasto, SSSE	Porozumienie podmiotów posiadających uzbrojone tereny inwestycyjne
VIII.3.	Poszerzenie SSSE podstrefy Ełk	2008 - 2009	Budżet miasta, SSSE, budżet Gminy Ełk, środki UE	SSSE	Porozumienie SSSE z Miastem Ełk oraz Gminą Ełk
VIII.4.	Utworzenie Techno – Parku w Ełku w Miejskiej Strefie Rozwoju	2008 - 2011	Budżet miasta, środki UE	Miasto	Projekt wpisany na listę projektów kluczowych do dofinansowania ze środków UE
VIII.5.	Pozyskanie nowych terenów pod inwestycje	2008 - 2010	Budżet miasta, środki UE, SSSE	Miasto, SSSE	
VIII.6.	Stworzenie bazy specjalistów na rynku lokalnym przy PUP w Ełku	2008 - 2009	Budżet powiatu, Fundusz Pracy, środki UE	PUP w Ełku	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
G.IX.	Rozwój sektora usług i produkcja towarów oparta na wykorzystaniu lokalnych zasobów oraz rozwoju turystyki				
IX.1.	Stworzenie i rozwój klastra turystyki	2009 - 2013	Budżet miasta, LOT, środki UE	LOT	
IX.2.	Stworzenie i promocja lokalnego produktu	2009 - 2013	Budżet miasta oraz powiatu, LOT, środki UE	Miasto, Powiat, LOT „Ziemi Ełckiej”	Zadanie realizowane w porozumieniu
IX. 3.	Stworzenie giełdy towarowej	2010 – 2013	Budżet miasta, środki UE	Miasto	
IX.4.	Targi ekologiczne w mieście Ełk	2009 – 2011	Budżet miasta, środki UE, WFOŚiGW	CEE w Ełku	
IX.5.	Wzmocnienie działań LOT „Ziemi Ełckiej” (lokalnej organizacji turystycznej)	2008 - 2013	Budżet miasta oraz powiatu, przedsiębiorcy z branży turystycznej, organizacje działające w dziedzinie turystyki, środki krajowe oraz UE	LOT „Ziemi Ełckiej”	Wzmocnienie poprzez współfinansowanie projektów turystycznych

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
IX.6.	Promocja Ełku na targach krajowych i zagranicznych	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, LOT, środki krajowe oraz UE	LOT „Ziemi Ełckiej”, Miasto, Powiat, WSG w Bydgoszczy – Ośrodek Regionalny	
G.X.	Współpraca i współdziałanie sektora publicznego, społecznego oraz gospodarczego				
X.1.	Tworzenie partnerstw trójsektorowych	2008 - 2013	Podmioty publiczne, podmioty społeczne i gospodarcze	Podmioty publiczne, podmioty społeczne i gospodarcze	Realizacja wspólnych partnerskich projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.
X.2.	Zwiększenie możliwości realizacji zadań samorządu terytorialnego przez organizacje pozarządowe	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat	Dobrze opracowane programy współpracy oraz konkursy ofert
X.3.	Opracowanie kompleksowego programu współpracy pomiędzy samorządami oraz organizacjami pozarządowymi	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat, Rada Organizacji Pozarządowych Miasta	Opracowanie wspólnego programu współpracy
X.4.	Zwiększenie obszarów pod konsultacje społeczne	2008 - 2009	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
X.5.	Stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników trzech sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego.	2007 - 2016	Budżet Miasta, Powiatu, środki organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw, środki UE	Miasto, Powiat, instytucje szkoleniowe, uczelnie,	
G.XI.	Wspieranie i inicjowanie rozwoju, promocja miasta.				
XI.1.	Opracowanie strategii promocji miasta Ełku	2008 - 2009	Budżet Miasta	Miasto	
XI.2.	Przygotowanie wieloletnich planów inwestycyjnych	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat	
XI.3.	Dobrze opracowany program rozwoju lokalnego oraz rewitalizacji miasta i pozyskanie środków na ich realizację	2008 - 2016	Budżet Miasta	Miasto	
XI.4.	Stworzenie elektronicznej, wielojęzycznej platformy miasta Ełk	2008 - 2010	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
XI.5.	Wypracowanie marki miasta	2008 – 2011	Budżet Miasta	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
G. XII.	Wzmocnienie i wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu				
XII.1.	Integracja lokalnego środowiska biznesowego	2008 - 2011	Budżet Miasta, Ełckie Forum Gospodarcze, Ełckie Centrum Biznesu, środki UE	Miasto, Ełckie Forum Gospodarcze, Ełckie Centrum Biznesu	Realizacja wspólnych przedsięwzięć i projektów
XII.2.	Duże nasycenie i aktywność firm otoczenia biznesu	2008 - 2016	Przedsiębiorcy, Ełckie Forum Gospodarcze, Ełckie Centrum Biznesu	Przedsiębiorcy, Ełckie Forum Gospodarcze, Ełckie Centrum Biznesu	
XII.3.	Stabilna długookresowa polityka inwestycyjna i finansowa	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, SSSE, Budżet Gminy Ełk	Miasto, Powiat, SSSE,	
G.XIII.	Intensyfikacja współpracy międzynarodowej				
XIII.1.	Promocja oferty gospodarczej, turystycznej i rekreacyjnej miasta poza granicami kraju	2008 - 2016	Budżet miasta, LOT, SSSE, środki UE oraz krajowe	Miasto, LOT, SSSE	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.1. ŁAD GOSPODARCZY WZROST GOSPODARCZY MIASTA EŁK					
XIII.2.	Wymiana doświadczeń i współpraca samorządu z innymi krajami	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat ,	
XIII.3.	Nawiązanie kontaktów samorządu ełckiego z krajami przygranicznymi	2008 - 2010	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE	Miasto, Powiat	Realizacja wspólnych projektów międzynarodowych. Podpisanie deklaracji współpracy z krajami sąsiadującymi.

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
S.I.	Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach				
I.1.	Bogata oferta edukacyjna	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu,	Miasto, Powiat	
I.2.	Rozszerzenie form zajęć pozalekcyjnych dzieci i młodzieży	2008 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE i krajowe	Miasto, Powiat	Realizacja dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dofinansowanych ze środków zewnętrznych.
I.3.	Dobrze wyposażone, przyjazne przedszkola, żłobki i szkoły	2008- 2011	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat	
I.4.	Wzrost kwalifikacji oraz ustawiczne kształcenie kadry dydaktycznej szkół	2007 – 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat	
I.5.	Ośrodki kształcenia, doskonalenia dorosłych, odpowiadające zapotrzebowaniu mieszkańców	2007 – 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat	
I.6.	Modernizacja budynków szkolnych pod kątem nowoczesnych metod nauczania	2007 – 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
S.II.	Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy				
II.1.	Rozwój edukacji zawodowej na wszystkich szczeblach	2008 - 2016	Budżet Powiatu	Powiat	
II.2.	Możliwość przekwalifikowania zawodowego (kursy)	2008 - 2016	Budżet Powiatu, środki UE	CKPiU, uczelnie wyższe	
II.3.	Rozwój szkolnictwa wyższego nakierowanego na potrzeby miasta – badania na rzecz miasta	2008 - 2016	Budżet Miasta, uczelnie wyższe, środki UE	Miasto, uczelnie wyższe: WSiFZ, WSG, Centrum Studiów Bałtyckich, Wyższe Seminarium Duchowne	
II.4.	Dostosowanie sieci szkół i placówek oświatowych do zmieniającej się sytuacji demograficznej	2008 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat	
II.5.	Wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez wzmocnienie szkolnictwa specjalnego integracyjnego.	2007 - 2013	Budżet Powiatu, środki UE oraz krajowe	Powiat	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZWOJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
S.III. Włączenie nauki do badań promocji miasta					
III.1.	Stworzenie warunków i włączenie nauki do badań i promocji miasta	2008 - 2013	Budżet Miasta, uczelnie wyższe, środki UE	Miasto, uczelnie wyższe: WSiZ, WSG, Centrum Studiów Bałtyckich,	
III.2.	Powołanie regionalnego, profesjonalnego ośrodka badań naukowych (Mazury, Suwalszczyzna, Podlasie) – kultura, środowisko, ekonomia	2008 - 2010	Budżet Miasta, środki UE,	Miasto	
III.3.	Utworzenie oficyny wydawniczej	2008 - 2011	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	Zadanie powinno być realizowane w porozumieniu z innymi samorządami, podmiotami i przedsiębiorcami
III.4.	Organizacja targów, przeglądów, dni wiedzy o Ełku i regionie	2008 - 2016	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	Zadanie powinno być realizowane w porozumieniu z innymi samorządami, podmiotami i przedsiębiorcami

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
III.5.	Stworzenie planu badań regionalnych na potrzeby Elku	2008 - 2011	Budżet Miasta,	Miasto	Zadanie powinno być realizowane w porozumieniu z uczelniami wyższymi działającymi na terenie miasta Elk
S.IV.	Zapewnienie systemu opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców				
IV.1.	Zapewnienie pełnej opieki zdrowotnej dla regionu	2008 - 2016	NFZ, budżet Miasta, służba zdrowia, środki UE, budżet państwa	NFZ, Miasto, służba zdrowia	
IV.2.	Połączenie szpitali i podniesienie jakości leczenia	2010 - 2016	Budżet Miasta, budżet państwa	Miasto	
IV.3.	Powszechny dostęp do lekarzy specjalistów	2008 - 2016	NFZ	służba zdrowia	
IV.4.	Utworzenie hospicjum, opieka paliatywna	2010 - 2016	Budżet Miasta, kościół, fundacje, środki UE oraz krajowe	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
IV.5.	Rozbudowa systemu ratownictwa medycznego	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki Pro Medica, środki Szpitala Wojskowego, środki UE	Miasto, Pro Medica, Szpital Wojskowy	
IV.6.	Usprawnienie systemu pomocy społecznej	2008 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, służba zdrowia, środki UE, budżet państwa	Miasto, Powiat oraz ich jednostki, poradnie, służba zdrowia	
S.V.	Wzmoczona integracja instytucji i całego społeczeństwa				
V.1.	Budowanie społeczeństwa informacyjnego, w tym doposażenie placówek kultury w nowoczesne nośniki informacji	2008 - 2012	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE	Porozumienie samorządów terenu powiatu ełckiego	Miasto Ełk jako inicjator i koordynator będzie realizowało zadanie w porozumieniu z samorządami z terenu powiatu ełckiego
V.2.	Powszechne wykorzystanie elektronicznych nośników przekazu informacji o bieżącej działalności i ofertach kulturalnych instytucji i organizacji społecznych	2008 - 2016	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe	Instytucje kultury, organizacje pozarządowe	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
V.3.	Wykorzystanie mediów jako nośnika informacji, promocji i szeroko pojętej edukacji	2008 - 2016	Media z terenu miasta Ełku, budżet Miasta oraz Powiatu, jednostki organizacyjne miasta i powiatu, szkoły	Media z terenu miasta Ełku, Miasto, Powiat, jednostki organizacyjne miasta i powiatu, szkoły	
S.VI.	Wzrost dostępności mieszkań				
VI.1.	Pozyskiwanie nowych terenów pod zabudowę mieszkalną	2008 - 2016	Budżet Miasta, spółdzielnie mieszkaniowe, deweloperzy	Miasto, spółdzielnie mieszkaniowe, deweloperzy	
VI.2.	Adaptacja niewykorzystanych budynków na mieszkania komunalne i socjalne	2008 - 2016	Budżet Miasta, środki BGK	Miasto	
VI.3.	Zwiększenie zasobów mieszkań Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)	2008 - 2016	Budżet Miasta, środki spółdzielni mieszkaniowych, środki BGK oraz UE	Miasto, spółdzielnie mieszkaniowe	
VI.4.	Modernizacja istniejących zasobów mieszkaniowych w celu obniżenia kosztów utrzymania obejmująca remonty i doposażenie oraz termomodernizację	2007 - 2016	Budżet Miasta, środki spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych, środki krajowe oraz UE,	Miasto, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
S. VII. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców (teatr, chór, koła, związki itp.)					
VII.1.	Doskonalenie systemu współpracy i wspierania organizacji pozarządowych przez samorząd	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE	Miasto, Powiat	
VII.2.	Promocja działań ciągłych długookresowych społeczeństwa	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu	Miasto, Powiat	
VII.3.	Skupianie ludzi wokół organizacji pozarządowych	2007 - 2016	Stowarzyszenia, fundacje, budżet Miasta oraz Powiatu	Stowarzyszenia, fundacje, Miasto, Powiat	
VII.4.	Wspieranie działań kulturotwórczych, sportowych oraz innych inicjatyw	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat	
VII.5.	Humanizacja osiedli	2008 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki finansowe spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, środki UE	Miasto, Powiat, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
VII.6.	Wzbogacenie oferty instytucji kultury dla mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej	2007 - 2013	Budżet Miasta, środki ECK, środki UE	Miasto, ECK	
S.VIII.	Poprawa bezpieczeństwa w mieście				
VIII.1.	Zwiększenie patroli egzekwujących prawo	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki Policji	Miasto, Policja, Straż Miejska	
VIII.2.	Odciążenie ruchu w centrum miasta poprzez wyprowadzenie poza miasto – dokończenie budowy obwodnicy	2008 - 2011	Budżet Miasta, środki z budżetu Państwa, środki UE	Miasto, GDDKiA	
VIII.3	Utworzenie Centrum Kształcenia w zakresie bezpiecznych zachowań i udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) na bazie PSP dla mieszkańców, instytucji (wszystkich grup)	2009 - 2013	Środki Policji, budżet Miasta oraz Powiatu, środki krajowe	Policja, Straż Miejska	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZOWJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
VIII.4.	Praca z młodzieżą i dziećmi mająca na celu utworzenie kół zainteresowań	2007 - 2016	Budżet szkół	Szkoły	
VIII.5.	Promowanie kultury jazdy kierowców i rowerzystów	2007 - 2016	Budżet szkół oraz środki Policji	Szkoły, Policja	
VIII.6.	Wykształcenie struktur społeczeństwa obywatelskiego i samoorganizacji społecznej	2007 - 2016	Budżet Miasta, środki finansowe organizacji pozarządowych	Miasto, organizacje pozarządowe	
VIII.7.	Stworzenie wspólnej platformy informatycznej służącej szybkiej wymianie informacji pomiędzy wszystkimi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo miasta	2008 - 2011	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki Policji oraz Straży Pożarnej, służb medycznych, środki UE	Miasto oraz Powiat, Policja, Straż Pożarna, służby medyczne	
VIII.8.	Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego w mieście	2007 - 2013	Budżet Miasta, środki Policji, środki UE	Miasto, Policja	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.2. ŁAD SPOŁECZNY					
PEŁNA INTEGRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZO – SPOŁECZNEJ, EDUKACYJNEJ I KULTURALNEJ W CELU ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW DLA ROZWOJU I ŻYCIA MIESZKAŃCÓW					
S. IX.	Udoskonalenie oferty kulturalnej, profesjonalnej i masowej.				
IX.1.	Budowa amfiteatru przy ECK w Ełku	2008 - 2011	Budżet Miasta, środki UE	Miasto, ECK	
IX.2.	Utworzenie teatru zawodowego przy ECK w Ełku	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki UE	ECK	
IX.3.	Utworzenie Regionalnego Muzeum Warmii i Mazur	2009 - 2013	Środki krajowe, środki UE, budżet województwa	Miasto w porozumieniu z samorządem województwa	
IX.4.	Wyposażenie bibliotek oraz rozbudowa działów naukowych	2008 - 2011	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki krajowe	Miasto,	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
P.I.	Poszerzenie granic miasta Ełk				
I.1.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta	2008 - 2011	Budżet Miasta	Miasto	
I.2.	Utworzenie terenów zielonych na nowym obszarze miasta	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki UE, środki spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych	Miasto, spółdzielnie oraz wspólnoty mieszkaniowe	
I.3.	Pozyskanie rezerw na rozbudowę dróg i ulic	2009 - 2016	Budżet Miasta, budżet Państwa, środki UE	Miasto	
I.4.	Uzbrojenie nowopowstałych terenów pod budownictwo oraz inwestycje	2009 - 2016	Budżet Miasta, budżet Państwa, środki UE	Miasto	
P.II.	Rewitalizacja starej zabudowy w oparciu o pozyskane środki unijne				
II.1.	Opracowanie gminnego programu ochrony zabytków	2008 - 2010	Budżet Miasta, Powiatu oraz Gminy Ełk	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
II.2.	Opracowanie aktualnego programu rewitalizacji, uwzględniając pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego	2007 - 2008	Budżet Miasta	Miasto	
II.3.	Zdobycie środków finansowych na ochronę i poprawę stanu dziedzictwa kulturowego	2007 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, kościoły, budżet Państwa, środki UE	Miasto, Powiat, kościoły, Konserwator zabytków	
II.4.	Stworzenie odpowiedniego system oznakowania obszarów atrakcyjnych kulturowo	2008 - 2009		Konserwator zabytków	
II.5.	Prace konserwatorskie i remonty zabytków (odnowienie fasad i dachów budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się w rejestrze zabytków)	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, kościoły, budżet Państwa, środki UE	Miasto, Powiat, kościoły, Konserwator zabytków	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
II.6.	Zagospodarowanie terenu przyległego do zabudowy zabytkowej przyczyniającego się do rozwoju kultury, turystyki i tworzenia stałych miejsc pracy.	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, kościoły, budżet Państwa, środki UE	Miasto, Powiat, kościoły,	
P.III.	Wzrost potencjału turystycznego miasta				
III.1.	Rewitalizacja wyspy „zamkowej” i utworzenie muzeum wraz z Centrum Informacji Turystycznej	2009 - 2012	Budżet Miasta, budżet Państwa, środki UE	Miasto	
III.2.	Budowa infrastruktury turystycznej wzdłuż kolejki wąskotorowej	2008 - 2011	Budżet Miasta, budżet Państwa, środki UE	Miasto	
III.3.	Stworzenie rynku w Ełku wraz z deptakiem	2009 - 2012	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
III.4.	Dokończenie budowy promenady w Ełku	2008 - 2011	Budżet miasta, środki krajowe, środki UE	Miasto	Realizacja inwestycji uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych
III.5.	Renowacja i wykorzystanie Ełckiej Kolei Wąskotorowej oraz zagospodarowanie otoczenia	2008 - 2011	Budżet miasta, środki UE, środki krajowe	MOSiR	Realizacja zadania uwarunkowana pozyskaniem środków zewnętrznych

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
III.6.	Usprawnienie dojazdów do miejsc wypoczynkowych	2008 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE	Miasto, Powiat	
III.7.	Budowa amfiteatru przy Etckim Centrum Kultury	2008 - 2011	Budżet Miasta, środki UE	Miasto, ECK	
P.IV.	Zwiększenie ilości terenów zielonych w obrębie Jeziora Etckiego i osiedli mieszkaniowych				
IV.1.	Uwzględnienie w planie zagospodarowania przestrzennego miasta zwiększenia ilości terenów zielonych w obrębie Jeziora Etckiego i osiedli mieszkaniowych	2007 - 2016	Budżet Miasta	Miasto	
IV.2.	Stworzenie miejsc spacerowych dla mieszkańców posiadających zwierzęta	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, środki UE	Miasto, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	
IV.3.	Wprowadzenie pasów izolacyjnych zieleni wzdłuż ulic oraz wokół obiektów	2007 -2016	Budżet Miasta, środki spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, środki UE	Miasto, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
P.V.	Przemysłana zabudowa wolnych obszarów miejskich, z uwzględnieniem istniejącej architektury				
V.1.	Analiza lokalnych tradycji budownictwa	2009 - 2011	Budżet Miasta, budżet Państwa	Miasto, Konserwator zabytków	
V.2.	Ochrona krajobrazu jako istotnego waloru	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki finansowe właścicieli nieruchomości	Miasto, Powiat, Nadzór budowlany, właściciele nieruchomości	
V.3.	Opracowanie i wdrożenie programu promocji lokalnych wartości architektonicznych	2008 - 2009	Budżet Miasta	Miasto, Konserwator zabytków	
P.VI.	Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej i jej modernizacja				
VI.1.	Budowa plaży miejskiej w innej części jeziora niż obecnie	2010 - 2013	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
VI.2.	Modernizacja istniejącego stadionu miejskiego wraz z obiektami sportowo – rekreacyjnymi	2008 - 2010	Budżet Miasta, środki UE	Miasto, MOSiR	
VI.3.	Komunalizacja Jeziora Elckiego	2010 - 2013	Budżet Miasta	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
VI.4.	Budowa ośrodków wędkarskich	2008 - 2016	Środki gospodarstw rybackich, PZW oraz budżet Miasta	Gospodarstwa rybackie, PZW, Miasto	Miasto po skomunalizowaniu jeziora
VI.5.	Budowa wyciągu nart wodnym na jeziorze	2010 – 2013	Budżet Miasta, środki UE	Miasto, MOSiR, MOS	
VI.6.	Modernizacja i budowa boisk przyszkolnych oraz dobre wyposażenie sal gimnastycznych	2008 - 2013	Budżet Miasta, Powiatu, środki krajowe, środki UE	Miasto, Powiat	
P.VII.	Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Usprawnienie organizacji ruchu.				
VII.1.	Dokończenie budowy obwodnicy	2008 - 2011	Budżet Miasta, budżet Państwa, środki UE	GDDKiA	Miasto współfinansowanie projektów technicznych, nadzór nad robotami
VII.2.	Przebudowa istniejących skrzyżowań w celu poprawy bezpieczeństwa oraz instalacja sygnalizacji świetlnej w miejscach natężonego ruchu	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, budżet Państwa, środki UE	Miasto, GDDKiA, Powiat	
VII.3.	Budowa parkingów	2007 - 2016	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
VII.4.	Budowa ścieżek rowerowych w mieście	2007 - 2013	Budżet Miasta, budżet powiatu, środki UE	Miasto, Powiat	
VII.5.	Budowa garażów (podziemne, piętrowe)	2007 - 2016	Środki finansowe spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych,	Spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty	
VII.6.	Przebieg VIA BALTICA w pobliżu Ełku	2008 - 2016	Budżet Państwa, środki UE	GDDKiA	Miasto Ełk może zabiegać o przebieg Via – Baltica w pobliżu Ełku
VII.7.	Budowa wiaduktu nad torami Ełk – Pisz	2013 - 2016	Budżet Państwa, środki UE	GDDKiA	Miasto powinno być inicjatorem
VII.8.	Modernizacja ulic w mieście oraz budowa nowych	2007 - 2016	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
VII.9.	Modernizacja systemu transportu publicznego Miasta Ełk (zakup środków transportu, modernizacja bazy transportowej)	2007 - 2013	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
VII.10.	Wprowadzenie nowych rodzajów środków transportowych typu tramwaj, trolejbus	2009 - 2016	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.3. ŁAD PRZESTRZENNY					
ŁAD PRZESTRZENNY W OPARCIU O OPRACOWANY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA Z POSZERZONYMI GRANICAMI MIASTA					
VIII.11.	Transport lotniczy – wykorzystanie Jeziora etckiego jako miejsca lądowiska dla samolotów.	2009 - 2016	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
P.VIII.	Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się niepełnosprawnym.				
VIII.1.	Zagospodarowanie terenów wokół budynków użyteczności publicznej – przystosowanie otoczenia, podjazdów do potrzeb niepełnosprawnych	2007 - 2016	PFRON, Budżet Miasta, Budżet Powiatu, środki finansowe spółdzielni oraz wspólnot, prywatnych właścicieli budynków, środki UE	Miasto, Powiat, spółdzielnie oraz wspólnoty mieszkaniowe, prywatni właściciele budynków	
VIII.2.	Obniżenie wysokości krawężników w miejscach przejść dla pieszych	2007 - 2016	Budżet Miasta	Miasto	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
E.I.	Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych				
I.1.	Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych wraz ze składowiskiem w Siedliskach	2008 - 2011	Budżet Miasta oraz Gmin należących do Związku Międzygminnego, środki UE, WFOŚIGW	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „EKO – MAZURY” Sp. z o.o.	
I.2.	Rekultywacja istniejącego wysypiska	2008 - 2011	Budżet Miasta oraz Gmin należących do Związku Międzygminnego, środki UE, WFOŚIGW	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „EKO – MAZURY” Sp. z o.o.	
I.3.	Wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów	2008 - 2011	Budżet Miasta oraz Gmin należących do Związku Międzygminnego, środki UE, WFOŚIGW	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „EKO – MAZURY” Sp. z o.o.	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
E.II.	Rozbudowa infrastruktury technicznej likwidującej zagrożenia środowiska				
II.1.	Poprawa gospodarki wodno – ściekowej poprzez budowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	2007 - 2013	Budżet Miasta, PWiK Sp. z o.o., Budżet Gminy Ełk, środki UE, NFOŚiGW	PWiK Sp. z o.o., Miasto	Miasto w zakresie budowy sieci kanalizacji deszczowej
II.2.	Kompleksowa budowa urządzeń podczyszczających wody roztopowe i opadowe	2007 - 2013	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
II.3.	Uzupełnienie sieci kanalizacji deszczowej	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki UE	Miasto	
E.III.	Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i powstrzymanie degradacji wód podziemnych				
III.1.	Rozbudowa systemu rekultywacji Jeziora Ełckiego	2009 - 2013	Budżet Miasta, WFOŚiGW,	Miasto	
III.2.	Budowa urządzeń retencjonujących wody opadowe	2009 - 2013	Budżet Miasta, środki UE, WFOŚiGW	Miasto	
III.3.	Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony wód	2007 - 2016	Budżet Miasta i Gmin	Miasto i Gminy	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
E.IV.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii				
IV.1.	Wykorzystanie potencjału energetycznego wód naturalnych i gleby	2007 - 2016	Środki właścicieli obiektów, WFOŚiGW	właściciele obiektów, CEE	CEE - promowanie
IV.2.	Wykorzystanie biogazu do produkcji energii cieplnej i elektrycznej	2007 - 2016	Środki prywatnych inwestorów, Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami „Eko – Mazury”, PWiK Sp. z o.o., WFOŚiGW, środki UE	Prywatni inwestorzy, Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko – Mazury”, PWiK, CEE	CEE - promowanie
IV.3.	Wykorzystanie biomasy do celów grzewczych	2008 - 2016	zakłady i przedsiębiorstwa ciepłownicze, WFOŚiGW, środki UE	PEC, Zakład Ciepłowniczy, CEE	CEE - promowanie
E.V.	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców				
V.1.	Organizowanie imprez i festynów promujących ekologię	2007 - 2016	Budżet Miasta, CEE, WFOŚiGW,	Miasto, CEE, Szkoły	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
V.2.	Tworzenie klubów ekologicznych w szkołach	2008 - 2016	Budżet szkół	Szkoły	
V.3.	Egzekwowania przestrzegania przepisów o ochronie środowiska	2007 - 2016	Budżet Miasta i Powiatu, środki finansowe WIOŚ oraz Sanepidu	Miasto, powiat, WIOŚ, Sanepid	
V.4.	Edukacja ekologiczna dorosłych i dzieci (obowiązek realizacji tematów ekologicznych w szkołach)	2007 - 2016	Środki CEE oraz Stowarzyszenia Ekologicznego, środki szkół, WFOŚiGW	CEE, szkoły, media	
V.5	Utworzenie ścieżek ekologicznych w mieście	2008 - 2016	Budżet Miasta, środki CEE, środki Nadleśnictwa, WFOŚiGW, środki UE	Miasto, CEE, Nadleśnictwo	
E.VI.	Wzrost zabezpieczenia miasta na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych				
VI.1.	Opracowanie programu działań na wypadek klęsk żywiołowych	2008 - 2011	Budżet Powiatu oraz Miasta,	Powiat oraz Miasto,	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
VI.2.	Opracowanie programu działań na wypadek katastrof ekologicznych	2008 - 2011	Budżet Powiatu oraz Miasta,	Powiat oraz Miasto,	
E.VII.	Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu				
VII.1.	Zmniejszenie niskiej emisji	2007 - 2016	Budżet Miasta, właścicieli kotłowni, środki zakładów i przedsiębiorstw ciepłowniczych, WFOŚiGW	Miasto, właściciele kotłowni, PEC oraz zakład ciepłowniczy	
VII.2.	Wdrożenie alternatywnych sposobów ogrzewania	2008 - 2016	Środki PEC oraz zakładów ciepłowniczych, środki prywatnych inwestorów, środki UE, WFOŚiGW	CEE, PEC, zakład ciepłowniczy, prywatni inwestorzy	CEE promowanie alternatywnych źródeł energii
VII.3.	Modernizacja istniejących źródeł ciepła, wzrost ich sprawności	2008 - 2013	Środki PEC oraz zakładów ciepłowniczych, środki prywatnych inwestorów, środki UE, Ekofundusz, WFOŚiGW	PEC, zakład ciepłowniczy, prywatni inwestorzy,	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
VII.4.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz prywatnych	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki prywatnych inwestorów, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat, prywatni inwestorzy.	
VII.5.	Ustawienie ekranów akustycznych w miejscach zagrożonych hałasem	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Powiatu, WFOŚiGW	Miasto, Powiat	
E.VIII.	Wykorzystanie walorów przyrodniczych miasta				
VIII.1.	Rekultywacja istniejącej zieleni miejskiej	2008 - 2013	Budżet Miasta, WFOŚiGW	Miasto, PUK	
VIII.2.	Zwiększenie powierzchni parków i terenów zieleni urządzonej	2008 - 2013	Budżet Miasta, środki spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych, WFOŚiGW, środki UE	Miasto, spółdzielnie oraz wspólnoty mieszkaniowe	
VIII.3.	Rozbudowa szlaków turystycznych (rowerowych, kajakowych)	2008 - 2013	Budżet Miasta oraz Powiatu, środki UE	Miasto oraz Powiat	
VIII.4.	Zachowanie enklaw i korytarzy ekologicznych umożliwiających migracje i przetrwanie zwierząt	2007 - 2016	Budżet Miasta oraz Nadleśnictwa, WFOŚiGW	Miasto, Nadleśnictwo	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
VIII.5.	Przeгляд i konserwacja pomników przyrody	2007 - 2016	Budżet Powiatu, WFOŚiGW,	Powiat, konserwator przyrody	
VIII.6.	Porządkowanie szlaków turystycznych, ciągów spacerowych i rzeki	2007 - 2016	GFOŚiGW, PFOŚiGW, WFOŚiGW	Miasto, Powiat, PUK, szkoły, CEE	
E.IX.	Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.				
IX.1.	Nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy	2009 - 2016	Budżet miasta oraz powiatu, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat , spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe	
IX.2.	Demontaż całych wyrobów azbestowych (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia	2009 - 2016	Budżet miasta oraz powiatu, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat , spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe	

Nr	Nazwa celu operacyjnego/ Opis zadania	Termin realizacji	Źródła finansowania	Realizator	Uwagi
10.4. ŁAD ŚRODOWISKOWY					
PODNIESIENIE WALORÓW PRZYRODNICZYCH MIASTA I POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LOKALNEGO SPOŁECZEŃSTWA					
IX.3.	Codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.	2009 - 2016	Budżet miasta oraz powiatu, spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, środki UE oraz krajowe	Miasto, Powiat , spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe	

Wyjaśnienia skrótów:

LOT – Lokalna Organizacja Turystyczna

MOSiR – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ełku

MOS – Międzyszkolny Ośrodek Szkolny w Ełku

SSSE – Specjalna Suwalska Strefa Ekonomiczna

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

środki UE – środki Unii Europejskiej

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

CEE – Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku

CKPIU – Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego

WSFiZ – Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania

WSG – Wyższa Szkoła Gospodarki

BGK – Bank Gospodarstwa Krajowego

PUK – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych

PEC – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

ECK – Ełckie Centrum Kultury

11. SYSTEM ZARZADZANIA STRATEGIA

Opracowanie strategii rozwoju miasta i jej aktualizacja przyjęta do realizacji przez Władze Miasta stawia przed władzami konieczność:

- określenia sposobów jej realizacji,
- obserwacji realizacji celów i zadań,
- aktualizacji strategii,

Monitoring i Ewaluacja

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii. Prowadzony będzie monitoring wskaźnikowy. W Strategii zostały określone wskaźniki dla poszczególnych celów operacyjnych. Monitoring wskaźnikowy ma służyć kontroli postępu realizacji założonych celów i działań, weryfikacji osiągniętych rezultatów i porównywania ich zgodności z celami strategicznymi.

W celu prowadzenia stałego monitoringu Prezydent Miasta Ełku utworzył Wydział Strategii i Rozwoju, którego jednym z zadań jest koordynowanie prac związanych z realizacją przedsięwzięć wynikających ze Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku. Wydział będzie prowadził monitoring i analizę kluczowych parametrów i uwarunkowań rozwoju oraz bieżącej realizacji strategii i sporządzał informacje o poszczególnych przedsięwzięciach.

Wydział Strategii i Rozwoju raz do roku w terminie do 15 lutego będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji strategii na podstawie pomiarów wskaźników i przedstawiał dla Prezydenta Miasta Ełku. Prezydent Miasta do dnia 31 marca każdego roku zdawać będzie Radzie Miasta sprawozdanie z postępów w realizacji Strategii. Sprawozdanie będzie przedkładane do publicznej wiadomości.

Monitoring realizacji Strategii umożliwi dokonanie okresowych analiz i ocen skutków wdrażania zadań dla życia społeczno – gospodarczego miasta. Samorząd Miasta Ełku będzie miał możliwość modyfikowania i korygowania działań, odpowiednio do zmieniających się warunków i możliwości.

Aktualizacja strategii

Należy uwzględnić system aktualizacji strategii jako działanie wprzęgnięte w system ze względu na długookresowy charakter planowania, następujące szybkie zmiany prawne, organizacyjne oraz elastyczność w dostosowaniu się do priorytetów. Okresową aktualizację Strategii wynikającą ze zmieniających się warunków społecznych i ekonomicznych będzie opracowywał Wydział Strategii i Rozwoju raz na dwa lata. Wydział składa w tej sprawie wniosek do Prezydenta Miasta w sprawie podjęcia decyzji o rozpoczęciu prac nad aktualizacją Strategii. Prezydent Miasta podejmując decyzję o aktualizacji Strategii powołuje odpowiedni zespół oraz ustala harmonogram aktualizacji Strategii. Wydział Strategii i Rozwoju jako koordynator działań przystępuje do wykonania opracowania zgodnie z wydanym Zarządzeniem Prezydenta Miasta. Wydział Strategii i Rozwoju po opracowaniu dokumentu aktualizacji Strategii składa wniosek do Prezydenta Miasta o przyjęcie przygotowanego dokumentu i skierowanie do uchwalenia przez Radę Miasta. Rada Miasta podejmuje uchwałę o przyjęciu przedmiotowego opracowania bądź jego odrzuceniu.

Wszystkie czynności związane z opracowywaniem Strategii, jej monitoringiem oraz aktualizacją, powinno być zgodne z obowiązującą w Urzędzie Miasta Procedurą Nr Pd 03/7/1 w sprawie Tworzenia planów, programów i strategii rozwoju miasta.

12. TABELE WSKAŹNIKÓW

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
I.	Wzrost liczby miejsc pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób podnoszących swoje kwalifikacje, 2. Liczba przedsiębiorstw działających w SSSE, 3. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach działających w SSSE, 4. Liczba nowopowstających przedsiębiorstw w obrębie Ełku, 5. Ilość uzyskanych nowych miejsc pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta • Powiatowy Urząd Pracy w Ełku • Organizacje okołobiznesowe • SSSE
II.	Poprawa i rozbudowa infrastruktury miejskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość wydanych pozwoleń na budowę obiektów (z przeznaczeniem prowadzenia działalności gospodarczej), 2. Liczba przeprowadzonych inwestycji związanych z rozbudową infrastruktury miejskiej, 3. Ilość projektów inwestycyjnych związanych z rozbudową infrastruktury miejskiej dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz UE, 4. Wartość pozyskanego dofinansowania z UE na projekty inwestycyjne, 5. Wydatki na poprawę stanu nawierzchni dróg i ulic, a także budowę nowych w tym obwodnicy miejskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • GDDKiA

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
III.	Wspieranie innowacyjności oraz położenie nacisku na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość nowopowstałych projektów inwestycyjnych wspierających innowacyjność i nowoczesne technologie, 2. Wielkość nakładów finansowych na wspieranie rozwoju innowacyjnych technologii, 3. Ilość nowopowstałych przedsiębiorstw stosujących nowoczesne technologie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • NGO'S • Przedsiębiorcy • Zarząd Technoparku w Ełku
IV.	Promocja i ułatwienie dostępu do usług teleinformatycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość inwestycji przeprowadzonych w celu ułatwienia dostępu do usług informatycznych, 2. Wartość inwestycji przeprowadzonych w celu udostępnienia usług informatycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Ełku • Urząd Miasta w Ełku • Przedsiębiorstwa teleinformatyczne
V.	Pozyskiwanie i prawidłowe wykorzystanie środków z Unii Europejskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, które otrzymały dofinansowanie z UE, 2. Wartość dofinansowania z UE dla projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, 3. Ilość nowopowstałych miejsc pracy w wyniku realizacji projektów dofinansowanych z UE. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Urząd Gminy w Ełku

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
VI.	Ełk jako ośrodek regionalny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba inicjatyw podjętych w celu promowania Ełku, 2. Liczba osób biorących udział w w/w spotkaniach, 3. Ilość organizowanych targów oraz kongresów o zasięgu ponadregionalnym, 4. Powierzchnia miasta po rozszerzeniu granic, 5. Ilość mieszkańców po rozszerzeniu granic miasta, 6. Ilość nowych obiektów sportowo – rekreacyjnych pozwalających na profesjonalne przygotowanie sporowców do ważnych imprez na szczeblu krajowym i międzynarodowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Wojewódzki Urząd Miasta województwa warmińsko - mazurskiego • Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
VII.	Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Ełk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość wyremontowanych zabytkowych kamienic w Ełku, 2. Ilość nowowzbudowanych terenów rekreacyjnych, 3. Ilość osób korzystających z poszczególnych nowych obiektów, 4. Ilość turystów odwiedzających Ełk (PIT), 5. Ogólna liczba osób korzystających z promenady nad brzegiem jeziora Ełk, 6. Ilość wydanych publikacji promujących miasto, 7. Ilość imprez rekreacyjnych organizowanych na terenie miasta, 8. Ilość osób korzystających z imprez rekreacyjnych, 9. Nakłady poniesione na organizację imprez rekreacyjnych organizowanych w mieście, 10. Ilość osób, które skorzystały z multimedialnej platformy informacyjnej (średnio rocznie). 11. Ilość przejazdów Ełckiej Kolei Wąskotorowej w sezonie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe w Ełku • LOT „Ziemi Ełckiej” • MOSiR Ełk • MOS Ełk • Podmioty gospodarcze
VIII.	Wygenerowanie nowych, atrakcyjnych terenów pod przyszłe inwestycje, zwiększenie atrakcyjności miasta dla inwestorów zewnętrznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość projektów realizowanych w celu pozyskania nowych terenów pod inwestycje, 2. Wartość nakładów poniesionych na utworzenie Techo-Parku, 3. Powierzchnia Techo-Parku, 4. Liczba przedsiębiorców, którzy skorzystali z kompleksowej oferty inwestycyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Powiatowy Urząd Pracy w Ełku • SSSE Podstrefa Ełk • Zarząd Technoparku w Ełku

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
IX.	Rozwój sektora usług i produkcja towarów oparta na wykorzystaniu lokalnych zasobów oraz rozwoju turystyki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość spotkań/targów krajowych i zagranicznych, na których promowano Ełk, 2. Liczba osób które uczestniczyły w wymianach międzynarodowych z miastami partnerski Ełku, 3. Liczba lokalnych produktów regionu ełckiego, 4. Liczba publikacji i ulotek o lokalnych produktach, 5. Ilość turystów odwiedzających Ełk i okolice (w przeciągu roku). 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • LOT „Ziemi Ełckiej” • Centrum Edukacji Ekologicznej • WSG w Bydgoszczy – Ośrodek Regionalny w Ełku • Przedsiębiorstwa branży turystycznej
X.	Współpraca i współdziałanie sektora publicznego, społecznego oraz gospodarczego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych partnerstw dwu i trójsektorowych, 2. Liczba przeprowadzonych szkoleń, kursów, warsztatów itp. dla pracowników samorządowych, 3. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach, warsztatach dla pracowników samorządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku, jednostki organizacyjne Miasta Ełku, • NGO'S

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
XI.	Wspieranie i inicjowanie rozwoju, promocja miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zakończonych inwestycji, zgodnie z opracowaną strategią promocji miasta Ełku, 2. Ilość spotkań zagranicznych w celu promowania miasta, 3. Wydatki związane z rewitalizacją miasta dla poprawy jego atrakcyjności turystycznej, 4. Ilość działań podejmowanych przez NGO dla poprawy wizerunku miasta (ważne imprezy, spotkania, konferencje itp.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • LOT „Ziemi Ełckiej” • NGO’S
XII.	Wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość powstałych instytucji i stowarzyszeń okołobiznesowych, 2. Liczba osób działających w instytucjach i stowarzyszeniach okołobiznesowych, 3. Liczba projektów realizowanych przez w/w instytucje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Ełckie Forum Gospodarcze • Ełckie Centrum Biznesu • Lokalni przedsiębiorcy • SSSE Podstrefa Ełk

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD GOSPODARCZY			
XIII.	Intensyfikacja współpracy międzynarodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość podpisanych deklaracji o współpracy międzynarodowej, 2. Ilość przeprowadzonych projektów o zasięgu międzynarodowym, 3. Wartość podpisanych projektów o zasięgu międzynarodowym, 4. Wielkość nakładów inwestycyjnych związanych z promocją oferty gospodarczej, turystycznej i sportowo – rekreacyjnej miasta Ełku poza granicami kraju. 5. Ilość instytucji/NGO zajmujących się współpracą międzynarodową na terenie Ełku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Miasta partnerskie Ełku • LOT „Ziemi Ełckiej” • SSSE Podstrefa Ełk

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD SPOŁECZNY			
I.	Utrzymanie bogatej i wielokierunkowej oferty edukacyjnej na różnych etapach	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba nowopowstających uczelni wyższych, 2. Liczba osób studiujących w Ełku, 3. Liczba osób posiadających wykształcenie średnie (w tym policealne, bez zasadniczego lub wyższe, 4. Wysokość funduszy pozyskiwanych na realizację zadań edukacyjnych, 5. Ilość form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (w tym zajęć organizowanych przez MBP w Ełku, 6. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne (w tym na zajęcia do MBP), 7. Ilość przyznawanych stypendiów oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na stypendia, 8. Ilość stanowisk komputerowych w pracowniach komputerowych szkół 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • MBP • Starostwo Powiatowe w Ełku • Organizacje pozarządowe • Szkoły i uczelnie
II.	Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w UP, 2. Ilość szkoleń organizowanych przez Urząd Pracy dla osób bezrobotnych i pracujących, 3. Liczba osób korzystających ze szkoleń i kursów oferowanych przez UP, 4. Liczba osób z wykształceniem średnim/wyższym chcących podnieść swoje kwalifikacje 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoły wyższe • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Powiatowy Urząd Pracy w Ełku

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD SPOŁECZNY			
III.	Włączenie nauki do badań promocji miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość przeprowadzonych badań naukowych w mieście Ełk, 2. Ilość spotkań naukowych organizowanych przez uczelnie wyższe, 3. Liczba osób, które wzięły udział w organizowanych spotkaniach naukowych, 4. Liczba wydanych pozycji naukowych, literackich dotyczących Ełku, 5. Liczba spotkań popularno-naukowych i literackich organizowanych przez MBP, 6. Liczba osób biorących udział w spotkaniach popularno-naukowych i literackich organizowanych przez MBP, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Szkoły wyższe • WSiFZ, WSG, Centrum Studiów Bałtyckich, • Wyższe Seminarium Duchowne • MBP • Podmioty gospodarcze
IV.	Zapewnienie systemu opieki zdrowotnej na poziomie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkość nakładów finansowych na służbę zdrowia, 2. Liczba udzielonych świadczeń medycznych, 3. Ilość osób korzystających z usług medycznych, 4. Liczba przeprowadzonych diagnoz, 5. Liczba gospodarstw domowych korzystających z pieniężnych form pomocy społecznej, 6. Liczba osób w w/w gospodarstwach, 7. Liczba osób umieszczonych w DPS w stosunku do osób ubiegających się o umieszczenie w DPS, 8. Liczba programów aktywizacyjnych zapobiegających wykluczeniu społecznemu, 9. Liczba uczestników w/w programów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Kościoły • Fundacje • MOPS

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD SPOŁECZNY			
V.	Wzmoczona integracja instytucji i całego społeczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. % instytucji, placówek publicznych wyposażonych w ogólnodostępne komputery, internet, nośniki informacji, 2. Ilość osób korzystających z bezpłatnego dostępu do komputerów w placówkach publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Instytucje kultury • Jednostki organizacyjne • Szkoły
VI.	Wzrost dostępności mieszkań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia nowo pozyskanych terenów pod zabudowę mieszkaniową, 2. Liczba wybudowanych budynków mieszkalnych na nowych obszarach miasta (terenie przyłączonym do miasta Ełku), 3. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych w mieście, 4. Liczba złożonych wniosków o przydział mieszkania socjalnego, 5. Liczba przyznanych mieszkań, 6. Ilość rodzin zamieszkałych w zaadaptowanych mieszkaniach socjalnych i komunalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Spółdzielnie mieszkaniowe • Deweloperzy • Banki • Wspólnoty mieszkaniowe

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD SPOŁECZNY			
VII.	Wspieranie i rozwijanie inicjatyw mieszkańców (teatr, chór, koła, związki)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju życia mieszkańców miasta, 2. Środki przekazane stowarzyszeniom i fundacjom z budżetu miasta na finansowanie zadań na rzecz rozwoju życia mieszkańców miasta, 3. Liczba spotkań organizowanych dla społeczeństwa w celu zachęcenia do czynnego działania w organizacjach pozarządowych, 4. Roczna ilość realizowanych działań kulturotwórczych i sportowych, 5. Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Instytucje kultury • Stowarzyszenia, • Fundacje • NGO • Wspólnoty
VIII.	Poprawa bezpieczeństwa w mieście	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba patroli dbających o bezpieczeństwo na ulicach w godzinach wieczornych, 2. Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, 3. Liczba przestępstw w mieście, 4. Liczba wypadków w mieście (średnio rocznie), 5. Wskaźnik wykrywalności przestępstw, 6. Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście, 7. Działania podjęte w ramach kultury jazdy kierowców i rowerzystów, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Policja • Straż Miejska • Szkoły • GDDKiA

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD SPOŁECZNY			
IX.	Udoskonalenie oferty kulturalnej, profesjonalnej i masowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba spektakli teatralnych, wystaw i koncertów organizowanych przez ECK, 2. Liczba osób biorących udział w spektaklach teatralnych, wystawach i koncertach organizowanych przez ECK, 3. Liczba inicjatyw kulturalnych podjętych przez MBP, 4. Ilość osób biorących udział w inicjatywach kulturalnych podjętych przez MBP, 5. Liczba organizowanych imprez masowych, 6. Ilość osób biorących udział w imprezach masowych, 7. Nakłady finansowe poniesione na organizację imprez masowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Jednostki organizacyjne UM Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • ECK • MBP

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD PRZESTRZENNY			
I.	Poszerzenie granic miasta Ełku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia obszaru przyłączonego do miasta Ełku, 2. Powierzchnia utworzonych terenów zielonych na nowym obszarze miasta, 3. Powierzchnia uzbrojonych terenów na nowym obszarze miasta, 4. Liczba dróg i ulic przyłączonych do nowych granic miasta, 5. Liczba instytucji, przedsiębiorstw itp. powstałych na powiększonym terenie miasta Ełk, 6. Liczba osób zamieszkałych w Ełku po poszerzeniu granic miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • Deweloperzy • GDDKiA
II.	Rewitalizacja starej zabudowy w oparciu o pozyskane środki unijne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokość środków pozyskanych z UE oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na rewitalizację obiektów zabytkowych, 2. Koszty związane z ochroną i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego, 3. Liczba budynków poddanych renowacji, 4. Ilość prac konserwatorskich, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Gmina Ełk • Konserwator zabytków • Kościoły

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD PRZESTRZENNY			
III.	Wzrost potencjału turystycznego miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób korzystających z lokalnych punktów informacji kulturalnej i turystycznej, 2. Ilość miejsc noclegowych w mieście, 3. Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych, 4. Koszty budowy i utrzymania infrastruktury turystycznej wzdłuż kolejki wąskotorowej, 5. Liczba osób korzystających z przejazdów wąskotorówką, 6. Liczba mieszkańców/NGO współpracujących z samorządem na rzecz rozwoju turystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • NGO • Przedsiębiorstwa
IV.	Zwiększenie ilości terenów zielonych w obrębie Jeziora Ełckiego i osiedli mieszkaniowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki przeznaczone na ochronę środowiska i gospodarkę wodną, 2. Powierzchnia nowopowstałych terenów zielonych wokół jeziora i na osiedlach, 3. Ilość zakupionych sadzonek drzew i krzewów do parków i zieleńców, 4. Koszty związane z utrzymaniem zieleni w mieście. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD PRZESTRZENNY			
V.	Przemysłana zabudowa wolnych obszarów miejskich, z uwzględnieniem istniejącej architektury	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba obiektów wybudowanych w stylu istniejącej architektury miejskiej, 2. Liczba wydanych pozwoleń na remonty elewacji budynków, 3. Liczba wyremontowanych obiektów na terenie miasta, w tym zabytków, 4. Powierzchnia budynków poddanych renowacji, 5. Ilość opracowanych i wdrożonych programów promocji lokalnych wartości architektonicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • Konserwator zabytków • Właściciele nieruchomości
VI.	Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej i jej modernizacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia miasta przeznaczona na bazy sportowo- rekreacyjne (%), 2. Ilość powstałych, nowych placówek sportowych, 3. Nakłady poniesione na modernizacji stadionu miejskiego i obiektów sportowo – rekreacyjnych przyległych, 4. Liczba osób korzystających z obiektów MOSiR 5. Ilość osób korzystających z plaży miejskiej w sezonie letnim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • MOS i MOSiR • PZW

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD PRZESTRZENNY			
VII.	Poprawa układu komunikacyjnego miasta. Usprawnienie organizacji ruchu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób korzystająca z transportu publicznego, 2. Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg, ciągów komunikacyjnych (km), 3. Ofiary śmiertelne wypadków drogowych (liczby bezwzględne, %), 4. Liczba wybudowanych miejsc parkingowych, parkingów miejskich, garażowców, 5. Długość ścieżek rowerowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • GDDKiA • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
VIII.	Likwidacja barier architektonicznych utrudniających poruszanie się niepełnosprawnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób niepełnosprawnych w mieście Ełk, 2. Koszty ponoszone przez Urząd Miasta z dostosowaniem obiektów dla osób niepełnosprawnych, 3. Środki przeznaczone przez PRFON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • PFRON • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • Prywatni właściciele budynków

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
I.	Kompleksowy system gospodarki odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów komunalnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość specjalistycznych środków transportu do wywozu nieczystości stałych i ciekłych, 2. Roczne koszty związane z utylizacją odpadów komunalnych, 3. Ilość odpadów niebezpiecznych, 4. Wielkość nakładów na inwestycje w dziedzinie zagospodarowania odpadów stałych, 5. Ilość organizowanych konkursów o tematyce gospodarowania odpadami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami • „EKO – Mazury” sp. z o.o. • Związek Międzygminny
II.	Rozbudowa infrastruktury technicznej likwidującej zagrożenia środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość nowopodłączonych gospodarstw do sieci kanalizacyjnej, 2. Długość nowopowstałych sieci kanalizacyjnych, 3. Ilość nowowybudowanych separatorów, 4. Ilość mieszkań i domków jednorodzinnych przyłączonych do ogólnodostępnej sieci ciepłowniczej PEC Ełk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami • „EKO – Mazury” sp. z o.o. • PWiK sp. z o.o. w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • PUK Ełk

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
III.	Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i powstrzymania degradacji wód podziemnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne koszty rozbudowy systemu rekultywacji Jeziora Ełckiego, 2. Wydatki na promocję ochrony zbiorników wodnych wśród mieszkańców Ełku i okolicznych miejscowości. 3. Ilość ścieków oczyszczanych w stosunku do wszystkich ścieków wytworzonych, 4. Ilość odbieranych ścieków do kanalizacji, 5. Powierzchnia miasta objęta siecią kanalizacyjną, 6. Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • PWiK sp. z o.o. w Ełku • PUK Ełk • Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami • „EKO – Mazury” sp. z o.o.

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
IV.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość wytworzonego biogazu, 2. Liczba obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii, 3. Ilość instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, 4. Ilość kW wytworzonych i oddanych do sieci energetycznej pochodzących z odnawialnych źródeł, 5. Moc zainstalowanych alternatywnych źródeł energii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • PWiK sp. z o.o. w Ełku • PUK Ełk • Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami • „EKO – Mazury” sp. z o.o. • Prywatni inwestorzy • Właściciele obiektów • Zakład ciepłowniczy „Świt” Ełk • PEC sp. z o.o. w Ełku

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
V.	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość inicjatyw/działań podejmowanych przez samorząd i organizacje pozarządowe w celu podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Ełku i okolic, 2. Ilość imprez, festynów, zabaw itp. organizowanych przez szkoły i CEE dla najmłodszych mieszkańców miasta i okolic, mających na celu odpowiednie kształtowanie postaw obywatelskich społeczeństwa ekologicznego, 3. Liczba osób biorących udział w w/w imprezach, 4. Ilość mandatów i udzielonych pouczeń dla osób świadomie zanieczyszczających środowisko, 5. Liczba nowoutworzonych ścieżek ekologicznych w mieście i okolicach, 6. Ilość szkolnych klubów ekologicznych do ogólnej liczby szkół. 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Szkoły • Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku • Nadleśnictwo Ełk • LOT „Ziemi Ełckiej” • NGO'S

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
VI.	Wzrost zabezpieczenia miasta na wypadek klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stan wdrożenia uaktualnionego programu działań na wypadek klęsk żywiołowych, 2. Jakość systemów wczesnego ostrzegania na wypadek skażenia środowiska, 3. Koszty rozbudowy systemów monitorowania jakości wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleby, a także natężenia hałasu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku • Nadleśnictwo Ełk • Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ełku
VII.	Eliminowanie zanieczyszczeń powietrza i nadmiernego hałasu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zmodernizowanych kotłowni, przystosowanych do unijnych standardów ochrony środowiska naturalnego przed nadmierną emisją, 2. Ilość gospodarstw, które zmieniły sposób ogrzewania, 3. Ogólna powierzchnia zieleni izolacyjnej ulic, 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku

Nr	Cel operacyjny	Wskaźniki	Źródła Informacji
ŁAD ŚRODOWISKOWY			
VIII.	Wykorzystanie watorów przyrodniczych miasta	<ol style="list-style-type: none"> 1. % terenów niezagospodarowanych, 2. Liczba nowopowstałych miejsc przeznaczonych na skwery i parki, 3. Ogólna powierzchnia parków, skwerów i zagospodarowanych terenów zielonych, 4. Liczba utworzonych tras rowerowych i ich długość. 5. Liczba utworzonych szlaków pieszych i ich długość, 6. Ilość imprez plenerowych organizowanych przez CEE w Ełku, 7. Liczba osób uczestniczących w imprezach plenerowych organizowanych przez CEE 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Urząd Gminy w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku • Nadleśnictwo Ełk • LOT „Ziemi Ełckiej”
IX.	Działania związane z usuwaniem wyrobów i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba prac związanych z usuwaniem azbestu, 2. Liczba budynków mieszkalnych/ obiektów, na których demontowano i usuwano materiały azbestowe, 3. Koszty związane z usuwaniem azbestu 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta w Ełku • Starostwo Powiatowe w Ełku • Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • Konserwator zabytków • Właściciele nieruchomości